

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

**31 Aralık 2012 tarihi itibariyle konsolide finansal
tablolar ve bağımsız denetim raporu**

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

İçindekiler

	<u>Sayfa</u>
Bağımsız denetim raporu	1 - 2
Konsolide bilanço	3 - 4
Konsolide gelir tablosu	5
Konsolide kapsamlı gelir tablosu	6
Konsolide öz sermaye değişim tablosu	7
Konsolide nakit akım tablosu	8
Not 1 Şirket'in organizasyonu ve faaliyet konusu	9-11
Not 2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar	11-17
Not 3 Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları	18-31
Not 4 Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı önemli kararlar ve hesaplama belirsizliklerinin kaynakları	32-34
Not 5 Bölümlere göre raporlama	34-36
Not 6 Nakit ve nakit benzerleri	37
Not 7 Finansal borçlar	38-41
Not 8 Ticari alacak ve borçlar	42-43
Not 9 Finansal ve operasyonel kiralama alacakları ve borçları	43-44
Not 10 İlişkili taraflardan alacaklar ve borçlar	45-46
Not 11 Azınlık hisseleri satış opsiyonu yükümlülüğü	47
Not 12 Diğer alacaklar ve borçlar	48
Not 13 Stoklar	49
Not 14 Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri	49-51
Not 15 Diğer varlıklar ve diğer yükümlülükler	52-54
Not 16 Finansal yatırımlar	54
Not 17 Diğer finansal yatırımlar ve yükümlülükler	54-56
Not 18 Pozitif/negatif şerefiye	56-58
Not 19 Satış amacıyla elde tutulan varlıklar	58
Not 20 Yatırım amaçlı gayrimenkuller	59
Not 21 Maddi duran varlıklar	60-61
Not 22 Maddi olmayan duran varlıklar	62-63
Not 23 Borç karşılıkları	64-66
Not 24 Sermaye ve kar yedekleri ile geçmiş yıl karları / (zararları)	67-72
Not 25 Hisse bazlı ödemeler	71
Not 26 Taahhütler ve yükümlülükler	72-81
Not 27 Bilanço tarihinden sonraki olaylar	81
Not 28 Faaliyet giderleri (satışların maliyeti dahil)	81
Not 29 Niteliklerine göre giderler	82
Not 30 Diğer faaliyetlerden gelirler / (giderler)	83
Not 31 Finansal gelirler / (giderler)	83
Not 32 Vergiler	84-85
Not 33 Finansal risk yönetimi ve politikaları	86-92

Bağımsız denetim raporu

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi
Ortakları'na;

Giriş

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi (Şirket) ve Bağlı Ortaklıkları'nın 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla hazırlanan ve ekte yer alan konsolide bilançosunu, aynı tarihte sona eren yıla ait konsolide gelir tablosunu, konsolide kapsamlı gelir tablosunu, konsolide öz sermaye değişim tablosunu ve konsolide nakit akım tablosunu, önemli muhasebe politikalarının özetini ve dipnotları denetlemiş bulunuyoruz.

Finansal tablolarla ilgili olarak şirket yönetiminin sorumluluğu

Şirket yönetimi finansal tabloların Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)'nce yayımlanan finansal raporlama standartlarına göre hazırlanması ve dürüst bir şekilde sunumundan sorumludur. Bu sorumluluk, finansal tabloların hata ve/veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanarak, gerçeği dürüst bir şekilde yansıtmayı sağlamak amacıyla gerekli iç kontrol sisteminin tasarlanmasını, uygulanmasını ve devam ettirilmesini, koşulların gerektirdiği muhasebe tahminlerinin yapılmasını ve uygun muhasebe politikalarının seçilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim kuruluşunun sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Bağımsız denetimimiz, SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmayı yansıtmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, finansal tablolardaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili bağımsız denetim kanıtı toplamak amacıyla, bağımsız denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Bağımsız denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların hata ve/veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, Şirket'in iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, bağımsız denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, Şirket yönetimi tarafından hazırlanan finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bağımsız denetimimiz, ayrıca Şirket yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları'nın 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akımlarını, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan finansal raporlama standartları çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst&Young Global Limited

Ethem Kutucular, SMMM
Sorumlu Ortak, Başdenetçi

6 Şubat 2013
İstanbul, Türkiye

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla
konsolide bilanço
(Para birimi - Bin Türk Lirası (TL))

		Cari dönem	Önceki dönem
		(Bağımsız	(Bağımsız
		denetimden	denetimden
		geçmiş)	geçmiş)
	Dipnot		
	referansları	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Varlıklar			
Dönen varlıklar			
		4.366.561	4.007.058
Nakit ve nakit benzerleri	6	960.788	978.676
Ticari alacaklar			
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	10	5.773	14.880
- Diğer ticari alacaklar	8	2.120.215	1.978.584
Diğer alacaklar	12	138.323	108.009
Stoklar	13	128.107	106.607
Diğer dönen varlıklar	15	991.410	820.302
		4.344.616	4.007.058
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar			
	19	21.945	-
Duran varlıklar			
		12.841.289	12.167.349
Ticari alacaklar	8	31.012	83.307
Finansal yatırımlar	16	11.840	11.840
Diğer finansal varlıklar	17	3.226	536
Diğer alacaklar	12	28.143	1.822
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	20	30.630	257.601
Maddi duran varlıklar	21	8.315.882	7.898.823
Maddi olmayan duran varlıklar	22	4.050.250	3.539.914
Şerefiye	18	48.734	53.400
Ertelenmiş vergi varlıkları	14	262.531	261.692
Diğer duran varlıklar	15	59.041	58.414
Toplam varlıklar			
		17.207.850	16.174.407

İlişikte 9 ile 92'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla
konsolide bilanço
(Para birimi - Bin Türk Lirası (TL))

		Cari dönem	Önceki dönem
		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot referansları	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Yükümlülükler			
Kısa vadeli yükümlülükler		4.288.282	5.607.183
Finansal borçlar			
- Banka kredileri	7	1.341.694	2.294.597
- Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	9	7.125	7.080
Diğer finansal yükümlülükler	17	5.754	31.643
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara ticari borçlar	10	7.389	5.602
- Diğer ticari borçlar	8	1.250.705	1.545.513
Diğer borçlar	12	324.640	455.139
Dönem karı vergi yükümlülüğü	32	125.405	170.875
Borç karşılıkları	23	280.641	239.926
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	15	944.929	856.808
Uzun vadeli yükümlülükler		6.464.420	4.797.853
Finansal borçlar			
- Banka kredileri	7	4.668.350	3.015.765
- Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	9	20.625	28.718
Diğer finansal yükümlülükler			
-Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü	11	467.561	558.251
-Vadeli piyasa işlemlerinden borçlar	17	33.177	3.475
Ticari borçlar	8	16.394	87.375
Diğer borçlar	12	8.956	8.823
Borç karşılıkları	23	8.783	11.518
Kıdem tazminatı karşılığı	23	749.489	562.595
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	14	254.803	269.913
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	15	236.282	251.420
Öz sermaye		6.455.148	5.769.371
Ana ortaklığa ait özsermaye			
Ödenmiş sermaye	24	3.500.000	3.500.000
Ödenmiş sermaye enflasyon düzeltmesi farkları (-)	24	(239.752)	(239.752)
Diğer fonlar	23, 24, 25	(1.427.923)	(1.382.596)
Yabancı para çevrim farkları		31.353	40.831
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		1.825.257	1.653.106
Geçmiş yıllar karı		129.106	129.106
Net dönem karı		2.637.107	2.068.676
Toplam kaynaklar		17.207.850	16.174.407

İlişikte 9 ile 92'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide gelir tablosu
(Para birimi - Bin Türk Lirası (TL))**

		Cari dönem	Önceki dönem
		(Bağımsız	(Bağımsız
		denetimden	denetimden
		geçmiş)	geçmiş)
	Dipnot	1 Ocak 2012-	1 Ocak 2011-
	referansları	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Satış gelirleri	5	12.706.142	11.940.555
Satışların maliyeti (-)	5, 28	(6.102.075)	(5.279.179)
Brüt kar		6.604.067	6.661.376
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	5, 28	(1.864.926)	(1.906.793)
Genel yönetim giderleri (-)	5, 28	(1.466.258)	(1.343.036)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	5, 28	(31.177)	(27.054)
Diğer faaliyet gelirleri	5, 30	317.019	242.076
Diğer faaliyet giderleri (-)	5, 30	(158.994)	(126.062)
Faaliyet karı		3.399.731	3.500.507
Finansal gelirler	31	872.480	395.721
Finansal giderler (-)	31	(905.809)	(1.287.129)
Vergi öncesi kar		3.366.402	2.609.099
Vergi gideri			
- Dönem vergi gideri	32	(761.237)	(734.466)
- Ertelenmiş vergi (gideri)/ geliri	14, 32	(12.035)	24.893
Dönem karı		2.593.130	1.899.526
Dönem karının dağılımı			
Ana ortaklık hissedarlarına ait kısım		2.637.107	2.068.676
Azınlık payları	24	(43.977)	(169.150)
Ana ortaklık hissedarlarına ait hisse başına kazanç (tam Kuruş)	24	0,7535	0,5911
Ana ortaklık hissedarlarına ait seyretilmiş hisse başına kazanç (tam Kuruş)	24	0,7535	0,5911

İlişikte 9 ile 92'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

**31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide kapsamlı gelir tablosu
(Para birimi - Bin Türk Lirası (TL))**

		Cari dönem	Önceki dönem
		(Bağımsız	(Bağımsız
		denetimden	denetimden
		geçmiş)	geçmiş)
	Dipnot	1 Ocak 2012-	1 Ocak 2011-
	referansları	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Dönem karı		2.593.130	1.899.526
Diğer kapsamlı gelir:			
Konsolide gelir tablosuna transfer edilen korunma aracı rayiç bedel karı	17	13.220	41.773
Korunma amaçlı araçlarda rayiç bedel değişimi	17	(31.872)	(13.015)
Korunma amaçlı araçların ertelenmiş vergi etkisi	17	6.635	--
Yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırım riskinden korunma	17	10.410	(46.545)
Yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırım riskinden korunma ertelenmiş vergi etkisi	17	(2.082)	9.494
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim		(9.478)	30.946
Emeklilik planlarından aktüeryal kazanç ve kayıplar	23	(109.173)	(63.541)
Emeklilik planlarından aktüeryal kazanç ve kayıplar ertelenmiş vergi etkisi		20.822	12.293
Diğer kapsamlı gelir (vergi sonrası)		(101.518)	(28.595)
Toplam kapsamlı gelir		2.491.612	1.870.931
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:			
Ana ortaklık payları		2.534.102	2.035.110
Azınlık payları		(42.490)	(164.179)

İlişikte 9 ile 92'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıla ait konsolide öz sermaye değişim tablosu (Para birimi - Bin Türk Lirası (TL))

	Diğer Fonlar														Azınlık payları	Toplam özsermaye
	Ödenmiş sermaye	Ödenmiş sermaye enflasyon düzeltme farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Azınlık hisseleri satış opsiyonu değerleme fonu	Hisse bazlı ödemeler fonu (Not 25)	Bağlı ortaklıklardaki pay oranı değişiminden kaynaklanan rayiç değer düzeltme farkı	Yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırım finansal riskden korunma fonu	Finansal riskten korunma fonu	Emeklilik planlarına ilişkin aktüeryal kayıp fonu	Yabancı Para Çevrim farkları	Geçmiş yıl karı	Net dönem karı	Toplam			
1 Ocak 2011 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	1.446.210	(582.848)	9.528	(308.634)	(925)	(36.786)	(201.884)	9.885	129.106	2.450.857	6.174.757	--	6.174.757	
Net dönem karı	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2.068.676	2.068.676	(169.150)	1.899.526	
Diğer kapsamlı gelir / (gider)	--	--	--	--	--	--	(37.051)	23.400	(50.861)	30.946	--	--	(33.566)	4.971	(28.595)	
Toplam kapsamlı gelir	--	--	--	--	--	--	(37.051)	23.400	(50.861)	30.946	--	2.068.676	2.035.110	(164.179)	1.870.931	
Geçmiş yıl karlarına transfer	--	--	206.896	--	--	--	--	--	--	--	--	(206.896)	--	--	--	
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transfer	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğüne sınıflama öncesi azınlık hakları (Not 24)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(56.954)	(56.954)	
Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü (Not 11)	--	--	--	(196.535)	--	--	--	--	--	--	--	--	(196.535)	221.133	24.598	
Temettü ödemesi (Not 24)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(2.243.961)	(2.243.961)	--	(2.243.961)	
31 Aralık 2011 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	1.653.106	(779.383)	9.528	(308.634)	(37.976)	(13.386)	(252.745)	40.831	129.106	2.068.676	5.769.371	--	5.769.371	
1 Ocak 2012 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	1.653.106	(779.383)	9.528	(308.634)	(37.976)	(13.386)	(252.745)	40.831	129.106	2.068.676	5.769.371	--	5.769.371	
Net dönem karı	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2.637.107	2.637.107	(43.977)	2.593.130	
Diğer kapsamlı gelir / (gider)	--	--	--	--	--	--	8.328	(14.004)	(87.851)	(9.478)	--	--	(103.005)	1.487	(101.518)	
Toplam kapsamlı gelir	--	--	--	--	--	--	8.328	(14.004)	(87.851)	(9.478)	--	2.637.107	2.534.102	(42.490)	2.491.612	
Geçmiş yıl karlarına transfer	--	--	172.151	--	--	--	--	--	--	--	--	(172.151)	--	--	--	
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transfer	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğüne sınıflama öncesi azınlık hakları (Not 24)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(221.133)	(221.133)	
Bağlı ortaklık sahipliği oranında değişimden kaynaklanan düzeltme farkı (Not 11)	--	--	--	--	--	(549.500)	--	(885)	(83)	--	--	--	(550.468)	550.468	--	
Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü (Not 11)	--	--	--	598.668	--	--	--	--	--	--	--	--	598.668	(286.845)	311.823	
Temettü ödemesi (Not 24)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(1.896.525)	(1.896.525)	--	(1.896.525)	
31 Aralık 2012 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	1.825.257	(180.715)	9.528	(858.134)	(29.648)	(28.275)	(340.679)	31.353	129.106	2.637.107	6.455.148	--	6.455.148	

İlişikte 9 ile 92'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

Konsolide nakit akım tablosu

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

		Cari dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)	Önceki dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot referansları	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Gelir vergisi gideri öncesi dönem karı		3.366.402	2.609.099
Operasyonel faaliyetlerden sağlanan nakit için gelir vergisi gideri öncesi net kara yapılan düzeltmeler:			
Amortisman ve itfa giderleri ve değer düşüklüğü	29	1.696.652	1.576.530
Maddi duran varlık satışlarından elde edilen kazanç	30	(172.252)	(41.658)
UFRYK 12 düzeltmesi		(65.802)	(16.140)
Gerçekleşmemiş kur farkı gideri / (geliri), net		(170.216)	630.221
Faiz gider ve gelirleri, net		130.572	18.693
Konusu kalmayan şüpheli alacaklar gelirleri	8, 12	(189.410)	(233.940)
Şüpheli alacak karşılık giderleri	8, 12	203.582	230.268
Kıdem tazminatı karşılık giderleri	23	93.330	100.760
Kısıntı ve tasfiye kazancı	23, 30	349	--
Dava karşılıkları değişimi, net	23	69.905	(31.136)
İzin karşılıkları değişimi	23	12.151	15.405
Türev araç giderleri / (gelirleri), net		11.820	56.153
Stok değer düşüklüğü karşılığı / (iptali), net		(7.818)	9.556
Diğer karşılıklar ve tahakkuklar		(2.735)	2.190
İşletme sermayesindeki değişimlerden önceki faaliyet gelirleri		4.976.530	4.926.001
İşletme sermayesindeki değişimler:			
Ticari alacaklar ve diğer alacaklar		(107.164)	(298.108)
Diğer cari/dönen varlıklar ve stoklar		(113.672)	(288.507)
Ticari borçlar ve diğer borçlar		(363.317)	241.628
Diğer uzun vadeli varlıklar		(51.361)	24.066
Kısa vadeli diğer yükümlülükler ve borç karşılıkları		(128.119)	175.253
Diğer uzun vadeli yükümlülükler		(6.511)	4.913
Kıdem tazminatı yükümlülüğü ödemeleri	23	(15.940)	(208.269)
Bloke hesaplar		238.305	77.299
Karşılık ödemeleri	23	(41.266)	(23.636)
Vergi ödemeleri		(808.789)	(696.452)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit		3.578.696	3.934.188
Yatırım faaliyetleri			
Alınan faizler		204.159	208.801
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satış hasılatı		171.800	94.450
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımı	21, 22	(2.347.577)	(2.327.013)
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit		(1.971.618)	(2.023.762)
Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları			
Banka kredisi temini		26.517.104	15.964.755
Banka kredisi geri ödemeleri		(25.657.102)	(15.498.051)
Finansal kiralama ödemeleri		(6.513)	(6.386)
Faiz ödemeleri		(309.752)	(227.152)
Temettü ödemeleri	24	(1.896.525)	(2.243.961)
Türev işlemleri		(29.365)	(79.298)
Finansman faaliyetlerinde kullanılan net nakit		(1.382.153)	(2.090.093)
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış (azalış)		224.925	(179.667)
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri üzerindeki kur farkı		(4.508)	16.635
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	6	226.595	389.627
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	6	447.012	226.595

İlişikte 9 ile 92'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

Konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

1. Şirket'in organizasyonu ve faaliyet konusu

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ("Türk Telekom" ya da "Şirket") Türkiye'de tüzel kişiliğe haiz anonim şirket şeklinde kurulmuştur. Şirket'in esası 23 Ekim 1840'da aslen Bakanlık olarak kurulan Postane-i Amirane'ye (Postahane Departmanı) dayanmaktadır. Türkiye genelinde telefon şebekesi kurma ve işletme izni, 4 Şubat 1924 tarihinde, Posta, Telefon ve Telgraf Genel Müdürlüğü'ne ("PTT") verilmişti. Şirket, önceden her ikisi de PTT tarafından yürütülen telekomünikasyon ve posta hizmetlerinin ayrılması sonucu 24 Nisan 1995'de ayrı bir tüzel kuruluş olarak kurulmuş ve PTT'nin telekomünikasyon hizmetleri ile ilgili tüm personel, varlık ve yükümlülükleri, hisselerinin tamamı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na ("Hazine") ait olan Şirket'e transfer olmuştur.

Şirket'in özelleştirilmesi kapsamında 24 Ağustos 2005 tarihinde Oger Telekomünikasyon A.Ş. ("OTAŞ") Türk Telekom'un %55 payını almak için Özelleştirme İdaresi Yönetimi'yle Hisse Devir Anlaşması imzalamıştır. Bu çerçevede Şirket'in hisselerinin %55'lik kısmının blok satışıyla ilgili olarak Ortaklık Anlaşması ve Hisse Rehin Sözleşmesi 14 Kasım 2005 tarihinde Hazine ve OTAŞ arasında imzalanmış ve bu tarihten sonra OTAŞ, Şirket'in ana şirketi olmuştur.

Şirket'in 3.500.000 TL nominal değerli sermayesinin %15'ine karşılık gelen ve Hazine'ye ait 525.000 TL nominal değerli sermayesini temsil eden hisse senetleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Başkanlığı'nın izni ile 15 Mayıs 2008 tarihinde halka arz olunmuştur. Bu tarihten beri Şirket hisseleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda TTKOM ismiyle işlem görmektedir.

Şirket'in %55 hissesine sahip olan OTAŞ hisselerinin %99'una da Oger Telecom Limited ("Oger Telecom") sahiptir. Oger Telecom Dubai Finans Merkezi'nin kanunlarına uygun olarak Ağustos 2005'te limited şirket olarak kurulmuş bir şirkettir.

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle, Şirket'i kontrol eden ana ortak Oger Telecom'un ana ortağı olan Saudi Oger Ltd. ("Saudi Oger")'dir.

Şirket ve Türk Telekomünikasyon Kurumu (yeni adıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ("BTK")) arasında 14 Kasım 2005 tarihinde imzalanmış bir imtiyaz sözleşmesi ("İmtiyaz Sözleşmesi") bulunmaktadır (Not 26). Bu İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında Şirket'e 28 Şubat 2001 tarihinden başlamak üzere 25 yıl süre ile her türlü telekomünikasyon hizmetinin sağlanması, gerekli telekomünikasyon tesislerinin kurulması, bu tesislerin diğer lisanslı operatörler tarafından kullanılması ve telekomünikasyon hizmetlerinin pazarlaması ve tedariki hakları sunulmaktadır. İmtiyaz Sözleşmesi 28 Şubat 2026'da sonlanacak olup, Şirket telekomünikasyon hizmeti verebilmek üzere kullandığı tüm altyapısını işler bir vaziyette BTK'ya devredecektir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

1. Şirket'in organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle Şirket'in bağlı ortaklıkları ve bu bağlı ortaklıklarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

Bağlı Ortaklıklar	Kuruluş ve faaliyet yeri	Faaliyet konuları	Fonksiyonel para birimi	Şirket'in etkin pay oranı (%)	
				31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
TTNet Anonim Şirketi ("TTNet")	Türkiye	İnternet servis sağlayıcı	Türk Lirası	100	99,96
Avea İletişim Hizmetleri A.Ş.("Avea")	Türkiye	GSM operatörü	Türk Lirası	89,99	81,37
Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi("Argela")	Türkiye	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	Türk Lirası	100	99,96
Innova Bilişim Çözümleri Anonim Şirketi ("Innova")	Türkiye	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	Türk Lirası	100	99,99
Assist Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri Anonim Şirketi ("AssisTT")	Türkiye	Çağrı merkezi ve müşteri ilişkileri	Türk Lirası	100	99,96
Sebit Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş.("Sebit")	Türkiye	Veri tabanlı eğitim hizmetleri	Türk Lirası	100	99,96
Argela - USA. Inc.	ABD	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	ABD Doları	100	99,96
Sebit LLC	ABD	Veri tabanlı eğitim hizmetleri	ABD Doları	100	99,96
IVEA Software Solutions FZ-LLC ("IVEA")	Birleşik Arap Emirlikleri	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	ABD Doları	100	99,96
SOBEE Yazılım Ticaret Limited Şirketi ("Sobee")	Türkiye	Veri tabanlı oyun hizmetleri	Türk Lirası	100	99,99
TT International Holding B.V.("TT International") (*)	Hollanda	Holding şirketi	Avro	100	100
TT Global Services B.V. ("TT Global")	Hollanda	Hizmet şirketi	Avro	100	100
Pantel International AG ("Pantel Avusturya") (*)	Avusturya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Pantel International Hungary Kft ("Pantel Macaristan") (*)	Macaristan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
S.C. Euroweb Romania S.A. ("Pantel Romanya") (*)	Romanya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Pantel International Bulgaria EODD ("Pantel Bulgaristan") (*)	Bulgaristan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Pantel International CZ s.r.o ("Pantel Çek Cumhuriyeti") (*)	Çek Cumhuriyeti	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Pantel Telcomd.o.o Beograd ("Pantel Sırbistan ") (*)	Sırbistan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Pantel Telcomnikacijed.o.o ("Pantel Slovenya ") (*)	Slovenya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Pantel International SK s.r.o ("Pantel Slovakya ") (*)	Slovakya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
MTCTR Memorex Telekomünikasyon Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ("Pantel Türkiye") (*)	Türkiye	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Türk Lirası	100	100
MemorexTelex Communications UA Ltd. ("Pantel Ukrayna") (*)	Ukrayna	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Pantel International Italia S.R.L. ("Pantel İtalya") (*)	İtalya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Pantel International DOOEL Skopje ("Pantel Makedonya")(*)	Makedonya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Pantel International LLC ("Pantel Rusya") (*)	Rusya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	-
Türk Telekomünikasyon Euro Gmbh. ("TT Euro") (*)	Almanya	Mobil hizmet pazarlama	Avro	100	-
Pan Telekom D.O.O.("Pantel Hırvatistan") (*)	Hırvatistan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	-
Net Ekran TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	-
TT Euro Belgium S.A. ("TT Belçika")	Belçika	Mobil hizmet pazarlama	Avro	100	-

(*) Bundan sonra Pantel Grup olarak anılacaktır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

1. Şirket'in organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

Bundan böyle Türk Telekom ve yukarıda belirtilen bağlı ortaklıkları birlikte "Grup" olarak anılacaktır.

Şirket'in ana faaliyet konusu yerel, uluslararası telekomünikasyon hizmetleriyle, çağrı merkezi, müşteri ilişkileri yönetimi, teknoloji ve bilgi yönetimi, internet ürün ve hizmetlerinin sağlanmasıdır.

Şirket'in resmi kayıtlı adresi Turgut Özal Bulvarı, 06103 Aydınlıkevler, Ankara'dır.

Grup'un 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle personel sayısı Not 23'de belirtilmiştir.

Konsolide finansal tablolar yayınlanmak üzere 6 Şubat 2013 tarihinde Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Genel Kurul'un ve ilgili düzenleyici kurumların yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları ve bu konsolide finansal tabloları değiştirme hakkı bulunmaktadır.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

Grup'un konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında uygulanan belli başlı muhasebe politikaları aşağıdaki gibidir:

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar

Konsolide finansal tablolar ve dipnotlar, SPK tarafından 9 Nisan 2008 tarihinde yayımlanan Seri:XI, No:29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümlerine (bundan sonra "SPK Muhasebe Standartları" olarak anılacaktır) uygun olarak hazırlanmıştır ve SPK karar organı tarafından belirlenen ve uygulanması zorunlu kılınan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Yurtdışında kurulu olan bağlı ortaklıkları haricinde, konsolidasyona dahil edilen şirketlerin fonksiyonel para birimi Türk Lirası (TL)'dir ve muhasebe kayıtlarını Türkiye'de geçerli olan ticari mevzuat, mali mevzuat ve Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı gereklerine göre TL olarak tutmakta ve yasal finansal tablolarını hazırlamaktadırlar.

Konsolide finansal tablolar Grup şirketlerinin yasal kayıtlarına dayandırılmış ve TL cinsinden ifade edilmiş olup, SPK Muhasebe Standartları'na göre Grup'un durumunu layıkıyla arz edebilmek için bir takım düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutularak hazırlanmıştır.

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle konsolide finansal tablolar, 1 Ocak 2000 tarihine kadar olan alımlar ve UMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardı kapsamında varsayılan maliyet yöntemi ile değerlendirilen maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller ile yansıtılan azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü ve türev finansal araçlar haricinde tarihsel maliyet yöntemi ile hazırlanmıştır. Varsayılan maliyet yöntemi ile değerlendirilen maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller 1 Ocak 2000 tarihli gerçeğe uygun değerleri üzerinden, azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü ve türev finansal araçlar ise bilanço tarihi itibariyle tespit edilen gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir.

Mali tabloların UFRS'ye uygun olarak hazırlanması, varlık ve yükümlülükler ile şarta bağlı varlık ve yükümlülüklerle ilişkin açıklayıcı notları etkileyecek belirli varsayımların ve önemli muhasebe tahminlerinin kullanılmasını gerektirmektedir. Bu tahminler, yönetimin mevcut olaylar ve aksiyonlar çerçevesinde en iyi tahminlerine dayansa da, fiili sonuçlar tahmin edilenden farklı gerçekleşebilir. Karmaşık ve daha ileri derecede bir yorum gerektiren ya da varsayım ve tahminlerin finansal tablolar üzerinde önemli etki oluşturabileceği alanlar Not 4'de açıklanmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar (devamı)

SPK Muhasebe Standartları'nın 5. maddesine göre işletmelerin, Avrupa Birliği tarafından kabul edilen haliyle UFRS uygulamaları gerekmektedir. Ancak yine SPK Muhasebe Standartları'nda yer alan geçici madde 2'ye göre 5. maddenin uygulaması, Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu ("TMSK") (Kasım 2011'de TMSK kapatılmış ve görevleri Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'na devredilmiştir) tarafından Avrupa Birliği tarafından kabul edilen UFRS ile Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ("UMSK") tarafından yayınlanan UFRS arasındaki farklar ilan edilinceye kadar ertelenmiştir. Bu sebeple Grup, 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıla ilişkin konsolide finansal tablolarını UMSK tarafından kabul edilen UFRS standartları ile uyumlu olan Türkiye Finansal Raporlama Standardları'na uygun olarak hazırlamıştır.

31 Aralık 2011 mali tablolarında yapılan sınıflamalar

31 Aralık 2011 tarihi itibariyle sona eren döneme ait konsolide bilançosunda 24.403 TL tutarında "tahsilatına aracılık edilen hizmetler" kapsamında tedarikçilere verilen iş avansları diğer dönen varlıklar hesabından diğer duran varlıklar hesabına sınıflanmıştır.

31 Aralık 2011 tarihi itibariyle sona eren döneme ait konsolide gelir tablosunda diğer faaliyet gelirleri altında yer alan 225.460 TL tutarındaki şüpheli alacak karşılığının ters çevrilmesi geliri genel yönetim giderleri hesabında takip edilen şüpheli alacak karşılık giderleri ile net sunularak düzeltilmiştir.

31 Aralık 2011 tarihi itibariyle sona eren döneme ait konsolide nakit akım tablosunda işletme faaliyetleri altında sınıflanmış olan 35.937 TL tutarındaki hurda satış geliri yatırım faaliyetleri altındaki maddi ve maddi olmayan duran varlık satış hasılatı hesabına sınıflanmıştır.

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2012 tarihi itibariyle geçerli yeni ve değiştirilmiş standartlar ve UFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

1 Ocak 2012 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar aşağıdaki gibidir:

UMS 12 Gelir Vergileri – Esas Alınan Varlıkların Geri Kazanımı (Değişiklik)

UMS 12, i) aksi ispat edilene kadar hukuken geçerli öngörü olarak, UMS 40 kapsamında gerçeğe uygun değer modeliyle ölçülen yatırım amaçlı gayrimenkuller üzerindeki ertelenmiş verginin gayrimenkulün taşınan değerinin satış yoluyla geri kazanılacağı esasıyla hesaplanması ve ii) UMS 16'daki yeniden değerlendirme modeliyle ölçülen amortisman tabii olmayan varlıklar üzerindeki ertelenmiş verginin her zaman satış esasına göre hesaplanması gerektiğine ilişkin güncellenmiştir. Değişikliklerin geriye dönük olarak uygulanması gerekmektedir. Değişikliğin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

UFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar – Geliştirilmiş Bilanço Dışı Bırakma Açıklama Yükümlülükleri (Değişiklik),

Değişikliğin amacı, finansal tablo okuyucularının finansal varlıkların transfer işlemlerini (seküritizasyon gibi) - finansal varlığı transfer eden taraf üzerinde kalabilecek muhtemel riskleri de içerecek şekilde - daha iyi anlamalarını sağlamaktır. Ayrıca değişiklik, orantısız finansal varlık transferi işlemlerinin hesap döneminin sonlarına doğru yapıldığı durumlar için ek açıklama zorunlulukları getirmektedir. Karşılaştırmalı açıklamalar verilmesi zorunlu değildir. Değişiklik sadece açıklama esaslarını etkilemektedir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde bir etkisi olmayacaktır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar (devamı)

Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibariyle yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

UMS 1 Finansal Tabloların Sunumu (Değişiklik) – Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu Unsurlarının Sunumu

Değişiklikler 1 Temmuz 2012 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Yapılan değişiklikler diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilen kalemlerin sadece gruplamasını değiştirmektedir. İleriki bir tarihte gelir tablosuna sınıflanabilecek (veya geri döndürülebilecek) kalemler hiçbir zaman gelir tablosuna sınıflanamayacak kalemlerden ayrı gösterilecektir. Değişiklikler geriye dönük olarak uygulanacaktır. Değişiklik sadece sunum esaslarını etkilemektedir ve Grup'un finansal durumunu veya performansı üzerinde bir etkisi olmayacaktır.

UMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar (Değişiklik)

Standart 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve erken uygulamaya izin verilmektedir. Bazı istisnalar dışında uygulama geriye dönük olarak yapılacaktır. Standartta yapılan değişiklik kapsamında birçok konuya açıklık getirilmiş veya uygulamada değişiklik yapılmıştır. Yapılan birçok değişiklikten en önemlileri tazminat yükümlülüğü aralığı mekanizması uygulamasının kaldırılması tanımlanmış aktüeryal kar/zararının diğer kapsamlı gelir altında yansıtılması ve kısa ve uzun vadeli personel sosyal hakları ayırımının artık personelin hak etmesi prensibine göre değil de yükümlülüğün tahmini ödeme tarihine göre belirlenmesidir. Grup, aktüeryal kazanç/kayıplarını zaten diğer kapsamlı gelir olarak yansıttığı için, düzeltilmiş standardın Grup'un finansal durumu ve performansı üzerine önemli bir etkisi olmayacaktır.

UMS 27 Bireysel Finansal Tablolar (Değişiklik)

UFRS 10'nun ve UFRS 12'nin yayınlanmasının sonucu olarak, UMSK UMS 27'de de değişiklikler yapmıştır. Yapılan değişiklikler sonucunda, artık UMS 27 sadece bağlı ortaklık, müştereken kontrol edilen işletmeler ve iştiraklerin bireysel finansal tablolarda muhasebeleştirilmesi konularını içermektedir. Bu değişikliklerin geçiş hükümleri UFRS 10 ile aynıdır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumunu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olması beklenmemektedir.

UMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar (Değişiklik)

UFRS 11'in ve UFRS 12'nin yayınlanmasının sonucu olarak, UMSK UMS 28'de de değişiklikler yapmış ve standardın ismini UMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar olarak değiştirmiştir. Yapılan değişiklikler ile iştiraklerin yanı sıra, iş ortaklıklarında da özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirme getirilmiştir. Bu değişikliklerin geçiş hükümleri UFRS 11 ile aynıdır. Söz konusu standardın Grup'un finansal durumunu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olması beklenmemektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar (devamı)

UMS 32 Finansal Araçlar: Sunum - Finansal Varlık ve Borçların Netleştirilmesi (Değişiklik)

Değişiklik "muhasabeleştirilen tutarları netleştirme konusunda mevcut yasal bir hakkının bulunması" ifadesinin anlamına açıklık getirmekte ve UMS 32 netleştirme prensibinin eş zamanlı olarak gerçekleşmeyen ve brüt ödeme yapılan hesaplaşma (takas büroları gibi) sistemlerindeki uygulama alanına açıklık getirmektedir. Değişiklikler 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu standardın Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

UFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar – Finansal Varlık ve Borçların Netleştirilmesi (Değişiklik)

Getirilen açıklamalar finansal tablo kullanıcılarına

- i) Netleştirilen işlemlerin şirketin finansal durumuna etkilerinin ve muhtemel etkilerinin değerlendirilmesi için ve
- ii) UFRS'ye göre ve diğer genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre hazırlanmış finansal tabloların karşılaştırılması ve analiz edilmesi için faydalı bilgiler sunmaktadır.

Değişiklikler geriye dönük olarak 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri ve bu hesap dönemlerindeki ara dönemler için geçerlidir. Değişiklik sadece açıklama esaslarını etkilemektedir ve Grup'un finansal durumunu veya performansı üzerinde bir etkisi olmayacaktır.

UFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Açıklama

Aralık 2011 de yapılan değişiklikle yeni standart, 1 Ocak 2015 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır. UFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. UFRS 9'a yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Standardın erken uygulanmasına izin verilmektedir. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından onaylanmamıştır. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar

Standart 1 Ocak 2014 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve değişiklikler bazı farklı düzenlemelerle geriye dönük olarak uygulanacaktır. UFRS 11 Müşterek Düzenlemeler ve UFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Yatırımların Açıklamaları standartlarının da aynı anda uygulanması şartı ile erken uygulamaya izin verilmiştir.

UMS 27 Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar Standardının konsolidasyona ilişkin kısmının yerini almıştır. Hangi şirketlerin konsolide edileceğini belirlemede kullanılacak yeni bir "kontrol" tanımı yapılmıştır. Mali tablo hazırlayıcılarına karar vermeleri için daha fazla alan bırakan, ilke bazlı bir standarttır. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine önemli bir etkisinin olmasını beklememektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar (devamı)

UFRS 11 Müşterek Düzenlemeler

Standart 1 Ocak 2014 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve değişiklikler bazı düzenlemelerle geriye dönük olarak uygulanacaktır. UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar ve UFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Yatırımların Açıklamaları standartlarının da aynı anda uygulanması şartı ile erken uygulamaya izin verilmiştir.

Standart müşterek yönetilen iş ortaklıklarının ve müşterek faaliyetlerin nasıl muhasebeleştirileceğini düzenlemektedir. Yeni standart kapsamında, artık iş ortaklıklarının oransal konsolidasyona tabi tutulmasına izin verilmemektedir. Söz konusu standardın Grup'un finansal durumunu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olması beklenmemektedir.

UFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Yatırımların Açıklamaları

Standart 1 Ocak 2014 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve değişiklikler bazı düzenlemelerle geriye dönük olarak uygulanacaktır. UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar ve UFRS 11 Müşterek Düzenlemeler standartlarının da aynı anda uygulanması şartı ile erken uygulamaya izin verilmiştir.

UFRS 12 daha önce UMS 27 Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar Standardında yer alan konsolide finansal tablolara ilişkin tüm açıklamalar ile daha önce UMS 31 İş Ortaklıklarındaki Paylar ve UMS 28 İştiraklerdeki Yatırımlar'da yer alan iştirakler, iş ortaklıkları, bağlı ortaklıklar ve yapısal işletmelere ilişkin verilmesi gereken tüm dipnot açıklamalarını içermektedir. Yeni standart kapsamında Grup diğer işletmelerdeki yatırımlarına ilişkin daha fazla dipnot açıklaması verecektir.

UFRS 13 Gerçeğe Uygun Değerin Ölçümü

Yeni standart gerçeğe uygun değer UFRS kapsamında nasıl ölçüleceğini açıklamakla beraber, gerçeğe uygun değer ne zaman kullanılabilir ve/veya kullanılması gerektiği konusunda bir değişiklik getirmemektedir. Tüm gerçeğe uygun değer ölçümleri için rehber niteliğindedir. Yeni standart ayrıca, gerçeğe uygun değer ölçümleri ile ilgili ek açıklama yükümlülükleri getirmektedir. Bu standardın 1 Ocak 2013 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemlerinde uygulanması mecburidir ve uygulama ileriye doğru uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Yeni açıklamaların sadece UFRS 13'ün uygulamaya başlandığı dönemden itibaren verilmesi gerekmektedir – yani önceki dönemlerle karşılaştırmalı açıklama gerekmemektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmasını beklenmemektedir.

UFRYK 20 Yerüstü Maden İşletmelerinde Üretim Aşamasındaki Hafriyat (Dekapaj) Maliyetleri

1 Ocak 2013 tarihinde ya da sonrasında başlayan finansal dönemler için yürürlüğe girecek olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Şirketlerin karşılaştırmalı olarak sunulan dönemin başından itibaren üretim aşamasında oluşan hafriyat maliyetlerine bu yorumun gerekliliklerini uygulamaları gerekecektir. Yorum, üretim aşamasındaki hafriyatların ne zaman ve hangi koşullarda varlık olarak muhasebeleşeceği, muhasebeleşen varlığın ilk kayda alma ve sonraki dönemlerde nasıl ölçüleceğine açıklık getirmektedir. Söz konusu yorum Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olması beklenmemektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar (devamı)

Uygulama Rehberi (UFRS 10, UFRS 11 ve UFRS 12 değişikliği)

Değişiklik 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Değişiklikler geriye dönük düzeltme yapma gerekliliğini ortadan kaldırmak amacıyla sadece uygulama rehberinde yapılmıştır. İlk uygulama tarihi "UFRS 10'un ilk defa uygulandığı yıllık hesap döneminin başlangıcı" olarak tanımlanmıştır. Kontrolün olup olmadığı değerlendirmesi karşılaştırmalı sunulan dönemin başı yerine ilk uygulama tarihinde yapılacaktır. Eğer UFRS 10'a göre kontrol değerlendirmesi UMS 27/TMSYK 12'ye göre yapılandan farklı ise geriye dönük düzeltme etkileri saptanmalıdır. Ancak, kontrol değerlendirmesi aynı ise geriye dönük düzeltme gerekmez. Eğer birden fazla karşılaştırmalı dönem sunuluyorsa, sadece bir dönemin geriye dönük düzeltilmesine izin verilmiştir. UMSK, aynı sebeplerle UFRS 11 ve UFRS 12 uygulama rehberlerinde de değişiklik yapmış ve geçiş hükümlerini kolaylaştırmıştır. Bu değişiklik henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

UFRS'deki iyileştirmeler

UMSK, mevcut standartlarda değişiklikler içeren 2009 – 2011 dönemi Yıllık UFRS İyileştirmelerini yayınlamıştır. Yıllık iyileştirmeler kapsamında gerekli ama acil olmayan değişiklikler yapılmaktadır. Değişikliklerin geçerlilik tarihi 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleridir. Gerekli açıklamalar verildiği sürece, erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu proje henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Söz konusu projenin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

UMS 1 Finansal Tabloların Sunuşu:

İhtiyari karşılaştırmalı ek bilgi ile asgari sunumu mecburi olan karşılaştırmalı bilgiler arasındaki farka açıklık getirilmiştir.

UMS 16 Maddi Duran Varlıklar:

Maddi duran varlık tanımına uyan yedek parça ve bakım ekipmanlarının stok olmadığı konusuna açıklık getirilmiştir.

UMS 32 Finansal Araçlar: Sunum:

Hisse senedi sahiplerine yapılan dağıtımların vergi etkisinin UMS 12 kapsamında muhasebeleştirilmesi gerektiğine açıklık getirilmiştir. Değişiklik, UMS 32'de bulun mevcut yükümlülükleri ortadan kaldırıp şirketlerin hisse senedi sahiplerine yaptığı dağıtımlardan doğan her türlü gelir vergisinin UMS 12 hükümleri çerçevesinde muhasebeleştirmesini gerektirmektedir.

UMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama:

UMS 34'de her bir faaliyet bölümüne ilişkin toplam bölüm varlıkları ve borçları ile ilgili istenen açıklamalara açıklık getirilmiştir. Faaliyet bölümlerinin toplam varlıkları ve borçları sadece bu bilgiler işletmenin faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili merciiine düzenli olarak raporlanıyorsa ve açıklanan toplam tutarlarda bir önceki yıllık mali tablolara göre önemli değişiklik olduysa açıklanmalıdır.

UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar (Değişiklik)

UFRS 10 standardı yatırım şirketi tanımına uyan şirketlerin konsolidasyon hükümlerinden muaf tutulmasına ilişkin bir istisna getirmek için değiştirilmiştir. Konsolidasyon hükümlerine getirilen istisna ile yatırım şirketlerinin bağlı ortaklıklarını UFRS 9 Finansal Araçlar standardı hükümleri çerçevesinde gerçeğe uygun değerden muhasebeleştirmeleri gerekmektedir. Değişiklik 1 Ocak 2014 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve erken uygulamaya izin verilmiştir. Bu değişiklik henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiç bir etkisinin olması beklenmemektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2 Konsolidasyon esasları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle konsolide finansal tablolar; Türk Telekom'un ve Not 1'de verilen bağlı ortaklıklarının finansal tablolarını içermektedir. Kontrol, Şirket'in doğrudan ya da dolaylı olarak bir işletmenin sermayesi üzerinde %50'den fazla oy hakkına sahip olarak söz konusu işletmenin faaliyetlerinden fayda elde etmek amacıyla mali ve işletme politikaları üzerinde yönetim gücünün olması ile sağlanmaktadır. Bağlı ortaklıkların dönem kar/zararları satın alma tarihinden itibaren konsolide gelir tablosuna dahil edilmişlerdir.

Bağlı ortaklıkların muhasebe prensipleri Grup tarafından kullanılan muhasebe prensiplerinden farklılaştığı durumlarda gerekli düzeltmeler gerçekleştirilmiştir. Konsolide mali tablolar benzer işlem ve olaylara ortak muhasebe prensipleri kullanılarak ve Şirket ile aynı hesap düzeni ile hazırlanmıştır.

Tüm Grup içi işlemler, bakiyeler, gelir ve giderler, gerçekleşmemiş kazançlar da dahil olmak üzere konsolidasyon kapsamında elimine edilmiştir.

Konsolidasyona dahil edilmiş bağlı ortaklıkların net varlıklarındaki ana ortaklık dışı azınlık payları Şirket'in öz sermayesinin içinde ayrı bir kalem olarak yer almaktadır. Azınlık payları, ilk satın alma tarihinde hali hazırda azınlık paylara ait olan tutarlar ile satın alma tarihinden itibaren bağlı ortaklığın öz sermayesindeki değişikliklerdeki ana ortaklık dışı payların tutarından oluşur.

Azınlık payları negatif (-) bakiye verse dahi, bağlı ortaklıkların yaptıkları zararlardan pay almaya devam ederler.

Azınlık pay sahipleri ile yapılan işlemler şirket ortakları arasında yapılan bir işlem olarak değerlendirilmiş ve özsermaye içinde muhasebeleştirilmiştir

Grup'un bağlı ortaklıktaki kontrol gücünü değiştirmeyen pay oranı değişiklikleri öz sermaye altında "bağlı ortaklıklardaki pay oranı değişiminden kaynaklanan rayiç değer düzeltme farkı" hesabında muhasebeleştirilmektedir.

15 Eylül 2006 tarihi itibariyle, Şirket, Türkiye İş Bankası A.Ş. ("İş Bankası") ve İş Bankası tarafından kontrol edilen diğer şirketler ("İş Bankası Grubu") ile ilk olarak 15 Şubat 2004 tarihinde imzalamış olduğu "Ortaklık Sözleşmesi" ve "Halka Açılma ve Hisse Satış Opsiyonu Sözleşmesi"ne dair "Değişiklik Sözleşmesi" imzalamıştır. "Değişiklik Sözleşmesi"ne göre Şirket, Avea'nın azınlık ortağı olan İş Bankası Grubu'nun sahip olduğu hisseler üzerinde hisse satış opsiyonu vermektedir. Bu sebeple konsolide mali tablolarda ana ortaklık dışı paylar diğer uzun vadeli finansal yükümlülükler hesabına sınıflanmıştır, hisse satış opsiyon yükümlülüğü rayiç değerine getirilmiştir ve rayiç değer düzeltmesi öncesi değer ile rayiç değeri arasındaki fark, Grup'un azınlık paylarının satın alımına ilişkin uyguladığı muhasebe prensipleri çerçevesinde azınlık hakları satış opsiyonu değerlendirme fonu hesabına yansıtılmıştır (Not 11 ve 24).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları

İşletme birleşmeleri

Grup, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren yeniden düzenlemiş UFRS 3 "İşletme Birleşmeleri" standardını uygulamıştır. Bu muhasebe politikası değişikliği ileriye dönük olarak uygulanmıştır ve önceki dönemlerde gerçekleştirilen işletme birleşmelerine ilişkin bir değişiklik yapılmamıştır.

İşletme birleşmeleri satın alma yöntemi ile muhasebeleştirilmiştir. Bu yöntemde, iktisap maliyeti, alım tarihinde transfer edilen bedelin gerçeğe uygun değeri ve işletmedeki kontrol gücü olmayan payların toplamı olarak ölçülür. Transfer edilen bedel, Grup tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, Grup tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve Grup tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanmıştır. İşletme birleşmesi sözleşmesi, gelecekte ortaya çıkacak olaylara bağlı olarak maliyetin düzeltilebileceğini öngören hükümler içerirse; bu koşullu bedelin birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri, birleşme maliyetine dâhil edilmiştir. Satınalma sırasında Grup tarafından katlanılan bütün işlem maliyetleri genel yönetim giderleri hesabında giderleştirilmiştir. Grup, her bir şirket birleşmesi için edinilen işletmedeki kontrol gücü olmayan payları gerçeğe uygun değer üzerinden mi yoksa edinilen işletmenin net tanımlanabilir varlıklarının muhasebeleştirilen tutarlarındaki orantılı payı üzerinden mi ölçeceğini belirler.

Grup, bir işletme satın aldığı anda, edindiği finansal varlık ve borçların sınıflandırmalarını ve belirlemeleri birleşme tarihinde var olan sözleşme hükümleri, ekonomik koşullar ve konuya ilişkin diğer tüm koşulları esas alarak yapar. Bu saklı bir türev ürünün ana sözleşmeden ayrılması gerekip gerekmediğinin değerlendirilmesini de kapsar.

Satın alma metodu, satın alma maliyetini satın alınan varlıklar, yükümlülükler ve şarta bağlı yükümlülüklerin satın alınan gündeki rayiç değerlerine dağıtılmasını gerektirmektedir. Söz konusu satın alınan şirketlerin UFRS 3'e göre belirlenmiş varlıkları, yükümlülükleri ve şarta bağlı yükümlülükleri satın alınma günündeki rayiç değerlerinden kayıtlara yansıtılmaktadır. Satın alınan şirket, satın alma tarihinden itibaren konsolide gelir tablosuna dahil edilmektedir.

İktisap edilen tanımlanabilir varlıkların, yükümlülüklerin ve koşullu yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin veya birleşme maliyetinin sadece geçici olarak belirlendiği durumlarda, birleşmenin gerçekleştiği dönemin sonunda birleşmenin ilk defa muhasebeleştirilmesinde geçici olarak yapılmaz zorunluluğu ortaya çıkarsa, Şirket söz konusu geçici değerler üzerinden birleşme işlemini muhasebeleştirilmiştir. Geçici olarak belirlenmiş birleşme muhasebesinin birleşme tarihini takip eden on iki ay içerisinde tamamlanması ve düzeltme kayıtlarının birleşme tarihinden itibaren yapılması gerekmektedir.

Şerefiye

İşletme satın alması sırasında elde edilen şerefiye, satın alma tarihi itibariyle gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülmüş transfer edilmiş bedel ile satın alınan işletmedeki azınlık payı tutarlarının toplamı ile UFRS 3 kapsamında belirlenen tanımlanabilir varlıkların ve üstlenilen yükümlülüklerin satın alma tarihindeki rayiç değerinin net tutarları arasındaki fark şeklinde ölçülmektedir. Şerefiye kayıtlara ilk alındıktan sonra, varsa birikmiş değer düşüklüklerinin indirilmesinden sonra bulunan değerle yansıtılır. Şerefiye yıllık olarak veya bir değer düşüklüğü oluşabilme olasılığı var ise daha sık olarak değer düşüklüğü açısından gözden geçirilir. Geri kazanılabilir değerlerin kayıtlarda taşınan değerden az olması durumunda, konsolide gelir tablosunda değer düşüklüğü oluşur.

Değer düşüklüğünün testi için, satın alınma sırasında ortaya çıkan şerefiye, satın alma sonrasında ortaya çıkacak faydadan yararlanması beklenen nakit yaratan birimler veya gruplar arasında, bu grupların diğer varlıkları veya yükümlülükleri içerip içermediğine bakılmaksızın dağıtılır. Şerefiyenin dağıtıldığı birim ve gruplar, yönetsel amaçlar için şerefiyenin izlenildiği en küçük birim veya grubu temsil eder.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Şerefiye (devamı)

Değer düşüklüğüne şerefiye ile bağlantısı olan nakit yaratan birimlerin veya grubun geri kazanılabilir değerinin değerlendirilmesiyle karar verilir. Eğer nakit yaratan birimin geri kazanılabilir değeri o birime bağlı tüm nakit yaratan birimlerin tutarından az ise, değer düşüklüğü zararı oluşur. Şerefiyeye ilişkin değer düşüklüğü gelecek dönemlerde ters çevrilmez.

İştirak

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle Şirket, Cetel Telekom İletişim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Cetel) deki %20 oranındaki hissesini konsolide finansal tablolarda finansal yatırım olarak sınıflandırmıştır. 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle Grup, Cetel'de önemli etkisinin bulunmaması nedeniyle, Cetel'deki iştirak payını eğer varsa değer düşüklüğünü de indirgedikten sonra konsolide finansal tablolarda maliyet değerinden taşımaktadır. Şirket, özsermaye yöntemini uygulayabilmek için gerekli olan finansal bilgileri zamanında elde edememekte ve bu hususta Cetel üzerine etki edememektedir. Bu sebeple Cetel'de önemli etkisinin bulunmadığı kanısındadır.

Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri indirgendikten sonraki tutarları üzerinden gösterilmektedirler. Grup, mali tablolarını UMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardına göre ilk defa hazırlarken 1 Ocak 2000 tarihinden önce edinilen maddi duran varlıkların, ilk edinim tarihi ve bedellerine dair yeterli bilgi bulunmamasından ötürü, 1 Ocak 2000 tarihi itibariyle var olan maddi duran varlıklarını varsayılan maliyet yöntemiyle değerlemeyi tercih etmiştir. Bina ve arazilerin 1 Ocak 2000 tarihindeki varsayılan maliyet değerleri, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından lisanslı üç değerlendirme şirketi tarafından belirlenmiştir. Şebeke ekipmanı ve araçların değerlendirilmesi ise Detecon International GmbH (Deutsche Telecom AG'nin bir bağlı ortaklığı) tarafından yapılmıştır. Varsayılan maliyetlerin baz olarak alındığı maddi duran varlıklar dışında kalan varlıkların ilk edinim maliyetleri ise alım fiyatına, gümrük vergilerinin, iade alınmayacak olan alım vergilerinin ve maddi duran varlıkları kullanılabilir hale ve kullanım yerine getirene kadar katlanılan, maddi duran varlıklarla direkt ilişkilendirilebilen maliyetler eklenerek bulunmuştur. Varsayılan maliyet yöntemiyle veya ilk edinim maliyeti ile kayda alınan maddi duran varlıklar UMS 29 standardı kapsamında 31 Aralık 2004 tarihine kadar enflasyona göre düzeltmeye tabi tutulmuştur.

Maddi duran varlıkların kullanıma geçmesinden sonra ortaya çıkan tamir, bakım ve onarım gibi harcamalar gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir. Yapılan harcamaların maddi duran varlıktan gelecekte elde edilmesi beklenen ekonomik faydaları önceden takdir edilen tutarın üzerine çıkardığı açıkça gösterilebiliyorsa, bu harcamalar da ek bir maliyet olarak maddi duran varlıklar üzerinde aktifleştirilir.

Arsa ve yapılmakta olan yatırımlar dışında kalan maddi duran varlıklara ilişkin amortisman, öngörülen ekonomik ömürleri üzerinden normal yöntemle göre hesaplanmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Maddi duran varlıklar (devamı)

Maddi duran varlıkların ekonomik ömürleri aşağıdaki gibidir:

	Ekonomik ömür yıl (*)
Binalar	21-25 yıl
Harici tesisler	5-21 yıl
İletim cihazları	5-21 yıl
Santral ekipmanları	5-8 yıl
Data ağları	3-10 yıl
Taşıtlar	5 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	3-5 yıl
Diğer maddi duran varlıklar	2-8 yıl

(*) Şirket'e ait maddi duran varlıkların ekonomik ömürleri imtiyaz anlaşmasının süresi ile sınırlandırılmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında Şirket'in 2012 alımları için ekonomik ömür en fazla 14 yıldır.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, beklenen faydalı ömrünün veya söz konusu kiralama süresinin kısa olanı üzerinden Grup'un sahip olduğu maddi duran varlıkları ile benzer şekilde amortismanına tabi tutulur.

Maddi duran varlıkların elden çıkartılması ya da bir maddi duran varlığın hizmet dışı bırakılması sonucu oluşan satış geliri ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenen kar veya zararlar konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Gelir paylaşımli projeler

Gelir paylaşımli projeler kapsamında yapılan maddi duran varlık yatırımlarında, yüklenicilere önceden belirlenmiş sınırlar göz önünde tutularak, proje tamamlandığında ve faaliyete geçirildiği zaman elde edilecek gelirdeki payları ile ilgili ödemeler yapılmaktadır. Gelir paylaşımli projeler kapsamındaki varlıklar, finansal kiralama işlemlerine benzer şekilde proje faaliyete geçtiği zamanki makul değerleriyle veya asgari ödemelerin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak kayıtlara alınır. Aynı tutarda oluşan borç, bilançoda yükümlülük olarak gösterilir. Ödemeler, finansman giderleri ve önemli tutarlarda olması durumunda, bakım-onarım giderleri ayrıştırılarak bilançodaki yükümlükteki azalış olarak dikkate alınır ve böylelikle borcun geri kalan bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanması sağlanır. Finansman giderleri, konsolide gelir tablosuna kaydedilmektedir.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya sermaye kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup, ilk olarak maliyet bedeline alım işlemiyle direkt ilişkili maliyetler eklenerek ölçülmektedir. Defter değeri, maliyete eklenme prensiplerinin oluşması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkulün bir parçasının değiştirilmesi için katlanılan maliyeti de kapsamaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin hizmet sağlamasına ilişkin olarak yapılan günlük harcamalar bu değer içinde yer almamaktadır. Grup, mali tablolarını UMS 29 standardına göre ilk defa hazırlarken, 1 Ocak 2000 tarihi itibariyle mevcut olan yatırım amaçlı gayrimenkullerine ilişkin sağlıklı alım tarihi bilgileri ve tutarları bulunmaması nedeniyle bu tarihteki yatırım amaçlı gayrimenkullerini, varsayılan maliyet yöntemiyle değerlendirilmiş ve tespit edilen bu değerleri 31 Aralık 2004 tarihine kadar enflasyona göre düzeltmeye tabi tutulmuştur.

Gayrimenkullerin kullanım amacı değiştiği takdirde yatırım amaçlı gayrimenkullerle maddi duran varlıklar hesap grupları arasında transfer yapılmaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin elden çıkarılması durumunda satış gelirleri ile net defter değeri arasındaki fark konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Yatırım amaçlı gayrimenkuller (devamı)

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından lisanslı bağımsız değerlendirme şirketleri tarafından yatırım amaçlı gayrimenkullerin 1 Ocak 2000 tarihindeki piyasa değerleri, belirlenmiştir. Kayıtlara ilk alınışlarından sonra yatırım amaçlı gayrimenkuller, maliyetlerinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer kayıpları düşülerek gösterilmektedirler.

Arsa dışındaki yatırım amaçlı gayrimenkuller öngörülen ekonomik ömürleri üzerinden normal amortisman tabii tutulmaktadır. Şirket'e ait binalar için bu kapsamda uygulanan amortisman süresi 15 ile 50 yıl arasındadır (İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında 2012 alımları için ekonomik ömür en fazla 14 yıldır).

Satış amacıyla elde tutulan varlıklar

Grup, maddi duran varlığın defter değerinin sürdürülmekte olan kullanımdan ziyade satış işlemi vasıtası ile geri kazanılacak olması durumunda söz konusu maddi duran varlığı (veya satış amacıyla elde tutulan varlık grubunu) satış amaçlı olarak sınıflandırmaktadır. Bu durumun geçerli olabilmesi için; ilgili varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) bu tür varlıkların satışında sıkça rastlanan ve alışılmış koşullar çerçevesinde derhal satılabilecek durumda olması ve satış olasılığının yüksek olması gerekmektedir. Satış olasılığının yüksek olması için; yönetim kademesi tarafından varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satışına ilişkin bir plan yapılmış ve alıcıların tespiti ile planın tamamlanmasına yönelik aktif bir program başlatılmış olması gerekmektedir. Ayrıca, varlık (veya satış amacıyla elde tutulan varlık grubu) gerçeğe uygun değerleriyle uyumlu bir fiyat ile aktif olarak pazarlanıyor olmalıdır. Ayrıca satışın, sınıflandırılma tarihinden itibaren bir yıl içerisinde tamamlanmış bir satış olarak muhasebeleştirilmesinin beklenmesi ve planı tamamlamak için gerekli işlemlerin, planda önemli değişiklikler yapılması veya planın iptal edilmesi ihtimalinin düşük olduğunu göstermesi gerekmektedir.

Satış amacıyla elde tutulan varlıkların satışının tamamlanmasının Grup'un kontrolünde olmayan sebeplerden dolayı ertelenmesi halinde, Grup aktif satış planının devam etmesi durumunda söz konusu varlıkları satış amacıyla elde tutulan varlık olarak sınıflamaya devam etmektedir.

Grup, satış amacıyla elde tutulan varlıkları, taşınan maliyet değeri veya net gerçekleşebilir değerinden düşük olanı ile değerlemiştir. Satış işleminin bir yıldan fazla sürmesi durumunda Grup, satış fiyatının net bugünkü değerini belirlemektedir. Net bugünkü değerde bir yıllık sürenin geçmesinden kaynaklanan artışlar konsolide gelir tablolarına finansman maliyeti olarak yansıtılmaktadır. Grup, satış amacıyla elde tutulan varlık olarak sınıfladığı maddi duran varlıkları amortisman tabii tutmamaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar ilk olarak maliyet bedelleri üzerinden kayıtlara alınmaktadır. Varlıkların ilk kez kayıtlara alınmalarının ardından, maddi olmayan duran varlıklar maliyetlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer kayıpları düşülerek gösterilmektedir. Grup içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar, aktifleştirilebilen geliştirme maliyetleri dışında, gerçekleştikleri dönemde giderleştirilmektedir. Maddi olmayan duran varlıkların ekonomik ömürleri belirli süreli ya da belirsiz olabilmektedir. Konsolide finansal tablolarda, Grup'un ekonomik ömrü belirsiz olan maddi olmayan duran varlığı bulunmamaktadır. Belirli ömrü olan maddi olmayan duran varlıklar, normal itfa yöntemi kullanılarak ekonomik ömürleri ile imtiyaz sözleşmesi süresinin kısa olanı süresince itfa edilmektedirler. Değer düşüklüğü belirtilerine rastlandığı durumlarda varlıklar değer kaybı için yeniden gözden geçirilmektedir. İtfa süresi ve yöntemi en azından her mali yılsonunda incelemeye tabi tutulmaktadır.

İtfa süresi ya da metodu, öngörülen ekonomik ömürdeki veya varlıklardan gelecekte elde edilecek faydaların tüketim şablonundaki değişiklikler doğrultusunda değiştirilmekte ve söz konusu değişiklik muhasebe tahminlerinde değişiklik olarak değerlendirilmektedir. Belirli ömrü olan maddi olmayan duran varlıklar için hesaplanan itfa payı giderleri konsolide gelir tablosuna kaydedilir. Maddi olmayan duran varlıkların itfa süreleri 3 ila 20 yıl arasındadır. Maddi olmayan duran varlıkların geriye kalan ekonomik ömürleri imtiyaz sözleşmesi ile sınırlandırılmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında 2012 alımları için ekonomik ömür en fazla 14 yıldır.

Araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma harcamaları gerçekleştiğinde gider olarak muhasebeleştirilmektedir. Geliştirmeden kaynaklanan harcamalar ise aşağıdaki koşulların varlığı halinde maddi olmayan duran varlık olarak kayda alınmaktadır. Maddi olmayan duran varlığın kullanıma veya satışa hazır hale gelebilmesi için tamamlanmasının teknik olarak mümkün olması, maddi olmayan duran varlığı tamamlama ve bu varlığı kullanma veya satma niyetinin bulunması, maddi olmayan duran varlığın muhtemel gelecek ekonomik faydayı nasıl sağlayacağını belirli olması, geliştirme safhasını tamamlamak için yeterli teknik, mali ve diğer kaynakların mevcut olması ve geliştirme sürecinde maddi olmayan duran varlıkla ilgili yapılan harcamaların güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması durumunda maddi olmayan duran varlık kaydedilir.

Geliştirme süresince varlığın değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığının tespiti için dönemsel olarak değer düşüklüğü testi yapılır. Geliştirme maliyetleri, ilk kayda alınışın ardından, maliyetinden, tüm birikmiş itfa ve değer düşüklüğü zararları düşülmüş olarak izlenir. Varlığın itfası geliştirmenin tamamlanması ve varlığın kullanıma hazır hale gelmesiyle başlamaktadır. Varlığın itfası varlıktan beklenen fayda süresinde yapılmaktadır. Kullanıma hazır hale gelmemiş varlıklarda olası değer düşüklüğünü belirlemek için, periyodik olarak değer düşüklüğü testi yapılmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Şerefiye hariç maddi ve maddi olmayan varlıklarda değer kaybı

Grup, her bilanço döneminde maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değer kaybına ilişkin bir gösterge olup olmadığını değerlendirmektedir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilmektedir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanmaktadır.

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Kullanımdaki değer tespiti için, geleceğe ait tahmini nakit akımları, paranın zaman değeri ve varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilmektedir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının, defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilmektedir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün mali tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortisman tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Stoklar

Stoklar, maliyet değeri ve net gerçekleştirilebilir değer düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Stokların maliyetini oluşturan unsurlar alım maliyeti ve ilgili durumlarda stokları mevcut durum ve konumuna getirmek için katlanılan giderleri kapsamaktadır. Maliyet, ağırlıklı ortalama yöntemine göre hesaplanmaktadır. Net gerçekleştirilebilir değer, tahmin edilen satış fiyatından satış ile ilgili tahmini maliyetlerin düşülmesi sonucunda oluşan değerdir.

Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinin toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Finansal araçlar

Finansal varlıklar, nakit ve nakit benzerleri, ticari alacaklar, finansal yatırımlar, diğer alacaklar, türev finansal varlıklar ve ilişkili taraflardan alacaklardan oluşmaktadır. Finansal borçlar ise ticari borçlar, ilişkili taraflara borçlar, türev finansal borçlar ve diğer borçlardan oluşmaktadır.

Finansal varlık ve borçlar, Grup'un söz konusu finansal araçlarla ilgili olarak taraf olması durumunda Grup'un bilançosunda yer almaktadır.

Eğer bir finansal araç Grup'un bir parçası üzerinde nakit çıkışı, herhangi bir varlık çıkışı veya başka bir finansal araç çıkışına sebebiyet veriyorsa, bu finansal araç finansal yükümlülük olarak sınıflandırılır. Finansal araç ancak aşağıdaki koşulları içeriyorsa, bir sermaye aracı olarak tanımlanabilir:

- a) Başka bir işletmeye nakit veya bir başka finansal varlık vermeyi öngören bir sözleşmeye dayalı yükümlülük taşımıyorsa veya işletmenin bir başka işletmeyle finansal araçlarını, işletmenin aleyhinde olacak şekilde karşılıklı olarak değiştirmesini öngören sözleşmeye dayalı yükümlülük taşımıyorsa,
- b) Finansal aracın, Grup'un sermaye araçları ile gerçekleşmesi veya gerçekleşecek olması, Grup'a çeşitli sayıda sermaye devrini gerektiren türev finansal araç tanımına girmeyen, ya da Grup'un sabit miktardaki nakit değişimini veya sabit tutarda sermaye aracının değişimini içeren türev finansal araç olması.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilme olanağına sahip ve önemli tutarda değer kaybı riskini taşımayan diğer kısa vadeli yatırımlardır.

Ticari ve diğer alacaklar

Ticari alacaklar öncelikle fatura bedelleri üzerinden kayıtlara alınmaktadır. Ancak ilk kayıttan sonra alacaklar fatura bedelleri üzerinden kalıcı değer kayıpları düşülerek ifade edilmektedir. Ticari alacaklar, ilk kayıt tarihinden sonra, iskonto edilmiş maliyetleri üzerinden taşınmaktadır. Faiz içermeyen kısa vadeli alacaklar, iskonto tutarı önemli olmadığı ölçüde fatura tutarları ile yansıtılmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Finansal araçlar (devamı)

Ticari ve diğer borçlar

Ticari ve diğer borçlar başlangıçta makul değerleri üzerinden kayıtlara alınır. Kısa vadeli belirlenen bir faizi olmayan ticari borçlar içerdiği faiz etkisinin önemli olmadığı durumlarda fatura değeri ile yansıtılmaktadır.

Finansal borçlar

Faiz içeren finansal borçlar, ilk olarak alınan bedelin makul değerinden doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri ve geri ödeme sırasındaki indirimler ve primler göz önünde bulundurulduktan sonra muhasebeleştirilir. İlk muhasebeleştirilmenin ardından, söz konusu borçlar etkin faiz yöntemiyle hesaplanan itfa edilmiş maliyetinden ölçülür; itfa işlemi sırasında ortaya çıkan kazanç ve zararlar konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

İtfa sürecinde veya yükümlülüklerin kayda alınması sırasında ortaya çıkan gelir veya giderler, konsolide gelir tablosu ile ilişkilendirilir.

Türev finansal araçlar

Grup, uzun vadeli borçlanmalardan kaynaklanan yabancı para pozisyon riskini ve faiz riskini azaltmak amacıyla türev finansal araç sözleşmelerine girmektedir. Söz konusu türev finansal araçlar, türev sözleşmesine girildiği tarihte rayiç değerden kayıtlara alınmakta, sonraki raporlama dönemlerinde de gerçeğe uygun değerinden değerlendirilmektedir. Türev finansal araçlar, rayiç değer farkının olumlu olması durumunda varlık, olumsuz olması durumunda ise yükümlülük olarak kaydedilmektedir. Korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilmeyen türev finansal araçların yıl içinde gerçekleşen gerçeğe uygun değer kayıp ve kazançları konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Grup'un girmiş olduğu faiz takası sözleşmelerinin gerçeğe uygun değeri piyasada gözlemlenebilir verilere dayanan değerlendirme yöntemleri kullanmak suretiyle belirlenmektedir.

Finansal riskten korunma muhasebesi kapsamında, muhasebeleştirilmiş bir varlık veya yükümlülüğe ya da gerçekleşme ihtimali yüksek tahmini bir işleme veya yabancı para riski taşıyan muhasebeleştirilmemiş bir şirket taahhüdüne ilişkin belirli bir riskle ilişkilendirilebilen nakit akışı değişikliklerinden korunmak için gerçekleştirilen türev işlemler nakit akış riskinden korunma amaçlı finansal araç olarak sınıflanır.

Finansal riskten korunma işleminin başlangıcında, işletme finansal riskten korunma işleminde bulunmasına neden olan risk yönetimi hedef ve stratejisini tanımlar ve finansal riskten korunma ilişkisini belgeler. Anılan belgelendirme, finansal riskten korunma aracının belirlenmesi, finansal riskten korunma konusu varlık ya da işlemi, korunulan finansal riskin yapısını ve işletmenin ilgili finansal riskten korunma aracının varlığın gerçeğe uygun değerinde veya nakit akışlarında meydana gelen ve korunulan finansal riskle ilişkilendirilebilen değişiklikleri dengelemedeki etkinliğini nasıl değerlendireceğini içerir. Finansal riskten korunma işleminin, korunulan risk ile ilişkilendirilebilen gerçeğe uygun değerdeki veya nakit akışlarındaki değişiklikleri dengelemede oldukça etkin olması beklenir. Finansal riskten korunma işlemi tanımlandığı tüm finansal raporlama dönemleri boyunca sürekli olarak gerçekten etkin olduğunun tespiti için değerlendirilir ve belgelendirilmiş risk yönetim stratejisi ile tutarlı olması beklenir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Finansal araçlar (devamı)

Nakit akış riskinden korunma

Korunma muhasebesinin kurallarına uyan korunma işlemleri aşağıdaki şekilde muhasebeleştirilmektedir.

Finansal riskten korunma aracının etkin olan kısmından elde edilen kayıp ve kazançlar diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılırken, etkin olmayan kısım ise konsolide gelir tablosunda finansal gelirler ve finansal giderler hesaplarına dahil edilmektedir.

Kapsamlı gelir tablosuna sınıflandırılan korunma işlemine ait tutar, korunan finansal gelirin veya giderin kayıtlara alınması veya öngörülen satışın gerçekleşmesi durumunda konsolide gelir tablosuna intikal ettirilir.

Tahmini işlemin veya kesin taahhüdün gerçekleşmesinin öngörülmediği durumlarda, daha önce konsolide diğer kapsamlı gelir tablosunda kayıtlara alınan tutar, konsolide gelir tablosuna intikal ettirilmektedir. Finansal riskten korunma araçlarının süresinin bitmesi, satılması, durdurulması, yenisi ile değiştirmeden veya başka bir firmaya aktarılmadan uygulanması ya da feshedilmesi durumlarında, öngörülen işlem ya da şirket taahhüdü kar ya da zararı etkileyene kadar daha önceden diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilen toplam gelir ya da giderin, diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmesi sürdürülür.

Sermaye araçları

Grup tarafından ihraç edilen sermaye araçları direkt ihraç giderleri düşüldükten sonra kaydedilmektedir.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayıtlardan çıkartılması

Finansal varlıklar

Finansal varlıklar (ya da geçerli olduğu durumlarda finansal varlığın bir bölümü veya benzer finansal varlıklardan oluşan grubun bir parçası) aşağıda belirtilen durumlarda kayıtlardan çıkartılır. Bu durumlar: finansal varlıktan nakit akımı sağlama hakkının sona ermesi; Grup'un, finansal varlıktan nakit akımı sağlama hakkına sahip olmasına rağmen, elde ettiği meblağın tümünü, ertelemeksizin, üçüncü şahıslara ödeme yükümlülüğü doğuran bir düzenleme yapması; finansal varlıktan nakit akımı sağlama hakkının transfer edilmesi ve varlıktan doğan risk ve getirilerin büyük ölçüde devredilmesi veya nakit akımı sağlama hakkının veya varlıktan doğan risk ve getirilerin büyük ölçüde devredilmemiş olmasına karşın varlığın kontrolünün devredilmesidir.

Grup, finansal varlıktan nakit akımı sağlama hakkını transfer ettiği ancak varlıktan doğan risk ve getirileri büyük ölçüde elinde tuttuğu ve varlığın kontrolünü transfer etmediği durumlarda, söz konusu varlık Grup'un bu varlıkla devam eden ilişkisi ölçüsünde kayıtlarda tutulur. Transfer edilen varlıkla devam eden ilişki varlık için verilmiş teminatlar şeklindeyse, varlık kayıtlı değeri ile Grup'un ödemesi gereken azami bedelden düşük olanı ile ölçülür.

Finansal yükümlülükler

Finansal yükümlülükler, bu yükümlülüklerden doğan borçların ortadan kalkması, iptal edilmesi ve süresinin dolması durumlarında kayıtlardan çıkartılır. Var olan bir borcun aynı borç veren tarafından tümüyle farklı şartlar altında yeni bir yükümlülükle değiştirilmesi ya da süregelen yükümlülüğün şartlarının büyük ölçüde değiştirilmesi durumlarında, ilk yükümlülük kayıtlardan çıkartılır ve yeni yükümlülük kayıtlara alınır. İki yükümlülük arasındaki fark ise kar ya da zarar olarak muhasebeleştirilir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayıtlardan çıkartılması (devamı)

Finansal varlıkların değer düşüklüğü

Her bir raporlama tarihi itibariyle, Grup, bir varlığın değer düşüklüğüne uğramış olabileceğini gösteren herhangi bir belirtinin bulunup bulunmadığını değerlendirir. Böyle bir belirtinin mevcut olması durumunda; söz konusu değer düşüş karşılığı, varlığın taşınan değeri ile gelecekte oluşacak zararlar dikkate alınmadan hesaplanan finansal varlığın etkin faiz oranıyla iskonto edilmiş geri kazanılabilir tutarı arasındaki farktan oluşmaktadır. Finansal varlığın taşınan değeri, karşılık hesabının kullanılmasıyla azaltılarak, karşılık gideri olarak konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Sonraki dönemlerde değer düşüklüğü, yatırımın geri kazanılabilir tutarında, değer düşüklüğü ayrıldıktan sonra gerçekleşen bir olay sonucu bir artış olması durumunda, geri çevrilmektedir. Ancak geri çevrilen tutar, yatırımın değer düşüklüğü hesaplandığı tarihteki değer düşüklüğü ayrılmamış defter değeri baz alınarak hesaplanmış olan iskonto edilmiş maliyet tutarını aşamaz. Sonraki raporlama tarihlerinde ters çevrilen değer düşüş karşılıkları konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Vadesi geçmiş tahsil imkanı bulunmayan finansal varlıklara değer düşük karşılığı ayrılmaktadır. Ayrıca, vadesi gelmemiş ticari alacaklar için belirlenen kriterler doğrultusunda portföy karşılığı ayrılmaktadır. Değer düşüklükleri tahsil imkanının olmayacağı durumlarda kayıtlardan çıkartılmaktadır.

İlişkili taraflar

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda Şirket ile ilişkili sayılır:

Söz konusu kişinin,

- (i) Şirket üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- (ii) Şirket üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- (iii) Şirket veya Şirket'in bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme Şirket ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve Şirket'in aynı grubun üyesi olması halinde.
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- (v) İşletmenin, Şirket'in ya da Şirket ile ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde. Şirket'in kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de Şirket ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydalar

Önceden belirlenmiş katkı paylı emeklilik planları için yapılan ödemeler, katkı payının ilişkilendirildiği dönemde giderleştirilir. Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan ödemeler de önceden belirlenmiş katkı paylı emeklilik planları için yapılan ödemeler gibi değerlendirilir ki; Grup'un yükümlülükleri, katkı paylı emeklilik planlarındakine benzerlik gösterir. Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan ödemeler zorunludur. Grup'un bu ödemeleri yaptıktan sonra, başka bir ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Katkı payları hizmetin sağlandığı dönemde çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydalara ilişkin giderler olarak kayıtlara alınır.

Tanımlanan fayda planları ve diğer çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydaları sağlamaktan doğan maliyetler her bilanço tarihinde yapılan aktüeryal değerlendirmelerle, öngörülen tazminat yöntemi kullanılarak belirlenir. Geçmiş hizmet maliyeti faydaya hak kazanıldı ise hemen gider olarak kaydedilir, diğer koşulda ise faydaya hak kazanılıncaya kadar geçecek olan dönem süresince eşit olarak giderleştirilir. Bilançodaki çalışanlara sağlanan kıdem tazminatı karşılığı, geçmiş hizmet maliyeti için düzeltmeye tabi tutulmuş tanımlanan fayda planlarının bugünkü değerini göstermektedir. Tanımlanan fayda planları için kaynak gereksinimi yoktur. Aktüeryal kazanç ve kayıplar konsolide diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması ve yükümlülüğün yerine getirilmesinin ve ekonomik fayda getiren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarlarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebilmesi durumunda konsolide finansal tablolarda bu yükümlülükler için karşılık ayrılır. Karşılıklar, bilanço tarihi itibariyle yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın Grup yönetimi tarafından yapılan en iyi tahmine göre hesaplanır ve etkisinin önemli olduğu durumlarda bugünkü değerine indirmek için iskonto edilir.

Şarta bağlı yükümlülükler ve varlıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve ifası halinde ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkışına veya girişine neden olacak mevcut varlık veya yükümlülük olarak tanımlanmaktadır.

Şarta bağlı yükümlülükler, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin uzak olduğu durumlar hariç, finansal tablo dipnotlarında açıklanır. Kaynak aktarımını gerektiren durumun muhtemel olması halinde ise şarta bağlı yükümlülükler mali tablolara yansıtılır. Şarta bağlı varlıklar ise finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde notlarda açıklanır.

Vergilendirme ve ertelenmiş vergi

Türkiye'de vergi mevzuatı, ana ve bağlı ortaklıkların konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi gelir ve giderinin toplamından oluşur.

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kar, diğer yıllarda vergilendirilebilen veya indirilebilen gelir veya gider kalemleri ile vergilendirilemeyen veya indirilemeyen kalemleri hariç tuttuğundan dolayı, gelir tablosunda belirtilen kardan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibariyle yasalaşmış ya da yasalaşması kesin olan vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Vergilendirme ve ertelenmiş vergi (devamı)

Ertelenen vergi, varlıkların ve yükümlülüklerin mali tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yükümlülük yöntemine göre yasalaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenen vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Şerefiye veya işletme birleşmeleri dışında varlık veya yükümlülüklerin ilk defa mali tablolara alınmasından dolayı oluşan ve hem ticari hem de mali kar veya zararı etkilemeyen geçici zamanlama farklarına ilişkin ertelenen vergi yükümlülüğü veya varlığı hesaplanmaz.

Ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri, her bir bilanço tarihi itibariyle gözden geçirilir. Ertelenen vergi varlığının bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı durumlarda, ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri azaltılır.

Şirket ve konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıklar ertelenmiş vergi aktif ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle mali tablolarına yansıtılmışlardır ancak konsolide bazda bir netleştirme yapılmamıştır. Ertelenmiş vergi, varlıkların olduğu veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır ve gelir tablosuna gider veya gelir olarak kaydedilir. Bununla birlikte, ertelenen vergi, aynı veya farklı bir dönemde doğrudan öz sermaye ile ilişkilendirilen varlıklarla ilgili ise doğrudan öz sermaye hesap grubuyla ilişkilendirilir.

Ödenecek cari vergi tutarları, aynı vergi otoritesine ödenmiş veya ödenecek olması durumunda peşin ödenen vergi tutarlarıyla netleştirilmektedir.

Kiralama işlemleri – kiraya veren olarak Grup

Operasyonel kiralama gelirleri kira dönemi boyunca doğrusal yöntem kullanılarak eşit tutarlarda gelir tablosuna kaydedilir. Kiraya verme işleminin müzakere edilmesi ve gerçekleşmesi için başlangıç aşamasında katlanılan doğrudan maliyetler de kiraya verilen varlığın maliyetine dahil edilir ve doğrusal yöntem ile kira süresi boyunca itfa edilir.

Kiralama işlemleri - kiracı durumunda Grup

Mülkiyete ait risk ve faydanın tamamının kiracıya devir edildiği kiralama işlemi, finansal kiralama olarak sınıflandırılır. Diğer bütün kiralamalar operasyonel kiralama olarak sınıflanır. Finansal kiralama yolu ile elde edilen varlıklar, varlığın kiralama tarihindeki rayiç değerleri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak kayıtlara alınmaktadır. Kiralama ile ilgili yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir. Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlülüğündeki azalışı sağlayan anapara ödemesi olarak ayrıştırılır ve böylelikle borcun geri kalan anapara bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanır. Finansman giderleri konsolide gelir tablosunda yansıtılır.

Operasyonel kiralama sözleşmesinden kaynaklanan kira borçları kiralama dönemi boyunca konsolide gelir tablosunda eşit tutarlarda gider olarak kaydedilir. Operasyonel kiralamaya teşvik amacıyla elde edilen ve edilecek faydalar da aynı şekilde eşit tutarlarda operasyonel kiralama dönemi boyunca gelir tablosuna yansıtılır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Netleştirme

Finansal varlık ve yükümlülükler, netleştirmeye yönelik mevcut yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma niyetinin olması durumunda konsolide bilançoda netleştirilerek gösterilmektedir.

Gelirlerin muhasebeleştirilmesi

Gelir, ekonomik faydanın Grup'a intikal ettiği ve güvenilir bir şekilde ölçüldüğü zaman kayıtlara alınır.

Gelirler, alınan veya alınacak olan bedelin gerçeğe uygun değeri ile ölçülebilen ve işin normal akışı içinde mal ve hizmet satışına ilişkin indirimler ve satış ile ilgili vergiler düşüldükten sonra kalan tutarı ifade eder. Hizmet gelirleri hizmetin verildiği dönemde gelir kaydedilmektedir.

Sabit hat gelirleri

Şebeke erişimi, lokal kullanım, yerel ve uluslararası uzun mesafe erişimleri, altyapı kiralamaları gibi telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelirler, hizmet sağlandığı zaman tahakkuk ettirilir. Bağlantı ücretleri, bağlantı maliyetlerinin bağlantı gelirlerini aşması nedeniyle anında gelir olarak kaydedilir aksi halde hizmet süresince gelir kaydedilir. Bağlantı maliyetleri de anında gider olarak kaydedilir.

Vazgeçilemez Kullanım Hakkı satış gelirleri sözleşme dönemlerine yayılarak muhasebeleştirilmektedir.

GSM gelirleri

GSM telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelirler, iletilen ve alınan trafik gelirlerinden, uluslararası dolaşım hizmetlerinden sağlanan gelirlerden, katma değerli hizmetlerden sağlanan gelirlerden ve hizmetin verildiği anda gelir kaydedildiği aylık ücretlerden oluşmaktadır. Peşin ödenen konuşma ücretleri distribütörlere satılan ön ödemeli kart ile nakit olarak tahsil edilmektedir. Söz konusu durumda Grup, aboneler hizmeti kullanıncaya kadar gelir kaydetmemekte ve konsolide finansal tablolara ertelenmiş gelir olarak yansıtmaktadır.

Grup, içerik gelirlerini Grup ile katma değer hizmet sağlayıcıları arasında imzalanan anlaşmalara göre kaydetmektedir. Grup'un ana hizmet sağlayıcısı olmasından dolayı, abonelerden elde edilen gelirler brüt olarak gösterilmekte, içerik sağlayıcılarına ödediği kısım ise faaliyet giderlerine yansıtılmaktadır.

Ekipman satış gelirleri

Telefon cihazı, modem ve diğer network ekipmanlarının satışından elde edilen gelirler, ekipmanların müşterilere teslim edilmesiyle gelir kaydedilmektedir.

Kampanyalar kapsamında diğer telekomünikasyon hizmetleri ile telefon cihazları ve modemler beraber fiyatlandırılarak da satılabilmektedir. Bu durumda kampanya kapsamında müşteriye sunulan her unsur, makul değerlerinin bulunması ve her birinin hasılat unsurlarının gerçekleşmiş olması şartıyla ayrı ayrı muhasebeleştirilirler. Kampanya kapsamında elde edilen toplam bedel, kampanya içindeki unsurların makul değerleri oranında ürün ve hizmetlere dağıtılarak hasılat kaydedilir. Teslim edilen ürüne atfolunan hasılat tutarı diğer ürünün teslimatına bağlı olmayan bedelin toplam tutarı ile sınırlandırılmıştır. Bu kapsamda oluşan ekipman gelirleri diğer gelirler hesabı içinde gösterilmektedir. Ürün ve hizmetlerin maliyeti, ilgili hasılat kaydedildiği anda gider olarak kaydedilir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

3. Uygulanan değerlendirme ilkeleri/muhasebe politikaları (devamı)

Borçlanma maliyetleri

Özellikli bir varlığın elde edilmesi, inşası veya üretilmesi ile direkt ilişkilendirilebilen borçlanma maliyetleri ilgili varlığın maliyetinin bir parçası olarak aktifleştirilmekte, bu tanımda değerlendirilmeyen maliyetler ise oluştukları dönemlerde konsolide gelir tablosuna kaydedilmektedir.

Diğer gelirler

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ve ilgili finansal varlıktan beklenen ömrü boyunca elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın net defter değerine getiren efektif faiz oranına göre ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Abone edinim maliyetleri

Abone edinim maliyetleri gerçekleştiği yılda konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Abone edinim maliyetleri telefon cihazı sübvansiyonlarını, abonelik vergilerini ve edinim sırasındaki aracı kuruluş komisyonlarını içermektedir.

Kur değişiminin etkileri

Grup, yabancı para cinsinden yapılan işlemleri bağlı ortaklıkların ilgili fonksiyonel para birimine çevirirken işlem tarihinde geçerli olan ilgili kurları esas almaktadır. Bilançoda yer alan yabancı para birimi cinsinden parasal varlıklar ve borçlar bilanço tarihindeki döviz kurları kullanılarak ilgili fonksiyonel para birimlerine çevrilmiştir. Yabancı para cinsinden olan işlemlerin veya parasal kalemlerin fonksiyonel para birimine çevrilmesinden doğan kur farkı gider veya gelirleri ilgili dönemde konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Makul değerleri ile gösterilen yabancı para birimi cinsindeki parasal olmayan varlıklar makul değerlerinin belirlendiği günün kurundan fonksiyonel para birimine çevrilmiştir.

Fonksiyonel para birimi Türk Lirası olmayan bağlı ortaklıkların, varlık ve yükümlülükleri dönemin gelir tablosuna yansıtılan gelir ve giderler hariç özsermaye kalemleri bilanço tarihindeki döviz kuru, dönem içinde finansal tablolara alınan gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Bu işlem sonucunda oluşan tüm farklar özsermaye içerisindeki yabancı çevrim farkları kalemi altında muhasebeleştirilmektedir.

Grup yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımını kredi kullanarak finansal riskten korunma işlemine girmiştir. Parasal kalemler, yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma işlemi ile ilişkilendirildikleri durumda çevrimlerinden ve ödemelerinden doğan kur farkları diğer kapsamlı gelir altına sınıflanır. Diğer kapsamlı gelir tablosuna alınan bu tutarlar, yurtdışı işletme satılana kadar burada takip edilir ve satış anında birikmiş tutarın tamamı gelir tablosu ile ilişkilendirilir. Diğer kapsamlı gelir altında takip edilen çevirim farkları ile ilişkili vergi etkileri de yine diğer kapsamlı gelir altına sınıflanır.

Yurtdışında mukim işletmelerin satın alınması sonucunda doğan şerhiye ve rayiç değer düzeltme farklılıkları satın alınan işletmenin varlık ve yükümlülüğü olarak değerlendirilmekte ve bilanço tarihindeki kur kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

4. Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı önemli kararlar ve hesaplama belirsizliklerinin kaynakları

Muhasebe politikalarının uygulanması sırasında Grup, finansal tablolar üzerinde önemli etkileri bulunan aşağıda belirtilen muhasebe kararlarını almıştır (Tahmin içeren kararlar hariç):

Operasyonel Kiralama Sözleşmeleri - Kiralayan Durumunda Grup: Grup, PTT ile ortak bina kullanım anlaşması yapmıştır. Grup, yasal mülkiyetine sahip olduğu ve sözleşme dahilinde operasyonel kiralama ile kiraya verdiği gayrimenkullerin tüm risk ve getirilerini elinde bulundurduğunu belirlemiştir.

Azınlık Hakları Opsiyon Yükümlülüğü - Azınlık hakları opsiyonunu değerlerken; Grup, 1 Ocak 2015 öncesinde Avea için bir halka arz olmayacağını öngörmüş ve dolayısıyla satış opsiyonunun en erken 1 Ocak 2015'de uygulanacağı esası ile hesaplamalarını yapmıştır.

Kampanyalı satış gelirleri - Grup, tedarikçiler ile ortak kampanyalar düzenlemekte ve bu kampanyalar kapsamında tedarikçinin temin ettiği ekipman ile telekomünikasyon hizmetlerini paketleyerek beraber satılmaktadır. Grup Yönetimi aşağıda belirtilen hususların bulunduğu satışları işletmeci değil aracı olarak muhasebeleştirilmektedir.

- Grup'un envanter riski taşımadığı
- Müşteriye teslim edilen ekipmanın teknik yeterliği ile ilgili Grup'un herhangi bir sorumluluğu bulunmadığı, satış sonrası yükümlülüğün tedarikçiye ait olduğu
- Grup'un ekipman üzerinden herhangi bir tadilat yapmadığı
- Tahsilat riskinin tedarikçi ile paylaşıldığı
- Ekipman satışlarının cirosu üzerinden belirli bir yüzde alınan veya hiç kar edilmeyen durumlarda

Ön ödemeli hat satışlarında aracı – işletmeci analizi: Avea, Nisan 2010 tarihinden başlayarak hizmetin sağlanmasında birincil olarak sorumlu olması, kredi ve stok riskini üzerinde taşıması ve fiyatların belirlenmesi üzerinde takdir hakkı olması sebebiyle ön ödemeli kart gelirlerini brüt göstermektedir.

İçerik gelirleri – Avea, hizmetin sağlanmasında birincil olarak sorumlu olması, kredi riskini üzerinde taşıması ve fiyatların belirlenmesi üzerinde takdir hakkı olması sebebiyle içerik gelirlerini brüt göstermektedir.

Grup'un UFRYK 12 kapsamında aldığı önemli kararları 'Hesaplama belirsizliklerinin kaynakları' bölümünün UFRYK 12 başlığı altında belirtilmiştir.

Hesaplama belirsizliklerinin kaynakları

Bilanço tarihinde, gelecek raporlama döneminde varlık ve yükümlülükler üzerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek belirli bir risk taşıyan ve gelecek dönem ile ilgili olan varsayımlar ve hesaplama belirsizliğinin kaynakları aşağıda açıklanmıştır.

- a) Değer düşüklüğüne dair bir gösterge olması durumunda, Grup, maddi duran varlıklarda değer düşüklüğü olup olmadığını geri kazanılabilir tutarı hesaplayarak belirlemektedir. Bu durum, nakit üreten birimin kullandığı değerinin hesaplanmasını gerektirmektedir. Kullandığı değer hesaplanması, Grup'un nakit üreten birimin gelecek dönemde elde edilmesi beklenen tahmini nakit akımlarının hesaplanmasını ve bu nakit akımların bugünkü değerinin hesaplanmasında kullanılacak uygun iskonto oranının belirlenmesini gerektirir (Not 18).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

4. Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı önemli kararlar ve hesaplama belirsizliklerinin kaynakları (devamı)

Hesaplama belirsizliklerinin kaynakları (devamı)

b) UFRYK 12'nin uygulanması sırasında Grup tarafından kullanılan tahminler aşağıda özetlenmiştir:

i) Şirket, 1 Ocak 2007 tarihinde maddi olmayan duran varlıklara sınıflandırılan ve sonrasında da maddi olmayan duran varlık olarak finansal tablolara yansıtılan şebeke elemanlarına ilişkin öngörülen yatırımların güncellenmiş iş planına göre belirlenen %30'unun İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında zorunlu yenilemeler olduğunu düşünmektedir. İleriki yıllarda gerçekleştirilmesi öngörülen zorunlu yenileme yatırımları için Grup konsolide finansal tablolarında 8.783 TL (2011 – 11.518 TL) (Not 23-b) tutarında karşılık ayırmıştır. Söz konusu karşılık ileriki dönemlerde gerçekleştirilecek zorunlu yenileme harcamalarının 31 Aralık 2012 tarihine indirgenmiş tutarıdır. İskonto oranı %12,5 (2011 - %12,4) olarak belirlenmiştir.

ii) Şirket maddi olmayan duran varlık yatırımlarının maliyetini, ilgili şebeke elemanları inşaat maliyetlerinin üzerine piyasada aynı nitelikteki inşaat hizmetlerine uygulanan kar marjını ekleyerek belirlemiştir. Söz konusu kar marjı 31 Aralık 2012 yılı için %13 (2011 - %13) olarak uygulanmıştır. 2012 yılı içerisinde edinilen UFRYK 12 kapsamında değerlendirilen 571.973 TL (2011- 140.297 TL) (Not 22) tutarındaki maddi olmayan duran varlıkların üzerinde aktifleştirilen kar marjı 65.802 TL'dir (2011– 16.140 TL).

c) Ertelenmiş vergi varlıkları, ileriki yıllarda vergilendirilebilir gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti halinde kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilir gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda, ertelenmiş vergi varlığı taşınan ve kullanılmayan birikmiş zararlar ile her türlü indirilebilir geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. Grup, Avea'nın yasal kayıtlarında taşınan ve ileride vergilendirilebilir gelirden düşülmesi muhtemel olan taşınan vergi zararı üzerinden 238.500 TL (31 Aralık 2011: 245.000 TL) tutarında ertelenmiş vergi hesaplamaktadır. Grup, her yıl taşınan vergi zararlarını tekrar gözden geçirmekte ve mali tablolarında taşıdığı vergi varlığında önemli bir değişiklik olması durumunda değişikliğe tabii tutmaktadır (Not 14).

d) Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değer düşüklüğü testinde kullanılan varsayımlar Not 18 ve Not 21'de açıklanmıştır.

e) Ticari alacaklar ve diğer alacaklardaki değer düşüklüğü kaybı, Grup Yönetimi'nin ticari alacaklar tutarının miktarı, geçmiş deneyimler ve genel ekonomik koşullar ile ilgili değerlendirmesine dayanmaktadır. Grup, ticari alacaklarının tahsil edilebilirliğini dönemsel olarak takip etmekte ve geçmiş yıllardaki tahsilat oranlarını esas alarak tahsilatı şüpheli alacaklardan doğabilecek muhtemel zararları için şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır. Eğer ekonomik koşullar, tahsilat eğilimleri veya diğer belirgin sektör eğilimleri Grup Yönetimi'nin tahminlerinden daha kötü gerçekleşirse, konsolide finansal tablolarda yer alan şüpheli ticari alacak karşılığı tutarı gerçekleşen şüpheli alacakları karşılamayabilir.

Şirket, 2012 yılında şüpheli alacak karşılığı hesaplaması ile ilgili tahminlerini değiştirmiştir. Şirket, tahminlerin değiştirmemiş olsaydı 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle şüpheli alacak karşılığı 108.837 TL tutarında daha fazla olacaktı. Şüpheli alacak karşılığı tahmin değişikliğinin ileriki yıllara etkisi, Şirket'in yapacağı tahsilatlara ve toplam faturaladığı gelirlere bağlı olduğu için gelecek dönemlerle ilgili rakamsal etkileri hesaplanamamaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

4. Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı önemli kararlar ve hesaplama belirsizliklerinin kaynakları (devamı)

Hesaplama belirsizliklerinin kaynakları (devamı)

- f) Şirket'in, şerefiyenin değer düşüklüğünün testi sırasında kullandığı varsayımlar Not 18'de açıklanmıştır. Grup bir varlığın faydalı ömrünü o varlığın tahmini faydasını göz önünde bulundurarak belirler. Bu değerlendirme, Grup'un benzer varlıklarla ilgili deneyimlerine dayanır. Grup, ayrıca piyasadaki değişimler ve gelişmeler sonucu varlıkların teknik veya ticari olarak kullanılamaz hale gelmesi durumunda ilave değer düşüklüğünü göz önünde bulundurmaktadır.
- g) Ayrıca, ekonomik ömürlerin belirlenmesi, hukuki işlemlere ilişkin karşılık ayrılması (Not 23) sırasında da yönetim tarafından bazı öngörüler yapılmıştır.
- h) Grup, azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğünün piyasa değerini, 1 Ocak 2015 tarihi itibariyle indirgenmiş nakit akımı yöntemine dayanarak hesaplamaktadır. Değer 1 Ocak 2015 tarihi itibariyle belirlenmiş ve daha sonra 31 Aralık 2012 tarihine indirgenmiştir (Detaylar Not 11'de açıklanmıştır).
- i) Şirket, sadece toplam kullanım alanının önemli bölümü üçüncü taraflara kiralanmış gayrimenkullerinin yatırım amaçlı gayrimenkul olarak değerlendirilmesine karar vermiş ve bu kapsamda 31 Aralık 2012 tarihinde net defter değeri 216.050 TL olan yatırım amaçlı gayrimenkulu bina ve arsalar sınıfına ve net defter değeri 3.436 TL olan yatırım amaçlı gayrimenkulu satış amacıyla elde tutulan varlıklar sınıfına sınıflamıştır.

5. Bölümlere göre raporlama

Grup'un iki faaliyet alanı bulunmaktadır: Sabit hat ve Mobil hizmetleri. Sabit hat hizmetleri Türk Telekom, TTNNet, Argela, Innova, Sebit, Sobee, AssisTT ve Pantel Grup tarafından sağlanırken, Mobil hizmetlerini Avea yürütmektedir. Yönetim bölüm performansını faiz, vergi ve amortisman öncesi kar ("FVAÖK") üzerinden değerlendirmektedir. FVAÖK tutarına, faaliyet karının üzerine amortisman, itfa ve değer düşüş karşılık giderlerinin ilave edilmesiyle ulaşılmaktadır. Şirket yönetimi bölüm performanslarının değerlendirmesinde FVAÖK aynı sektörde yer alan şirketlerle karşılaştırılabilirliği açısından tercih etmiştir. Şirket yönetimi, Şirket performansını coğrafi bölümlere göre takip etmediği için coğrafi bölümlere göre raporlama verilmemektedir. Bölüm faaliyet sonuçları, bilanço kalemleri ve nakit akımları aşağıda özetlenmiştir:

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

5. Bölümlere göre raporlama (devamı)

	Sabit Hat		Mobil		Eliminasyonlar		Konsolide	
	1 Ocak- 31 Aralık 2012	1 Ocak- 31 Aralık 2011	1 Ocak- 31 Aralık 2012	1 Ocak- 31 Aralık 2011	1 Ocak- 31 Aralık 2012	1 Ocak- 31 Aralık 2011	1 Ocak- 31 Aralık 2012	1 Ocak- 31 Aralık 2011
Gelirler								
Yurtiçi PSTN	3.836.954	4.114.396	-	-	-	-	3.836.954	4.114.396
ADSL	3.069.320	2.924.566	-	-	-	-	3.069.320	2.924.566
GSM	-	-	3.474.744	3.080.495	-	-	3.474.744	3.080.495
UFRYK 12 gelirleri	571.973	140.297	-	-	-	-	571.973	140.297
Data hizmet gelirleri	560.557	443.004	-	-	-	-	560.557	443.004
Yurtdışı satışlar	463.605	461.009	-	-	-	-	463.605	461.009
Arabağlantı gelirleri	308.899	321.493	-	-	-	-	308.899	321.493
Kiralık devre	349.325	449.416	-	-	-	-	349.325	449.416
GSM operatörlerinden elde edilen kira gelirleri	87.882	98.514	-	-	-	-	87.882	98.513
Diğer	329.871	244.879	-	-	-	-	329.871	244.879
Eliminasyonlar	-	-	-	-	(346.988)	(337.513)	(346.988)	(337.513)
Toplam gelir	9.578.386	9.197.574	3.474.744	3.080.495	(346.988)	(337.513)	12.706.142	11.940.555

Satışların maliyeti, pazarlama, satış ve dağıtım, genel yönetim ve araştırma giderleri ve geliştirme (amortisman ve itfa gideri hariç)	(5.116.904)	(4.607.133)	(2.992.634)	(2.706.805)	341.754	334.406	(7.767.784)	(6.979.532)
Diğer faaliyet gelir / (gider)	152.851	112.535	3.895	6.161	1.279	(2.682)	158.025	116.014
Amortisman ve itfa giderleri	(1.032.844)	(972.042)	(642.183)	(603.926)	4.202	1.506	(1.670.825)	(1.574.462)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar değer düşüklüğü gideri	(21.347)	(2.068)	-	-	-	-	(21.347)	(2.068)
Şerefiye değer düşüklüğü gideri	(4.480)	-	-	-	-	-	(4.480)	-
FVAÖK	4.614.333	4.702.975	486.005	379.851	(3.955)	(5.788)	5.096.383	5.077.038
Şüpheli alacak karşılık gideri	6.190	(44.971)	12.351	49.776	-	-	18.541	4.805
Yatırım harcamaları (*)	1.681.177	1.481.467	755.760	798.837	(1.803)	(2.788)	2.435.134	2.277.516
Konsolide gelire sağlanan katkı (**)	9.306.068	8.894.430	3.400.074	3.046.126	-	-	12.706.142	11.940.556
Konsolide FVAÖK'e sağlanan katkı (***)	4.396.037	4.447.110	700.345	629.927	-	-	5.096.382	5.077.037

(*) Yatırım harcamaları tutarı yıl içerisinde edinilen UFRYK 12 kapsamında değerlendirilen maddi olmayan duran varlıklar üzerinde aktifleştirilen 65.802 TL'lik (2011 - 16.140 TL) kar marjını içermemektedir.

(**) "Konsolide gelire sağlanan katkı" faaliyet bölümlerinin Grup dışında kalan şirketlere olan satış gelirlerini ifade etmektedir. Şirket yönetimi tarafından bölüm faaliyet sonuçları halen faaliyet bölümlerinin bireysel mali tabloları üzerinden değerlendirilmektedir ve bu sebeple bölümlere göre raporlama sunumunda bir değişiklik yapılmamıştır. Ancak, faaliyet bölümlerinin konsolide gelire sağladığı katkı tutarı mali tablo okuyucularına ek bilgi vermek amacıyla sunulmuştur.

(***) "Konsolide FVAÖK'e sağlanan katkı" faaliyet bölümlerinin Grup dışında kalan şirketlerle olan işlemlerinden elde edilen FVAÖK tutarını ifade etmektedir. Şirket yönetimi tarafından bölüm faaliyet sonuçları halen faaliyet bölümlerinin bireysel mali tabloları üzerinden değerlendirilmektedir ve bu sebeple bölümlere göre raporlama sunumunda bir değişiklik yapılmamıştır. Ancak, faaliyet bölümlerinin konsolide FVAÖK'e sağladığı katkı tutarı mali tablo okuyucularına ek bilgi vermek amacıyla sunulmuştur.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

5. Bölümlere göre raporlama (devamı)

	1 Ocak- 31 Aralık 2012	1 Ocak- 31 Aralık 2011
Sabit hat bölüm FVAÖK'ü	4.614.333	4.702.975
Mobil bölüm FVAÖK'ü	486.005	379.851
Bölümlerarası eliminasyon	(3.955)	(5.789)
Konsolide FVAÖK	5.096.383	5.077.037
Finansal gelirler	872.480	395.721
Finansal giderler (-)	(905.809)	(1.287.129)
Amortisman ve İtfa payları, değer düşüklüğü	(1.696.652)	(1.576.530)
Konsolide vergi öncesi kar	3.366.402	2.609.099

31 Aralık 2012

	Sabit Hat	Mobil	Eliminasyonlar	Bölümlerle ilişkilendirilemeyen aktif ve yükümlülükler (*)	Toplam
Toplam bölüm aktifleri	13.352.814	5.535.783	(1.680.747)	-	17.207.850
Toplam bölüm yükümlülükleri	(9.282.987)	(2.698.019)	1.695.865	(467.561)	(10.752.702)

31 Aralık 2011

	Sabit Hat	Mobil	Eliminasyonlar	Bölümlerle ilişkilendirilemeyen aktif ve yükümlülükler (*)	Toplam
Toplam bölüm aktifleri	15.809.970	5.274.992	(4.910.555)	-	16.174.407
Toplam bölüm yükümlülükleri	(8.309.437)	(6.462.623)	4.925.274	(558.251)	(10.405.037)

(*) 467.561 TL (2011 - 558.251 TL) tutarında azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğünü içermektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

6. Nakit ve nakit benzerleri

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Nakit mevcudu	791	2.495
Bankadaki nakit – Vadesiz hesap	439.694	399.447
Bankadaki nakit – Vadeli hesap	520.232	575.603
Diğer	71	1.131
	960.788	978.676

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Grup'un TL ve döviz cinsinden tüm vadeli mevduatları en fazla 1 ay vadeli ve faiz oranları TL hesaplar için %3,25 ve %12,10, ABD Doları hesapları için %0,10 ve %4,55, Avro hesapları için %0,10 ve %5,29 arasındadır (2011 – TL hesaplar için %3,75 ve %12,15 arasında, ABD Doları hesapları için %0,50 ve %5,10 arasında, Avro hesapları için %1,60 ve %8,00 arasındadır).

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla vadeli hesapların 87.816 TL'lik kısmını (2011 - 119.374 TL) Türk Silahlı Kuvvetleri Entegre Muhabere Sistemi ("TSKEMS")'nden alınan avanslar oluşturmaktadır. Bu vadeli hesaplardan elde edilen faiz geliri, alınan avanslara eklenmekte ve kuruluşlar arasındaki anlaşma gereği konsolide gelir tablosuna yansıtılmamaktadır (Not 15). Söz konusu vadeli mevduat bakiyeleri sadece TSKEMS projeleri için kullanılabilir. Sadece TSKEMS projeleri için kullanılabilir.

Nakit akım tablosundaki nakit ve nakde eşdeğer varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Nakit ve nakde eş değer varlıklar	960.788	978.676
Eksi bloke tutarlar		
- Tahsilat protokolleri	(284.687)	(323.643)
- Banka kredilerine istinaden bloke tutar	(124.411)	(283.965)
- TSKEMS projeleri	(87.816)	(119.374)
- ATM tahsilatı	(6.479)	(4.869)
- Diğer	(10.383)	(20.230)
Serbest Nakit	447.012	226.595

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla vadesiz mevduatların 284.687 TL'lik (2011- 323.643 TL) kısmı abone tahsilatlarının belirlenen gün sonunda serbest kalması koşuluyla bankalar ile imzalanan protokol kapsamında tutulan bloke tutardan oluşmaktadır. 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla banka kredilerine istinaden bloke mevduatın tamamı (2011 - tamamı) Avea'nın kredi anlaşmalarına istinaden bankalarda bloke olarak tuttuğu vadeli mevduattan oluşmaktadır. Ayrıca, vadesiz mevduatların 6.479 TL'lik (2011- 4.869 TL) kısmı, 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla ATM tahsilatlarından oluşan ve serbest kullanımda olmayan tutardan oluşmaktadır.

Avea ile kredi kuruluşları arasında imzalanan "Banka Hesabı Rehin Sözleşmesi"ne göre; Avea yeni açılan, kapanan veya üzerinden blokaj kaldırılan tüm hesaplarını ilgili bankalara bildirim yapmakla yükümlüdür. Ayrıca aynı sözleşme gereği Avea'nın tüm banka hesaplarının üzerinde (31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla 508.781 TL; (2011- 472.798 TL) kredi kuruluşları lehine verilmiş rehin bulunmaktadır.

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla 960.788 TL (2011- 978.676 TL) tutarındaki hazır değerlerin 508.809 TL'lik bölümü Avea'ya aittir (2011 - 472.817 TL).

31 Aralık 2012 itibarıyla Grup'un 70.000 Euro tutarında henüz kullanılmamış taahhüt edilmiş banka kredisi vardır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

7. Finansal borçlar - net

	31 Aralık 2012			31 Aralık 2011		
	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı%	Orijinal tutar	TL karşılığı	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı%	Orijinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli finansal borçlar:						
TL cinsinden sabit faizli finansal borçlar	5,17	284.162	284.162	12,11	755.292	755.292
Faiz tahakkukları:						
TL cinsinden sabit faizli finansal borçlar		604	604		2.219	2.219
ABD Doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar		1.386	2.471		1.389	2.624
ABD Doları cinsinden değişken faizli finansal borçlar		8.615	15.357		7.526	14.216
Avro cinsinden sabit faizli finansal borçlar		-	-		54	132
Avro cinsinden değişken faizli finansal borçlar		7.769	18.270		6.035	14.748
Japon Yeni cinsinden değişken faizli finansal borçlar		37.201	768		-	-
Uzun vadeli finansal borçların kısa vadeli kısımları:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar	2,98	165.368	294.785	3,00	43.383	81.947
ABD Doları cinsinden değişken faizli finansal borçlar (*)	3,47	187.824	334.815	3,16	403.492	762.159
Avro cinsinden sabit faizli finansal borçlar	-	-	-	6,83	11.157	27.265
Avro cinsinden değişken faizli finansal borçlar (**)	2,84	166.034	390.462	3,92	259.431	633.995
Toplam kısa vadeli finansal borçlar		1.341.694			2.294.597	
Uzun vadeli finansal borçlar:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar	2,98	257.611	459.217	3,00	344.614	650.940
ABD Doları cinsinden değişken faizli finansal borçlar(*)	3,47	1.010.218	1.800.815	3,16	433.420	818.689
Avro cinsinden değişken faizli finansal borçlar (**)	2,84	980.582	2.306.035	3,92	632.677	1.546.136
Japon Yeni cinsinden değişken faizli finansal borçlar (***)	2,82	4.951.728	102.283	-	-	-
Toplam uzun vadeli finansal borçlar		4.668.350			3.015.765	
Toplam finansal borçlar		6.010.044			5.310.362	

(*) LIBOR faiz oranı + (%1,70 – %3,40 aralığı)

(**) EURIBOR faiz oranı + (%0,25 – %3,25 aralığı)

(***) Japon Yeni Libor faiz oranı + %2,5

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle finansal borçların rayiç değeri 6.012.371 TL (2011 - 5.307.258 TL)'dir. Finansal borçların 164.731 TL tutarındaki bölümü Avea'nın finansal borçlarından oluşmaktadır (2011 - 683.017 TL).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

7. Finansal borçlar - net (devamı)

Finansal borçların TL karşılıklarının sözleşme uyarınca kalan vadelerine göre detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012					31 Aralık 2011				
	3 aya kadar	3 ay - 1 yıl arası	1 - 5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam	3 aya kadar	3 ay - 1 yıl arası	1 - 5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam
TL cinsinden sabit faizli	272.356	12.410	-	-	284.766	757.511	-	-	-	757.511
ABD Doları cinsinden sabit faizli	2.826	294.430	369.379	89.838	756.473	3.354	81.217	516.028	134.912	735.511
ABD Doları cinsinden değişken faizli	207.895	142.277	1.333.293	467.522	2.150.987	350.269	426.106	742.214	76.475	1.595.064
Avro cinsinden sabit faizli	-	-	-	-	-	227	27.170	-	-	27.397
Avro cinsinden değişken faizli	103.623	305.109	2.079.052	226.983	2.714.767	96.483	552.260	1.234.441	311.695	2.194.879
Japon Yeni cinsinden değişken faizli	768	-	102.283	-	103.051	-	-	-	-	-
	587.468	754.226	3.884.007	784.343	6.010.044	1.207.844	1.086.753	2.492.683	523.082	5.310.362

Finansal borçların TL karşılıklarının yeniden fiyatlandırılma veya vade tarihlerinden erken olanına göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012				31 Aralık 2011					
	3 aya kadar	3 ay - 1 yıl arası	1 - 5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam	3 aya kadar	3 ay - 1 yıl arası	1 - 5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam
TL cinsinden sabit faizli	272.356	12.410	-	-	284.766	757.511	-	-	-	757.511
ABD Doları cinsinden sabit faizli	2.826	294.430	369.379	89.838	756.473	3.354	81.217	516.028	134.912	735.511
ABD Doları cinsinden değişken faizli	1.004.074	500.721	646.192	-	2.150.987	1.532.726	62.338	-	-	1.595.064
Avro cinsinden sabit faizli	-	-	-	-	-	227	27.170	-	-	27.397
Avro cinsinden değişken faizli	1.304.611	1.410.156	-	-	2.714.767	988.437	1.206.442	-	-	2.194.879
Japon Yeni cinsinden değişken faizli	103.051	-	-	-	103.051	-	-	-	-	-
	2.686.918	2.217.717	1.015.571	89.838	6.010.044	3.282.255	1.377.167	516.028	134.912	5.310.362

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

7. Finansal borçlar - net (devamı)

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle aşağıdaki tutarlardaki Avea'ya ait finansal borçlar için teminat paketi sağlanmıştır:

	31 Aralık 2012			31 Aralık 2011		
	ABD Doları	Avro	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	TL karşılığı
Teminat paketi kapsamındaki borçlar	79.871	9.148	163.892	335.216	20.068	682.232

Şirket'in eski bağlı ortaklığı olan Aycell Haberleşme ve Pazarlama Hizmetleri ("Aycell") ile birleşmesinden önce Aria İletişim Hizmetleri A.Ş. ("Aria", İş-TİM Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş.'nin eski bağlı ortaklığı) satın almış olduğu ekipmanların finansmanı karşılığında kreditorleri temsil eden kuruma ("Security Agent") bir teminat paketi vermiştir. 2004 yılındaki Aria ve Aycell birleşmesinden sonra, teminat paketi yenilenmiştir. Yenilenen teminat paketi aşağıdakileri içermektedir:

31 Aralık 2012 tarihinde Avea'nın finansal borcu kapsamında toplamı en fazla 163.892 TL karşılığı 79.871 ABD Doları ve 9.148 Euro (2011 - 682.232 TL karşılığı 335.216 ABD Doları ve 20.068 Euro) olmak üzere aşağıda verilen teminatlar finansal borçlara karşılık verilmiştir.

- Aria'nın sahip olduğu tüm taşınabilir sabit kıymetler (Aycell'in taşınabilir sabit kıymetleri hariç) ve Avea ticari markası üzerine ticari ipotek konacaktır. Ticari ipotek, Avea'nın borçlarını ("Teminatlı Finansal Borç") maksimum 1 milyon TL'ye kadar yüksek derecede güvence altına alacaktır (31 Aralık 2012 tarihi itibariyle 560.978 ABD Doları eş değer).
- Avea'nın (hesapların operasyonel olarak işleyişini kısıtlamamakla birlikte) tüm banka hesapları üzerinde rehin bulunmaktadır (31 Aralık 2012 tarihi itibariyle 508.781 TL; 2011 - 472.798 TL).
- Avea'nın Ümraniye'de yer alan binası üzerine kreditorleri temsil eden kurum ("Security Agent") lehine 40.600 ABD Doları tutara kadar ipotek tesis edilmiştir.
- Alacakların Temliki: Avea'nın taraf olduğu ve Avea'ya yıllık olarak 20.000 ABD Doları tutarının üzerinde gelir ya da maliyet oluşturan önemli anlaşmalar kreditorler lehine teminat paketinin bir parçası olarak temlik edilmiştir. Temerrüt halinde, anlaşmaların tarafları tüm yükümlülüklerini, aynen Avea'ya olduğu gibi, kreditorlere karşı yerine getireceklerdir.
- Borç Servis Rezervi Hesabı: Avea'nın bir sonraki döneme ait borç servisini karşılama garantisi sağlamak amacıyla bloke hesap tutulmaktadır (Not 6).

Teminat paketine ilaveten diğer koşullar aşağıda sunulmuştur:

1. Finansal taahhütler (oranlar):

- a) Türk Telekom konsolide rakamları dikkate alınarak hesaplanacak olan "Borç Servisi Karşılama Oranı", minimum 5 olmalıdır. Borç Servis Karşılama Oranı, son dört hesap döneminde gerçekleşen faiz, vergi, amortisman gideri ve itfa payları öncesi kârının ("Türk Telekom Konsolide FVAÖK"), bahse konu dönemde finansman ile ilgili olarak anapara geri ödemeleri hariç finansman ile ilgili tüm ödeme yükümlülüklerine bölünmesiyle hesaplanmaktadır.
- b) Türk Telekom'un konsolide net borcunun Türk Telekom'un konsolide FVAÖK'ına olan oranı azami 2 olmalıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

7. Finansal borçlar - net (devamı)

2. Bazı genel taahhütler:

- a) Lisans anlaşması ("Avea İmtiyaz Sözleşmesi") devam ettirilmelidir.
- b) Avea'nın iş akışını, varlıklarının satışı ile sekteye uğratmamak için, kredi sözleşmelerinde belirtilen bazı istisnai durumlar haricinde, yıllık olarak satılabilecek, kiralanabilecek varlık değeri 10.000 ABD Doları ile sınırlanmıştır.
- c) Avea varlıkları üzerinde kredi verenler lehine güvence sağlamıştır. Bu güvencenin karşılıklı olarak aynı varlıklar üzerinde yaratılacak yeni güvencelerle etkisi azaltılmamalıdır.

Şirket, Avea'nın uzun vadeli finansmanını aşağıdaki şekilde desteklemektedir:

- a) Avea'nın nakit borç ödemesinin yeterli olmadığı durumda 300.000 ABD Doları tutarında 'Şarta Bağlı Sermaye Desteği',
- b) Temerrüt durumunda kullanılabilir 500.000 ABD Doları tutarında 'Kurumsal Garanti',
- c) Avea'da sahip olunan hisselerin rehni,
- d) Alacakların temlik edilmesi: Avea'ya sağlanan krediler kapsamında, Şirket, alacaklarından doğan tüm hak, hisse ve menfaatleri ile 'Sermaye Benzeri Kredi' anlaşmalardan doğan tüm haklarını temerrüt durumunda, kredi kuruluşlarının temsilcisine, Avea'nın yükümlülüklerini yerine getirmek amacı ile devredecektir.
- e) Avea'nın istediği zaman operasyonel ya da finansal nakit ihtiyacı olduğu durumlarda kullanmak üzere ek 450.000 ABD Doları tutarında "Ek Destek"

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle bu desteğin tamamı kullanılmıştır.

- f) 3N Lisans ücretini karşılamak için 214.000 Avro "Türk Telekom Desteği"

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle bu desteğin tamamı kullanılmıştır.

- g) Ericsson 2N&3N kontratı çerçevesinde gerçekleştireceği satın alım çerçevesinde 250.000 ABD Doları "Türk Telekom Ericsson Desteği"

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle bu desteğin tamamı kullanılmıştır.

Pantel Türkiye, inşa edeceği fiber optik hatların yatırım finansmanı için bir Türk bankasının Bahreyn şubesinden toplam 10.000 Avro tutarında kredi kullanmıştır.

Pantel Türkiye, bu kredi karşılığında yaklaşık kalan kredi bakiyesi tutarında alacaklarını söz konusu bankaya temlik etmiştir. 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle vadesi henüz gelmemiş kredi tutarı 1.827 Avro'dur.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

8. Ticari alacak ve borçlar

a) Ticari alacaklar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Kısa vadeli		
Ticari alacaklar	3.388.639	3.221.509
Diğer ticari alacaklar	46.900	70.024
Şüpheli ticari alacalar karşılığı (-)	(1.315.324)	(1.312.949)
Toplam kısa vadeli ticari alacaklar	2.120.215	1.978.584
Uzun vadeli		
Ticari alacaklar	31.012	83.307
Toplam uzun vadeli ticari alacaklar	31.012	83.307

Kısa vadeli ticari alacakların ortalama vadesi 30 gündür (2011 - 30 gün).

Şüpheli alacak karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
1 Ocak tarihi itibarıyla	(1.312.949)	(1.317.070)
Yıl içinde ayrılan karşılık	(189.055)	(230.056)
Karşılığın ters çevrilmesi- tahsilatlar	186.257	231.694
Şüpheli alacağın kayıtlardan çıkarılması	372	2.501
Kur değişim etkisi	51	(18)
31 Aralık tarihi itibarıyla	(1.315.324)	(1.312.949)

Şirket, vadesi geçmiş alacaklarını hukuka intikal için ortalama 90 gün beklemektedir. Geçmiş dönem alacaklarından yaptığı tahsilat performansına dayanarak vadesi geçmiş alacaklarından önemli ölçüde tahsilat gerçekleşmeyi beklemektedir. 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibarıyla vadesi geçmiş ancak şüpheli olmadığı için karşılık ayrılmamış ticari alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

Vadesi gelen fakat şüpheli olmayan alacaklar								
	Toplam	Vadesi gelmeyen alacaklar	30 gün geçmiş	30-60 gün arası	60-90 gün arası	90-120 gün arası	120-360 gün arası	360 günü geçmiş
31 Aralık 2012	2.151.227	1.159.074	162.665	229.107	118.151	92.497	222.335	167.398
31 Aralık 2011	2.061.891	1.243.108	221.038	219.699	125.924	85.815	122.337	43.970

Grup'un teminat altına alınmış alacaklarının tutarı 45.664 TL (2011 - 21.070 TL)'dir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

8. Ticari alacak ve borçlar (devamı)

b) Ticari borçlar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Kısa vadeli		
Ticari borçlar	1.249.605	1.544.943
Diğer ticari borçlar	1.100	570
Toplam kısa vadeli ticari borçlar	1.250.705	1.545.513
Uzun vadeli		
Ticari borçlar	16.394	87.375
Toplam uzun vadeli ticari borçlar	16.394	87.375

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle ticari borçların 235 TL'lik (2011 - 177 TL) kısmı TSKEMS projeleri kapsamında tedarikçilere olan borçlardan oluşmaktadır (Not 6).

Kısa vadeli ticari borçların ortalama vadeleri 30 ile 90 gün arasında değişmektedir (2011 - 30 ile 90 gün).

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle uzun vadeli ticari borçlar kampanyalı satışlar kapsamında satın alınan ekipmanlar için tedarikçilere abonelerden tahsil edildikçe ödenen ve vadesi 1 yıldan uzun olan tutarlardan oluşmaktadır.

Grup'un kredi riskine ilişkin bilgi Not 33'de verilmiştir

9. Finansal ve operasyonel kiralama alacakları ve borçları

Finansal Kiralama:

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle Grup'un finansal kiralama alacağı bulunmamaktadır.

Grup'un finansal kiralama yoluyla elde ettiği şebeke cihazlarına ve bina alımına ilişkin finansal kiralama yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012		31 Aralık 2011	
	Anapara	Faiz	Anapara	Faiz
1 yıla kadar	7.125	1.240	7.080	1.809
1-2 yıl arası	7.029	888	6.962	1.445
2-5 yıl arası	13.596	675	21.756	1.820
	27.750	2.803	35.798	5.074

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

9. Finansal ve operasyonel kiralama alacakları ve borçları (devamı)

Operasyonel kiralama:

- a) Şirket'in kuruluşundan sonra PTT ile 1997 yılında yapılan anlaşma gereğince ortak kullanımda bulunan binaların karşılıklı olarak 49 yıllığına ücretsiz olarak kullanılması kararlaştırılmıştır. 2005 yılında sözleşmede düzenlemeye gidilmiş ve Şirket'in PTT'den kullandığı net m² alan için 10 yıl boyunca yılda 35.000 TL ödemesine ve her yıl bu tutarın Maliye Bakanlığı'nın belirleyeceği kira artış oranında arttırılmasına karar verilmiştir (söz konusu net m² alan PTT'nin sahip olduğu ancak Şirket tarafından kullanılan net m² ile Şirket'in sahip olduğu ancak PTT tarafından kullanılan m² arasındaki farktır). 10 yılın sonunda karşılıklı olarak taraflar sözleşmeyi müzakere edeceklerdir. PTT ve Türk Telekom arasındaki işlem ilişkili kuruluşlar arasında yapılan bir işlem olduğundan, rayiç bedelle brüt olarak gösterilmesi yerine net nakit kıstasına göre konsolide finansal tablolarda gösterilmiştir (Not 10).

Bilanço tarihinde yukarıda belirtilen operasyonel kiralama işlemi çerçevesinde Grup'un iptal edilemeyecek operasyonel kiralama taahhütleri vardır. Bu taahhütlerin vadesinin dolma süresi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012 (*)	31 Aralık 2011 (*)
Bir yıl içerisinde	60.480	54.427
İkinci ve beşinci yıllar içerisinde (dahil)	241.920	217.707
Beş yıldan fazla	1.753.920	1.632.799
	2.056.320	1.904.933

- (*) Gelecek yıllardaki eskalasyon artışları dikkate alınmamış ve gelecek yıl ödemeleri cari dönem kira bedeli baz alınarak hesaplanmıştır.
- b) Şirket'in operasyonel kiralamaya konu ettiği kiralık devreler bulunmaktadır. 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıl içerisinde elde edilen toplam kiralık devre geliri 237.635 TL (2011 - 317.199 TL)'dir.
- c) Grup'un operasyonel kiralama yoluyla kullandığı baz istasyon alanları ve kiralık devreler bulunmaktadır. 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıl içerisinde toplam ödenen operasyonel kiralama tutarı 230.085 TL (2011 – 179.644 TL)'dir.

Grup'un baz istasyon alanları ve kiralık devreler için kiralama taahhütleri ve bunların vadeleri şöyledir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Bir yıl içerisinde	146.673	105.392
İkinci ve beşinci yıllar içerisinde (dahil)	100.561	143.988
Beş yıldan fazla	25.110	27.656
	272.344	277.036

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

10. İlişkili taraflardan alacaklar ve borçlar - net

Grup içi ilişkili kuruluşlar ile yapılan tüm işlem ve bakiyeler, şirketlerarası karlar, gerçekleşmemiş kar ve zararlar konsolidasyon amacıyla kayıtlardan elimine edildiği için bu dipnotta yer verilmemiştir.

Hazine'nin Şirket'in %30'una ve altın hisseye sahip olması nedeniyle, devlet kontrolü altındaki kurumlar ilişkili kuruluş olarak nitelendirilmektedir. Devlet kontrolü altındaki kurumlar ilişkili taraf olarak tanımlanmış fakat UMS 24'de tanınan istisna kapsamında, genel açıklama yükümlülüklerinden muaf tutulmuştur.

Grup ile ilişkili taraflar arasındaki 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle bakiyeler aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
İlişkili taraflardan ticari alacaklar		
Ana ortaklıklar		
Saudi Telecom Company ("STC") (2)	5.240	14.604
Diğer ilişkili taraflar		
Oger Telekom Yönetim Hizmetleri Limited Şirketi ("OTYH") (1)	151	78
Diğer	382	198
	5.773	14.880

İlişkili taraflara ticari borçlar

Ana ortaklıklar		
STC (2)	784	667
Diğer ilişkili taraflar		
OTYH (1)	6.552	4.804
Diğer	53	131
	7.389	5.602

(1) Oger Telecom'un iştiraki

(2) Oger Telecom'un ortağı

Hissedarlarla işlemler:

Şirket'in, 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle Hazine'ye yaptığı temettü ödemesi brüt 600.825 TL'dir (2011 - 710.894 TL). OTAŞ'a yapılan brüt temettü ödemesi ise 1.043.089 TL (2011 - 1.234.179 TL) dir.

Avea, Avea İmtiyaz Sözleşmesi gereği Hazine'ye aylık brüt gelirinin %15'i kadar pay ("Hazine Payı") ödemekle yükümlüdür. Ayrıca, Şirket ve telekomünikasyon sektöründe faaliyet gösteren diğer bağlı ortaklıkları 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na %1 oranında evrensel hizmet katkı payı ve %0,35 oranında kurum masraflarına katkı payı ödemekle yükümlüdürler.

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle ödenmemiş Hazine Payı, evrensel hizmet katkı payı ve kurum masraflarına katkı payı tutarları diğer kısa vadeli yükümlülükler hesabında takip edilmektedir (Not 15) ve bu giderler satışların maliyeti hesabında giderleştirilmektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

10. İlişkili taraflardan alacaklar ve borçlar – net (devamı)

Diğer ilişkili kuruluşlarla yapılan işlemler:

Şirket, PTT'den posta hizmetleri alımı yapmaktadır. Ayrıca PTT, Türk Telekom ve TNet faturalarının tahsilatını da yapmaktadır ve bu hizmetleri için PTT'ye komisyon ödenmektedir.

Ayrıca Şirket ile PTT arasındaki anlaşma gereği (Not 9) ödenen operasyonel kiralama gideri 60.480 TL'dir (2011 – 54.426TL).

Şirket, STC ile uluslararası ses trafiği taşıma, data hattı kiralama hizmetleri almak ve satmakta ve reklam giderleri paylaşımı yapmakta olup, bu işlemler neticesinde 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren dönem itibariyle 15.669 TL satış ve 8.441 TL alış (31 Aralık 2011 - satış: 14.080 TL, alış 844 TL) yapmıştır.

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar

Üst düzey yönetimde bulunan yöneticilere sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Kısa vadeli faydalar	88.924	45.901
Uzun vadeli tanımlanmış faydalar	1.718	1.057
	90.642	46.958

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle sona eren hesap döneminde OTYH, Türk Telekom'a, 19.617 TL (2011 – 14.619 TL) tutarında danışmanlık ücretini ve 351 TL (2011 - 139 TL) tutarındaki masraf yansıtma ücretini OTYH ve Şirket arasında imzalanmış bulunan yönetim sözleşmesi gereğince fatura etmiştir. OTYH'nin ana hissedarı Saudi Oger'dir. Bu ücretin büyük çoğunluğu Şirket üst yönetimine ait maaşları kapsamaktadır. Sözleşme, 15 Nisan 2012 tarihinde yıllık 12.000 ABD Doları (önceki sözleşme bedeli yıllık 8.500 ABD Doları) olmak üzere 3 yıl için yenilenmiştir.

İlişkili kuruluşlara sağlanan garantiler:

Şirket'in, Avea'nın uzun vadeli finansmanını desteklemek amacıyla verdiği garantiler Not 7'de açıklanmıştır.

Şirket, Cetel'in finansmanını desteklemek amacıyla 8.000 Avro garanti sağlamıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

11. Azınlık hisseleri satış opsiyonu yükümlülüğü

15 Eylül 2006 tarihinde Şirket, İş Bankası Grubu ve diğer Avea hissedarları ile 2004 yılında imzalanmış olan "Hissedarlık Anlaşması" ve "Halka Arz ve Satış Anlaşması"na yönelik "Değişiklik Anlaşması" imzalamıştır. Değişiklik Anlaşması'na göre, Şirket, İş Bankası Grubu'na, İş Bankası Grubu'nun elindeki Avea hisseleri için bir satış opsiyonu tanımaktadır. Opsiyonun kullanılabilmesi aşağıdaki şartlara bağlıdır:

- Eğer Avea'nın halka arzı 1 Ocak 2011'e kadar gerçekleşmezse, 1 Ocak 2011'den 31 Aralık 2014'e kadar ("İlk dönem") İş Bankası Grubu'nun halka arz talebinde bulunma hakkı vardır. Böyle bir talep gelmesi halinde talebin geliş süresinden itibaren 9 ay içinde sonuçlandırılması gerekmektedir. Ancak, Şirket halka arz talebi gelmesinden itibaren 30 gün içinde bu talebin ertelenmesini isteyebilir ve halka arzı "İlk dönemin" sonuna kadar erteleyebilir.
- Eğer halka arz "İlk dönemin" sonunda gerçekleşmezse 1 Ocak 2015 ile 31 Aralık 2015 tarihleri arasında İş Bankası Grubu'nun halka arz işleminin başlatılması ve gerçekleştirilmesini talep etme hakları vardır.
- Yukarıda belirtilen yöntemlerden herhangi biri kullanılarak, halka arzdan bağımsız olarak veya halka arz işlemini takiben bir ay içerisinde İş Bankası Grubu'nun ellerinde bulundukları Avea hisselerini Şirket'e satma hakları vardır. Satış fiyatı halka arz sırasında oluşacak fiyattan %5 indirim yapılarak tespit edilecektir.

28 Şubat 2012 tarihinde yapılan Avea Olağanüstü Genel Kurulu'nda, 7.115.000 TL olan sermayesinin geçmiş yıllar zararlarına mahsuben 3.295.000 TL tutarında azaltılması ve emisyon primli olarak tekrar 7.115.000 TL'ye çıkartılmasına karar verilmiştir. Bu süreçte Avea'nın %18,63 ortağı olan İş Bankası Grubu şirketleri, sermaye artırımına katılmama iradesi göstermiş olup, kullanılmayan rüçhan haklarının da Şirket tarafından kullanılmasına karar verilmiştir. Bu kararlar birlikte Şirket'in Avea sermayesindeki toplam payı %89,9965'e yükselmiştir. 20 Mart 2012 tarihinde Olağanüstü Genel Kurul'da alınan kararların ticaret siciline tescili yapılmış ve sermaye taahhütlerinin tamamı 31 Aralık 2012 itibariyle ödenmiştir.

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle azınlık hisseleri satış opsiyonu yükümlülüğünün rayiç değeri tespit edilirken, İş Bankası Grubu'nun opsiyonu 1 Ocak 2015'de kullanacağı varsayılmıştır. Şirket, söz konusu opsiyonun rayiç değerini, 31 Aralık 2014 sonrası indirgenmiş nakit akımı yaklaşımına dayanarak hesaplamaktadır. Değer 1 Ocak 2015 tarihi itibariyle belirlenmiş daha sonra 31 Aralık 2012 tarihine indirgenmiştir. Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğünün piyasa değeri 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle 467.561 TL (2011 - 558.251 TL) olarak hesaplanmıştır. Grup'un muhasebe politikaları çerçevesinde, azınlık hisseleri satış opsiyonu yükümlülüğü rayiç değerinin 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri arasındaki değişimi öz sermaye içindeki diğer fonlar hesabı altında muhasebeleştirilmiştir.

Azınlık hisseleri satış opsiyonunu konsolide mali tablolara yansıtma için 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle taşınan azınlık payı tutarı olan (dönem zararından verilen pay sonrasındaki taşınan değeri) 286.845 TL (2011–negatif 221.133 TL), öz sermayeden, uzun vadeli yükümlülükler içerisinde 'Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü'ne sınıflandırılmıştır. 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle satış opsiyonunun rayiç değeri olan 467.561 TL (2011 – 558.251 TL) ile azınlık payı tutarı arasındaki 180.716 TL tutarındaki (2011 – 779.383 TL) rayiç değer farkı da Grup'un azınlık paylarının satın alınmasına ilişkin muhasebe politikasına istinaden öz sermaye içerisindeki "azınlık hisseleri satış opsiyon değerlendirme fonu"na yansıtılmıştır (Not 24).

Azınlık hisseleri satış opsiyonunun değeri, Avea'nın beş yıllık dönemi kapsayan iş planı baz alınarak hesaplanmıştır. Nakit akımları için kullanılan Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti'nin ("AOSM") iskonto oranı Avea'nın kurumlar vergisi ödemesi öngörülen dönemler için %13,7 ve kurumlar vergisi ödemesi öngörülmeleyen dönemler için %14,7'tir. Avea şirket değeri, nakit akımlarının +%2 /-%2 duyarlılığı ile test edilmiştir. Avea'nın işletme değeri 2029 yılına kadar oluşturulmuş olan indirgenmiş nakit akım yöntemi ile belirlenmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

12. Diğer alacaklar ve borçlar

Diğer kısa vadeli alacaklar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Diğer kısa vadeli alacaklar	137.926	85.548
Verilen depozito ve teminatlar	397	22.461
Diğer şüpheli alacaklar	33.872	22.498
Şüpheli alacaklar karşılığı (-)	(33.872)	(22.498)
	138.323	108.009

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle diğer kısa vadeli alacaklar içerisindeki 43.136 TL'lik (2011 – 49.568 TL) kısım Evrensel Hizmet Fonu kapsamında yapılan harcamalara istinaden Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'ndan alınacak tutardan oluşmaktadır.

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle, yıl içerisinde 14.527 TL (2011 – 212 TL) diğer şüpheli alacaklar karşılığı ayrılmış olup, 3.153 TL (2011 – 2.246 TL) karşılık ters çevrilmiştir.

Diğer uzun vadeli alacaklar

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle Grup'un 28.143 TL (2011 – 1.822 TL) tutarında diğer uzun vadeli alacağı bulunmaktadır.

Diğer kısa vadeli borçlar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Ödenecek vergi ve borçlar	257.975	238.228
Ödenecek sosyal sigorta primleri	37.926	59.879
Personele borçlar	6.545	118.780
Alınan depozito ve teminatlar	2.651	189
Diğer borçlar	19.543	38.063
	324.640	455.139

31 Aralık 2011 tarihi itibariyle personele borçların 111.564 TL'si kıdem tazminat ve personel emeklilik teşvik programı kapsamında yapılacak kıdem, teşvik primi, izin karşılığı vb. gibi ödemelerden kaynaklanmaktadır.

Diğer uzun vadeli borçlar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Alınan depozito ve teminatlar	7.761	8.823
Diğer borçlar	1.195	-
	8.956	8.823

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

13. Stoklar

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle 128.107 TL (2011 – 106.607 TL) tutarında stok bulunmaktadır. Söz konusu stokların büyük bölümü modem, bilgisayar, tablet, telsiz telefon, kablo kutusu ve bağlama bloğu gibi sarf malzemeleri ve SIM kartlardan oluşmaktadır.

14. Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri

Ertelenen vergi

Grup, vergiye esas yasal mali tabloları ile SPK Muhasebe Standartları'na göre hazırlanmış mali tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüğünü hesaplamaktadır. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile SPK Muhasebe Standartları'na göre hazırlanan mali tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup aşağıda açıklanmaktadır.

Grup, vergi varlığını sürekli olarak gözden geçirmekte ve önceki yıllar mali zararlarından kaynaklanan ertelenmiş vergi varlığını (Avea'dan ve Pantel Grubu'nda kaynaklanan) iş planına göre oluşması muhtemel vergilendirilebilir karlarına dayandırarak mali tablolarına yansıtmaktadır. Avea, geçmiş yıl zararlarından kaynaklanan vergi varlıklarını gözden geçirmiş ve ertelenmiş vergi varlığının 238.500 TL'ye düşürülmesine karar vermiştir.

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle Pantel Grubu'na ait bağlı ortaklıkların geçmiş yıl mali zararları için hesaplanan ertelenmiş vergi varlığı 32.454 TL'dir (2011 - 29.770 TL). 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle Pantel Grup'unun taşıdığı üzerinden ertelenmiş vergi varlığı ayrılmayan ve matrah olduğu zaman vergiden indirilebilecek mali yıl zararlarının detayı ve bu zararların itfa tarihleri aşağıda sunulmuştur:

Sona erme yılları	31 Aralık 2012
2014	34
2015	308
2016	302
2017	1.004
2018	22
Süresiz	400
	2.070

31 Aralık 2012 Avea'nın geçmiş yıl mali zararları için hesaplanan ertelenmiş vergi varlığı 238.500 TL'dir (2011 – 245.000 TL). 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle Avea tarafından taşınan geçmiş mali yıl zararları üzerinden ertelenmiş vergi varlığı ayrılmayan ve matrah olduğu zaman vergiden indirilebilecek mali yıl zararlarının detayı ve bu zararların itfa tarihleri aşağıda sunulmuştur:

Sona erme yılları	31 Aralık 2012
2013	821.880
2014	1.183.769
2015	872.038
2016	514.173
	3.391.860

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

14. Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri (devamı)

Ertelenen vergi (devamı)

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı Türkiye'de kurulu şirketler için %20'dir.

Ertelenmiş vergi varlığı / yükümlülüğü	Ertelenmiş vergi hesaplamasına baz olan matrah 31 Aralık 2012	Ertelenmiş vergi varlıkları / (yükümlülükleri) 31 Aralık 2012	Ertelenmiş vergi hesaplamasına baz olan matrah 31 Aralık 2011	Ertelenmiş vergi varlıkları / (yükümlülükleri) 31 Aralık 2011
Maddi duran varlıklar üzerindeki geçici farklar	(1.987.605)	(444.320)	(2.140.085)	(434.269)
Gelir tahakkukları	(300.135)	(60.027)	(210.366)	(42.073)
Dava harçları silinmesi	(15.072)	(3.014)	(15.072)	(3.014)
Diğer	(61.982)	(12.370)	(87.211)	(17.462)
	(2.364.794)	(519.731)	(2.452.734)	(496.818)
Taşınan vergi zararlarından kayıtlara alınan ertelenmiş vergi varlığı	1.200.988	273.867	1.354.613	273.835
Uzun vadeli çalışan hakları karşılığı	737.742	147.634	552.216	110.448
Kullanılmamış izin karşılığı	81.075	16.256	77.252	15.450
Gider tahakkukları	102.987	20.597	81.862	16.372
Şüpheli alacak karşılığı	124.598	24.979	215.181	43.012
Evrensel hizmet fonu ve diğer katkı payları	141.812	28.362	108.137	21.627
Diğer	63.047	15.764	37.240	7.853
	2.452.249	527.459	2.426.501	488.597
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü,net		7.728		(8.221)
Ertelenmiş vergi varlığı,net		262.531		261.692
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü,net		(254.803)		(269.913)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

14. Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri (devamı)

Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	1 Ocak- 31 Aralık 2012	1 Ocak- 31 Aralık 2011
Uzun vadeli çalışan hakları karşılığı	16.364	(21.763)
Maddi duran varlıklar üzerindeki geçici farklar	12.058	18.018
Evrensel hizmet fonu ve diğer katkı payları	6.735	(3.531)
Gider tahakkukları	4.225	4.586
Kullanılmamış izin karşılığı	806	2.800
Taşınan vergi zararları	32	9.808
Sabit kıymet değerlendirme fonu	(22.109)	-
Şüpheli alacak karşılığı	(18.033)	2.804
Gelir tahakkukları	(17.954)	(2.316)
Korunma amaçlı	(6.635)	-
Kur değişimlerinin etkisi	(528)	2.506
Diğer	13.004	11.981
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	(12.035)	24.893
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü hareketi	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi	(269.913)	(301.551)
Kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan ertelenmiş vergi gelir / (gideri):		
Emeklilik planlarına ilişkin aktüeryal kazanç	20.822	12.293
Korunma amaçlı araçlar	6.635	-
Dönem kar veya zararına yansıtılan tutar	(12.874)	21.851
Kur değişimlerinin etkisi	528	(2.506)
31 Aralık itibarıyla kapanış bakiyesi	(254.802)	(269.913)
Ertelenmiş vergi alacağı hareketi	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi	261.692	258.650
Dönem kar veya zararına yansıtılan tutar	839	3.042
31 Aralık itibarıyla kapanış bakiyesi	262.531	261.692
	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Dönem kar veya zararına yansıtılan tutar:		
- Ertelenmiş vergi yükümlülüğü (gider) / geliri	(12.874)	21.851
- Ertelenmiş vergi alacağı gelir / (gideri)	839	3.042
Ertelenmiş vergi geliri (Not 32)	(12.035)	24.893

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

15. Diğer varlıklar ve diğer yükümlülükler

Diğer dönen varlıklar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Gelir tahakkukları (1)	502.882	400.241
Tahsilatına aracılık edilen hizmetler (2)	131.052	50.920
Diğer peşin ödenen giderler	116.688	138.770
Peşin ödenen kira giderleri (3)	101.512	86.664
Verilen avanslar (4)	68.910	90.406
İndirilecek KDV ve Özel İletişim Vergisi (ÖTV)	65.840	49.927
Diğer dönen varlıklar	4.526	3.374
	991.410	820.302

- (1) Gelir tahakkukları, bilanço tarihi itibariyle kazanılmış ancak faturalanmamış GSM ve ADSL gelirlerini ve kampanyalar kapsamında faturalanmamış ekipman satış bedellerini içermektedir.
- (2) Tahsilatına aracılık edilen hizmet ve mal satışları sebebiyle Avea'nın distribütörlerine verdiği avanslardan oluşmaktadır.
- (3) Peşin ödenen kira giderleri esas itibariyle Avea'nın baz istasyonları için ödenen peşin kiralardan oluşmaktadır.
- (4) Verilen avanslar stok, maddi duran ve maddi olmayan duran varlık alımı için verilen avanslardan ve personele verilen avanslardan oluşmaktadır.

Diğer duran varlıklar

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Peşin ödenen kira giderleri	9.855	10.003
Tahsilatına aracılık edilen hizmetler (2)	34.756	24.403
Gelir tahakkukları	-	4.068
Diğer duran varlıklar	14.430	19.940
	59.041	58.414

Uzun vadeli gelir tahakkukları 31 Aralık 2011 tarihi itibariyle kampanyalar kapsamında abonelere yapılan ekipman satışlarının henüz faturalanmamış ve abonelerden 1 yıldan daha geç tahsil edilecek kısımlarını içermektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

15. Diğer varlıklar ve diğer yükümlülükler (devamı)

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Gider tahakkukları (1)	363.151	371.839
Alınan avanslar (2)	171.800	170.744
Sabit kıymet yatırım tahakkukları (3)	112.306	24.750
Evrensel hizmet fonu tahakkuku (4)	104.802	108.492
Ertelenmiş gelirler (5)	79.854	77.880
BTK katılım payı tahakkukları	50.727	44.172
Hazine payı tahakkukları	49.151	43.405
Diğer borçlar	13.138	15.526
	944.929	856.808

- 1) Gider tahakkukları, ana olarak bayi komisyonları ve ara bağlantı hizmetleri tahakkuklarını içermektedir.
- 2) Savunma Bakanlığı ve Kuzey Atlantik Paktı Teşkilatı ("NATO")'ndan alınan bakiyeleri kapsamaktadır. Şirket NATO projeleri için aracı konumunda olup, alınan avanslardan yüklenici firmaya yapılan ödemelere aracılık etmekte ve proje yönetimlerini desteklemektedir. Projelerden doğan harcamalar, harcama tarihinde, alınan avanslardan düşülmektedir. Kullanılmayan avanslar, vadeli hesaplarda tutularak elde edilen faiz geliri taraflar arasındaki anlaşmaya göre alınan avanslara alacak kaydedilmektedir (Not 6).
- 3) Sabit kıymet yatırım tahakkukları, anlaşma dahilinde teslim alınmış ancak faturası henüz gelmemiş sabit kıymet alımlarını ifade etmektedir.
- 4) 16 Haziran 2005 tarihinde yayımlanan 5369 sayılı Evrensel Hizmet Fonu'na ilişkin yasaya göre, Türk Telekom ve TNet her yıl Nisan ayının sonuna kadar bir önceki yıllık net gelirlerinden %1'ini Evrensel Hizmet Fonu adı altında Ulaştırma Bakanlığı'na ödemekle yükümlüdür.
- 5) Ertelenmiş gelir ağırlıklı olarak faturalanmış, ancak henüz kullanılmamış dakikaların satış tutarıdır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

15. Diğer varlıklar ve diğer yükümlülükler (devamı)

Diğer uzun vadeli yükümlülükler

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Ertelenmiş gelir (*)	158.717	165.356
Alınan avanslar (**)	77.565	86.064
	236.282	251.420

(*) Ertelenmiş gelirler ağırlıklı olarak Pantel'in vazgeçilemez kullanım hakkı sözleşmelerinden kaynaklanmaktadır.

(**) Alınan avanslar ağırlıklı olarak Pantel'in vazgeçilemez kullanım hakkı sözleşmeleri kapsamında aldığı avanslardan oluşmaktadır.

16. Finansal yatırımlar

Cetel

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
1 Ocak bakiyesi	11.840	11.840
31 Aralık 2012 Bakiyesi	11.840	11.840

Cetel, Arnavutluk'ta yerleşik ve telekomünikasyon alanında faaliyet gösteren ve Albtelecom Sh.A'nın %76 sını elinde bulunduran özel amaçlı bir şirkettir.

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle Şirket, öz sermaye yönetimini uygulayabilmek için gerekli olan finansal bilgileri zamanında elde edemediği ve Cetel'de önemli bir etki olmaması nedeniyle Cetel'deki iştirak payını konsolide finansal tablolarda maliyet değerinden ve varsa değer düşüklüğü karşılığı düşüldükten sonra taşımaktadır.

17. Diğer finansal yatırımlar ve yükümlülükler

Nakit akış riskinden korunma

Faiz takasları

Avea, değişken faizli borçlanmalarından kaynaklanan faiz riskinden korunmak amacıyla 2007 ve 2008 yıllarında Birinci Korunma, Overlay 1 ve Overlay 2 olmak üzere 3 farklı faiz riski korunma işlemine girmiştir.

Avea, 30 Eylül 2009'da yapılan gönüllü erken ödeme ile nominal tutarları eşleştirmek için, 28 Eylül 2009'da yeni bir Tadil ve Yeniden Yapılandırma faiz riski korunma işlemine girmiştir. Tadil ve Yeniden Yapılandırma İşlemi'yle birlikte, işlem öncesinde kurulu olan korunma işleminin yapısı değişmiş ve yüksek miktarda negatif rayiç değeri bulunan eski korunma işlemiyle yeni korunma işleminin etkileri ayrıştırılmıştır. Yeni yapılan korunma işlemi, yapılan etkinlik testinin sonucunda etkin olarak değerlendirilmiş ve bu işlemin rayiç değer değişikliğinin etkin olan kısmına ilişkin 729 TL 31 Aralık 2012 itibariyle diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilmiştir. Eski korunma işleminin 28 Eylül 2009 tarihindeki rayiç değeri olan 31,8 milyon ABD Doları ise korunma işleminin eski vadesi olan 2015'e kadar itfa edilecektir. Eski korunma işleminden kaynaklanan ve 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle henüz itfa olmamış 1.196 TL'lik kısım ise diğer kapsamlı gelirlerde gösterilmektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

17. Diğer finansal yatırımlar ve yükümlülükler (devamı)

Nakit akış riskinden korunma (devamı)

Faiz takasları (devamı)

30 Eylül 2013 tarihine kadar tamamı itfa edecek olan işlemlerin nominal tutarı 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle 79.871 ABD Doları ve 9.148 Avro'dur.

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle Avea'nın gerçekleştirmiş olduğu faiz takas işlemlerinin makul değeri 5.754 TL'dir (2011 – 35.118 TL). 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle 1.926 TL (2011 – 16.451 TL) tutarındaki gerçekleşmemiş zarar öz sermayenin altında diğer fonlar hesabında gösterilmiştir. 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle sona eren hesap dönemi içinde 28.059 TL (2011 – 50.255 TL) tutarındaki gerçekleşmiş zarar ve 14.839 TL (2011 – 8.482 TL) tutarındaki gerçekleşmemiş faiz takası karı konsolide gelir tablosuna sınıflandırılmıştır.

Sonuç olarak diğer kapsamlı gelir altında gösterilen toplam gerçekleşmemiş korunma işlemi zararı 1.926 TL'dir.

Şirket, 11 Nisan – 30 Nisan 2012 tarihleri arasında, uzun vadeli değişken faizli finansal borçlarının bir kısmının faiz riskinden korunmak amacıyla 8 parçadan oluşan ve 21 Mart 2022 tarihinde tamamıyla itfa olacak, toplamda 400.000 ABD Doları nominal değerli faiz takası işlemlerine girmiştir. 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu faiz takas işlemlerinden kaynaklanan 33.177 TL (2011 – Yoktur) tutarındaki rayiç bedel diğer uzun vadeli finansal yükümlülüklerle yansıtılmıştır. Faiz takas işlemleri korunma muhasebesi kapsamında etkin bulunmuş ve 33.177 TL konsolide diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır.

Şirket	Nominal tutar (ABD Doları)	Alım tarihi	İtfa tarihi	Şartlar	31 Aralık 2012 itibari ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	400.000	11 Nisan 2012 – 30 Nisan 2012	19 Mart 2014	Mart 2012 ve Mart 2014 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(2.029)
Türk Telekom	400.000	11 Nisan 2012 – 30 Nisan 2012	21 Mart 2022	Mart 2012 ve Mart 2014 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(31.148)
Avea	91.940	28 Eylül 2009	30 Eylül 2013	31 Mart 2009 ve 30 Eylül 2013 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(5.754)
Kısa vadeli faiz takasları					(5.754)
Uzun vadeli faiz takasları					(33.177)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

17. Diğer finansal yatırımlar ve yükümlülükler (devamı)

Nakit akış riskinden korunma (devamı)

Faiz takasları (devamı)

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım tarihi	İtfa tarihi	Şartlar	31 Aralık 2011 itibari ile rayiç değer (TL)
Avea	361.180	28 Eylül 2009	30 Eylül 2013	31 Mart 2009 ve 30 Eylül 2013 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödeme	(35.118)
Kısa vadeli faiz takasları					(31.643)
Uzun vadeli faiz takasları					(3.475)

Şirket, 11 Nisan – 30 Nisan 2012 tarihleri arasında, 8 parçadan oluşan ve 21 Mart 2022 tarihinde tamamıyla itfa olacak, toplamda 400.000 ABD Doları nominal değerli faiz oranı opsiyon işlemlerine girmiştir. 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu türev işlemlerinden kaynaklanan 3.226 TL (2011 – 536 TL) tutarındaki rayiç bedel uzun vadeli diğer finansal varlıklara ve gerçekleşmemiş faiz takas karı olarak konsolide gelir tablosuna yansıtılmıştır.

Yurtdışı işletmede bulunan net yatırımın finansal riskinden korunma işlemi

Şirket, yurtdışında faaliyet gösteren ve fonksiyonel para birimi Avro olan bağlı ortaklıklarında bulunan net yatırımın finansal riskinden koruma amaçlı 150.000 Avro tutarında bir kredi almıştır. Bu kredinin bağlı ortaklığın net yatırım tutarıyla ilgili olan kısmından kaynaklanan kur farkı tutarı, öz sermaye altındaki yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma fonlarına sınıflanmaktadır.

18. Pozitif/negatif şerefiye

Grup'un şerefiye hesabının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2010 bakiyesi	52.873
Yabancı para çevrim farkı	527
31 Aralık 2011 bakiyesi	53.400
Yabancı para çevrim farkı	(186)
Pantel şerefiyesi değer düşüklüğü (-)	(4.042)
Sobee şerefiyesi değer düşüklüğü (-)	(438)
31 Aralık 2012 bakiyesi	48.734

Grup, şerefiye ve diğer duran varlık grupları için yıllık değer düşüklüğü testini her yıl 30 Kasım itibariyle yapmaktadır. Grup, tespit edilen bütün nakit yaratan birimler için değer düşüklüğü testi yapmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

18. Pozitif/negatif şerefiye (devamı)

Türk Telekom ve TNet nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

Türk Telekom ve TNet nakit yaratan biriminin değer düşüklüğü testinde, tüm aktif ve pasifleri tek bir nakit yaratan birim olarak dikkate alınmıştır. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değerinden tespit edilmiştir.

Nakit akımları için kullanılan iskonto oranı %12,5'tir. Nakit akımlarının tahmini değeri 2017 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. 2017- 2026 yılları arasındaki dönemler için TL nakit akım tahminleri büyüme iş planındaki enflasyon oranı ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak öngörülmemiştir. Nakit yaratan birim değeri, nakit akımlarının %2 Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti'nin ("AOSM") duyarlılığı ile test edilmiştir. Değer düşüklüğü testi sonucunda, nakit yaratan birim değerinde bir değer düşüklüğünün olmadığı tespit edilmiştir.

Avea nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

31 Aralık 2012 tarihinde şerefiye üzerindeki değer düşüklüğü testi, şerefiyenin mevcut değeri üzerinden yapılmıştır. Avea'nın alınan hisseleri nedeniyle kaynaklanan 29.695 TL tutarındaki şerefiyenin, değer düşüklüğü testinde, tüm aktif ve pasifleri tek bir nakit yaratan birim olarak dikkate alınmıştır. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değerinden tespit edilmiştir.

Nakit akımları için kullanılan iskonto oranı Avea'nın kurumlar vergisi ödemesi öngörülen dönemler için %13,7 ve kurumlar vergisi ödemesi öngörülmeyen dönemler için %14,7'tür. On yıldan sonraki dönemler için TL nakit akım tahminleri %1 ila %4 arasında negatif büyüme oranı, iş planındaki enflasyon oranı ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. Avea şirket değeri, nakit akımlarının %2 AOSM duyarlılığı ile test edilmiştir. Değer düşüklüğü testi sonucunda, Avea'nın satın alınması sırasında oluşan şerefiye değerinde bir değer düşüklüğünün olmadığı tespit edilmiştir. Avea'nın kullanım değeri 2029 yılına kadar oluşturulmuş olan indirgenmiş nakit akım yöntemi ile belirlenmiştir.

Innova ve Argela nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Innova ve Argela alımlarından kaynaklanan şerefiyenin tutarı sırasıyla 11.097 TL ve 7.943 TL'dir, değer düşüklüğü testi Innova ve Argela'nın geri kazanılabilir tutarları yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planları baz alınarak hesaplanan kullanım değerleri üzerinden tespit edilmiştir. Nakit akımlarının tahmini değeri 2017 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. Değerlemede kullanılan AOSM oranı Innova ve Argela için sırasıyla %18,1 ve %17,9 olup, %2 duyarlılığında test edilmiştir. AOSM hesaplamasında benzer teknoloji şirketleri, Beta katsayısının hesaplaması için gösterge olarak alınmıştır. Değer düşüklüğü testi sonucunda, Innova ve Argela'nın satın alınması sırasında oluşan şerefiye değerinde ve nakit yaratan birim değerinde bir değer düşüklüğünün olmadığı tespit edilmiştir.

Sobee nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Sobee alımından kaynaklanan şerefiyenin tutarı 438 TL'dir ve Sobee'nin geri kazanılabilir tutarı yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değeri üzerinden tespit edilmiştir. Nakit akımlarının tahmini değeri 2017 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. Değerlemede kullanılan AOSM oranı %18,9 olup, %2 duyarlılığında test edilmiştir. AOSM hesaplamasında benzer teknoloji şirketleri, Beta katsayısının hesaplaması için gösterge olarak alınmıştır. Değer düşüklüğü testi sonucunda, 438 TL'si Sobee'nin satın alınması sırasında oluşan şerefiyeden, 295 TL'si maddi duran varlıklardan ve 6.883 TL'si maddi olmayan duran varlıklardan olmak üzere toplam 7.616 TL tutarında değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

18. Pozitif/negatif şerefiye (devamı)

Pantel nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

Değer düşüklüğü öncesi 1.514 Avro tutarında olan Pantel alımından kaynaklanan şerefiyenin değer düşüklüğü testi şirket değeri baz alınarak hesaplanmıştır. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değeri üzerinden tespit edilmiştir. Nakit akımlarının tahmini değeri 2017 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. Değerlemede kullanılan AOSM oranı %8 olup, +/- %0,25 duyarlılığında test edilmiştir. AOSM hesaplamasında benzer teknoloji şirketleri, Beta katsayısının hesaplaması için gösterge olarak alınmıştır. Değer düşüklüğü testi sonucunda, 4.042 TL'si Pantel'in satın alınması sırasında oluşan şerefiyeden ve 3.175 TL'si maddi olmayan duran varlıklardan olmak üzere toplam 7.217 TL tutarında değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır.

Sebit nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

Sebit nakit yaratan biriminin değer düşüklüğü testinde, tüm aktif ve pasifleri tek bir nakit yaratan birim olarak dikkate alınmıştır. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değerinden tespit edilmiştir.

Nakit akımları için kullanılan iskonto oranı %17'dir. Nakit akımlarının tahmini değeri 2017 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. Nihai dönem ve sonraki dönemler için TL nakit akım tahminleri iş planındaki enflasyon oranı ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak %2 büyüme öngörülmüştür. Nakit yaratan birim değeri, nakit akımlarının %2 AOSM duyarlılığı ile test edilmiştir. Değer düşüklüğü testi sonucunda, nakit yaratan birim değerinde bir değer düşüklüğünün olmadığı tespit edilmiştir.

19. Satış amacıyla elde tutulan varlıklar

30 Nisan 2012 tarihinde, Şirket yönetim kurulu tarafından Grup'un 69 adet gayrimenkulünü elden çıkarma kararı alınmıştır. Grup'a ait söz konusu gayrimenkullerin satışı için aktif pazarlama faaliyetleri devam etmekte olup, ilgili gayrimenkullerin bir yıl içinde satılması beklenmektedir (31 Aralık 2012 - 21.945 TL)

Satıştan elde edilen gelirin ilgili varlığın ve yükümlülüğün defter değerini aşması beklendiğinden, satılmak üzere elde tutulan söz konusu faaliyetler için herhangi bir değer düşüklüğü karşılığı kayda alınmamıştır. Satış amacıyla elde tutulan varlık sınıfına alınan binalar için bu sınıflama yapıldığı andan itibaren amortisman hesaplanmamaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

20. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle yatırım amaçlı gayrimenkul ve ilgili birikmiş amortisman hareketleri aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak- 31 Aralık 2012	1 Ocak- 31 Aralık 2011
Maliyet değeri		
1 Ocak açılış bakiyesi	384.481	384.481
Arsa ve binalara transfer	(329.093)	-
Satış amacıyla elde tutulan varlıklara transfer	(14.233)	-
31 Aralık kapanış bakiyesi	41.155	384.481
Birikmiş amortisman		
1 Ocak açılış bakiyesi	126.880	110.245
Arsa ve binalara transfer	(113.043)	-
Satış amacıyla elde tutulan varlıklara transfer	(10.797)	-
Dönem amortismanı	7.485	16.635
31 Aralık kapanış bakiyesi	10.525	126.880
31 Aralık itibariyle net defter değeri	30.630	257.601

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, çeşitli kuruluşlar tarafından kullanılan bina ve arsalarından oluşmaktadır.

Grup, yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirmektedir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın rayiç değerini taşıyan değeri ile kıyaslamakta ve tespit edilen değer düşüklüklerini kayıtlara yansıtmaktadır. Grup yönetimi, 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle Grup yatırım amaçlı gayrimenkullerinde değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirmiş ve yapılan test sonucunda herhangi bir değer düşüklüğünün olmadığına karar vermiştir.

Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkulleri birçok bina ve arsadan oluşmaktadır. Grup, maliyet-fayda dengesi prensibi çerçevesinde bütün yatırım amaçlı gayrimenkullerinin rayiç değerini her yıl tespit etmemektedir. Her yıl seçilmiş kalemlerin rayiç değeri tespit edilmektedir. Bu sebeple, yatırım amaçlı gayrimenkullerin bilanço tarihi itibariyle rayiç değeri belirtilmemiştir.

Şirket, sadece toplam kullanım alanının önemli bir kısmını kiralanan gayrimenkullerinin yatırım amaçlı gayrimenkul olarak değerlendirilmesine karar vermiş ve bu kapsamda 31 Aralık 2012 tarihinde net defter değeri 216.050 TL olan yatırım amaçlı gayrimenkulü bina ve arsalar sınıfına ve net defter değeri 3.436 TL olan yatırım amaçlı gayrimenkulü satış amacıyla elde tutulan varlıklar sınıfına sınıflamıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

21. Maddi duran varlıklar

Grup'un maddi duran varlıklarının 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibarıyla sona eren yıllar içerisindeki maliyet ve birikmiş amortisman hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	Arazi ve binalar	Şebeke ve diğer cihazlar	Taahhütler	Döşeme ve demirbaşlar	Diğer maddi duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet değeri							
1 Ocak 2012 açılış bakiyesi	1.746.694	37.247.919	157.729	383.634	272.281	752.185	40.560.442
Transferler	329.093	550.382	741	18.350	1.108	(601.554)	298.120
Girişler	33.514	798.956	2.827	55.583	47.414	535.159	1.473.453
Çıkışlar	(10.961)	(674.981)	(10.482)	(4.736)	(9.022)	(2.546)	(712.728)
Kur değişimlerinin etkisi	(253)	(12.113)	(71)	(49)	(29)	(330)	(12.845)
31 Aralık 2012 kapanış bakiyesi	2.098.087	37.910.163	150.744	452.782	311.752	682.914	41.606.442
1 Ocak 2012 açılış bakiyesi	637.785	31.438.053	137.551	227.961	220.269	-	32.661.619
Çıkışlar	(2.572)	(636.978)	(8.228)	(4.447)	(6.113)	-	(658.338)
Amortisman gideri	89.819	974.939	6.873	71.303	19.834	-	1.162.768
Değer düşüklüğü	-	10.941	-	295	-	-	11.236
Transferler	113.043	5.696	(2.671)	(1.320)	(987)	-	113.761
Kur değişiminin etkisi	(1)	(627)	(2)	134	10	-	(486)
31 Aralık 2012 kapanış bakiyesi	838.074	31.792.024	133.523	293.926	233.013	-	33.290.560
Net defter değeri, 31 Aralık 2012	1.260.013	6.118.139	17.221	158.856	78.739	682.914	8.315.882

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Grup'un finansal kiralama yolu ile satın aldığı arazi ve binaların net defter değeri 42.575 TL ve şebeke ve cihazların net defter değeri 658 TL'dir. (2011 – arazi ve binalar 43.809 TL, şebeke ve cihazlar 952 TL).Not 7'de belirtildiği üzere Aria'nın sahip olduğu tüm taşınabilir sabit kıymetleri (Aycell'in taşınabilir sabit kıymetleri hariç) üzerinde ticari ipotek bulunmaktadır. Ticari ipotek, Avea'nın borçlarını ("teminatlı finansal borç") maksimum 1.000.000 TL'ye kadar yüksek derecede güvence altına almaktadır.

Grup'un aktifleşen borçlanma maliyeti yoktur (2011 – Yoktur).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

21. Maddi duran varlıklar (devamı)

	Arazi ve binalar	Şebeke ve diğer cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Diğer maddi duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet değeri							
1 Ocak 2011 açılış bakiyesi	1.724.139	35.939.393	156.694	308.724	234.901	438.580	38.802.431
Transferler	(829)	3.512	(12)	697	822	(11.517)	(7.327)
Girişler	67.477	1.347.044	6.365	77.113	42.854	324.681	1.865.534
Çıkışlar	(45.112)	(91.139)	(5.441)	(2.944)	(6.302)	-	(150.938)
Kur değişimlerinin etkisi	1.019	49.109	123	44	6	441	50.742
31 Aralık 2011 kapanış bakiyesi	1.746.694	37.247.919	157.729	383.634	272.281	752.185	40.560.442
1 Ocak 2011 Açılış bakiyesi	573.825	30.548.718	135.079	180.825	202.922	-	31.641.369
Çıkışlar	(13.965)	(70.770)	(4.655)	(929)	(3.388)	-	(93.707)
Amortisman gideri	77.807	958.851	7.254	54.177	14.514	-	1.112.603
Transferler	157	(348)	-	(6.055)	6.246	-	-
Kur değişiminin etkisi	(39)	1.602	(127)	(57)	(25)	-	1.354
31 Aralık 2011 kapanış bakiyesi	637.785	31.438.053	137.551	227.961	220.269	-	32.661.619
Net defter değeri, 31 Aralık 2011	1.108.909	5.809.866	20.178	155.673	52.012	752.185	7.898.823

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

22. Maddi olmayan duran varlıklar

	Lisans	Müşteri İlişkileri	Marka	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	İmtiyaz hakkı	Toplam
Maliyet						
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2012	1.478.145	1.002.252	302.540	1.608.356	1.121.291	5.512.584
Transferler	-	-	-	14.124	-	14.124
Çıkışlar	-	-	-	(6.275)	-	(6.275)
Alımlar (*)	-	-	-	455.510	571.973	1.027.483
Kur değişimlerinin etkisi	(12)	(3.513)	-	(4.628)	-	(8.153)
31 Aralık 2012 kapanış bakiyesi	1.478.133	998.739	302.540	2.067.087	1.693.264	6.539.763
Birikmiş itfa tutarı						
Açılı bakiyesi, 1 Ocak 2012	334.521	474.057	82.586	880.177	201.329	1.972.670
Çıkışlar	-	-	-	(1.312)	-	(1.312)
Transferler	-	124	-	929	-	1.053
Dönem itfa gideri	74.742	93.967	15.607	259.404	63.490	507.210
Değer Düşüklüğü	6.883	3.175	-	-	-	10.057
Kur değişiminin etkisi	(1)	(174)	-	9	-	(165)
31 Aralık 2012 kapanış bakiyesi	416.145	571.149	98.193	1.139.207	264.819	2.489.513
Net defter değeri, 31 Aralık 2012	1.061.988	427.590	204.347	927.880	1.428.445	4.050.250
	Lisans	Müşteri İlişkileri	Marka	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	İmtiyaz hakkı	Toplam
Maliyet						
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2011	1.477.929	987.892	302.540	1.284.675	980.994	5.034.030
Transferler	203	-	-	14.296	-	14.499
Çıkışlar	-	-	-	(938)	-	(938)
Alımlar (*)	-	-	-	287.895	140.297	428.192
Kur değişimlerinin etkisi	13	14.360	-	22.428	-	36.801
31 Aralık 2011 kapanış bakiyesi	1.478.145	1.002.252	302.540	1.608.356	1.121.291	5.512.584
Birikmiş itfa tutarı						
Açılı bakiyesi, 1 Ocak 2011	258.382	378.106	66.979	662.761	151.014	1.517.242
Çıkışlar	-	-	-	(565)	-	(565)
Transferler	-	-	-	2.362	-	2.362
Dönem itfa gideri	76.152	95.380	15.607	214.735	50.315	452.189
Kur değişiminin etkisi	(13)	571	-	884	-	1.442
31 Aralık 2011 kapanış bakiyesi	334.521	474.057	82.586	880.177	201.329	1.972.670
Net defter değeri, 31 Aralık 2011	1.143.624	528.195	219.954	728.179	919.962	3.539.914

(*) 571.973 TL (2011 - 140.297 TL) tutarında maddi olmayan duran varlıklar UFRYK 12 kapsamında değerlendirilen yatırımlardan oluşmaktadır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

22. Maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

31 Aralık 2011 tarihi itibariyle Grup maddi olmayan duran varlıklarında değer düşüklüğü olmadığına karar vermiştir. Ancak 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle Grup maddi olmayan duran varlıklarında 10.057 TL tutarında değer düşüklüğü tespit etmiştir (Not 18).

Önemli maddi olmayan duran varlıkların alım sonrası geriye kalan itfa dönemleri aşağıdaki gibidir:

Avea lisansı	13,1 yıl
Avea müşteri ilişkileri	3,8 yıl
Avea marka ismi	13,1 yıl
Pantel müşteri ilişkileri	12,8 yıl
Pantel diğer	17,8 yıl

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle, Avea markası hariç olmak üzere maddi olmayan duran varlıkların üzerinde hiçbir rehin, kısıtlama veya ipotek yoktur.

3N Lisans İhalesi

IMT-2000 / UMTS servis yetkilendirme ihalesi 28 Kasım 2008 tarihinde Türkiye'de faaliyet gösteren her üç GSM operatörünün katılımıyla düzenlenmiştir.

3 Aralık 2008 tarihinde, BTK onayını takiben, bir taslak İmtiyaz Sözleşmesi Avea ve BTK tarafından paraflanmıştır ve görüşleri alınmak üzere Danıştay'a teslim edilmiştir. Danıştay görüşünün alınmasının ardından, İmtiyaz Sözleşmesi buna göre değiştirilmiş ve BTK tarafından onaylanmıştır. Nisan 2009'da 539.332 TL (%18 KDV dahil) tutarındaki lisans ücreti Avea tarafından ödenmiş ve nihai olarak imtiyaz sözleşmesi 30 Nisan 2009 tarihinde imzalanmıştır.

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle 3N lisansının net defter değeri 391.408TL'dir (2011 - 415.131 TL).

GSM 900 İlave Frekans Bandı İhalesi

Kullanılmayan 900 MHz frekans bantlarının yeniden belirlenmesi ihalesi 20 Haziran 2008 tarihinde yapılmıştır ve Avea, yıllık kanal ücreti 128 TL (KDV hariç) asgari ücretli C bandını elde etmiştir.

İhale sonucunda 5,5 ek GSM 900 frekans kanalları Avea'ya verilmiştir ve nihayetinde Avea'nın toplam GSM 900 frekans kanal sayısı önceki 6,5 kanal ile birlikte 12'ye ulaşmıştır.

Danıştay görüşünün alınması ve BTK'nun onayından sonra, Avea, kalan lisans süresi ve 25 Şubat 2009 tarihinde imzalanan değiştirilmiş imtiyaz sözleşmesi için 14.122 TL (KDV dahil) tutarında ihale ücreti ödemesi yapmıştır.

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle GSM 900 bandı lisansının net defter değeri 9.256 TL'dir (2011- 9.964 TL).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

23. Borç karşılıkları

a) Kısa vadeli borç karşılıkları

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibarıyla karşılıkların detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Dava karşılıkları	189.207	155.670
Kullanılmamış izinler	91.434	84.256
	280.641	239.926

Karşılık hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	Dava karşılıkları	Kullanılmamış izin karşılığı	Diğer
1 Ocak 2012 tarihi itibarıyla	155.670	84.256	-
Ödenen karşılıklar	(36.326)	(4.940)	-
Dönem içi ayrılan karşılıklar	96.025	19.450	-
Ters çevrilen karşılıklar	(26.120)	(7.299)	-
Yabancı para çevirim farkı	(42)	(33)	-
31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla	189.207	91.434	-

	Dava karşılıkları	Kullanılmamış izin karşılığı	Diğer
1 Ocak 2011 tarihi itibarıyla	210.065	72.271	60
Ödenen karşılıklar	(23.636)	(3.558)	-
Dönem içi ayrılan karşılıklar	14.534	21.211	-
Kullanılmayan (ters çevrilen) karşılıklar	(45.670)	(5.806)	(60)
Yabancı para çevirim farkı	377	138	-
31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla	155.670	84.256	-

Dava karşılıklarına ilişkin detaylı açıklama Not 26'da verilmiştir.

b) Uzun vadeli borç karşılıkları

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
UFRYK 12 kapsamında giderleştirilecek yatırım karşılığı	8.783	11.518
	8.783	11.518

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

23. Borç karşılıkları (devamı)

c) Kıdem tazminatı karşılığı

Türkiye'de mevcut kanunlar çerçevesinde şirketlerin, çalışmaları emeklilik nedeniyle sona eren veya istifa ya da herhangi bir geçerli nedene bağlı olmaksızın işine son verilen personele toplu bir ödeme yapması zorunludur. Kıdem tazminatı yükümlülüğü zorunlu olmamasından ötürü, fonlamaya tabi değildir.

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle ödenecek kıdem tazminatı, her hizmet yılı için bir aylık maaş üzerinden tam 3.033,98 TL (2011 – tam 2.731,85 TL) tavanına tabidir. 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren kıdem tazminatı tavanı 3.129,25 TL'ye yükseltilmiştir.

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle personel sayısı sırasıyla 37.524 ve 34.886 'dır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğünün yanı sıra, Şirket'in iş, görev, temsil tazminatı ve yıldönümü hediyeleri gibi diğer bazı uzun dönemli yükümlülükleri de vardır.

i) Kıdem tazminatı yükümlülüklerinin açılış ve kapanış bakiyelerinin mutabakatı:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
1 Ocak itibariyle tanımlanan yükümlülükler	570.298	622.859
Hizmet maliyeti	37.281	33.530
Faiz maliyeti	48.346	58.680
Aktüeryal kayıp / (kazanç) (*)	109.173	63.541
Grup tarafından yapılan ödemeler	(15.940)	(208.269)
Transferler - net (diğer devlet kuruluşlarına transfer olan çalışanlar) (Not 30)	349	-
Yabancı para çevrim farkı	(18)	(43)
31 Aralık itibariyle yükümlülükler	749.489	570.298

(*) 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle 109.173 TL (2011 - 63.541 TL) tutarındaki aktüeryal kayıp, diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

23. Borç karşılıkları (devamı)

c) Kıdem tazminatı karşılığı (devamı)

ii) Kıdem tazminatı yükümlülüklerinin bugünkü değerlerinin bilançodaki yükümlülüklerle mutabakatı:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Kıdem tazminatı yükümlülüğünün bugünkü değeri	749.489	570.298
Geçmiş dönemlere dair kayıtlara alınmamış hizmet maliyeti	-	(7.703)
Bilançodaki net yükümlülük	749.489	562.595

iii) Gelir tablosundaki toplam giderler:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Cari hizmet maliyeti	37.281	33.530
Faiz gideri	48.346	58.680
Geçmiş dönemlere dair hizmet maliyeti	7.703	8.550
Gelir tablosuna yansıtılan toplam kıdem tazminatı karşılık gideri	93.330	100.760
Kayıtlara alınan tasfiye kazancı	349	-
Gelir tablosuna yansıtılan toplam kıdem tazminatı karşılık gideri	349	-

iv) Kullanılan başlıca aktüeryal varsayımlar:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
İskonto oranı	% 8.5	% 10
Maaşlarda beklenen artış oranı	% 5.0	% 5.1

İleriki yıllar için Grup'ta kalan çalışanların gönüllü olarak işten ayrılma oranları yaşa bağlı olarak %0,66 ile %7,08 (2011 - %3) aralığında değişmektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

24. Sermaye ve kar yedekleri ile geçmiş yıl karları / (zararları)

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibarıyla Şirket'in ortakları ve Şirket'teki hisse oranları aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2012		31 Aralık 2011	
	%	TL	%	TL
Hazine	30	1.050.000	30	1.050.000
OTAŞ	55	1.925.000	55	1.925.000
Halka açık kısım	15	525.000	15	525.000
		3.500.000		3.500.000
Enflasyon düzeltmesi		(239.752)		(239.752)
		3.260.248		3.260.248

Şirket'in sermayesinin tümü ödenmiş olup, nominal değeri 1 kuruş olan 350.000.000.000 adet hisseden oluşmaktadır. OTAŞ, A grubu hisselerinin, Hazine ise B ve C grubu hisseleri ile D grubu hisselerin bir kısmının sahibidir. C Grubu hisse bir adet imtiyazlı hisseden oluşmaktadır.

Hazine, yasa gereği İmtiyazlı Hisse'nin ("Altın Hisse"nin) sahibidir. Bu hisse devredilemez ve ekonomi ve güvenlik ile ilgili olarak milli yararların korunması amacıyla Hazine'ye belirli haklar tanır. Şirket ana sözleşmesindeki maddelerde önerilen değişiklikler, Şirket'in yönetim kontrolünde değişikliklere neden olacak nama yazılı hisse devirleri ve nama yazılı hisse devirlerinin pay defterine işlenmesi ister Yönetim Kurulu'nda ister Genel Kurul'da oylansın Altın Hissenin olumlu oyu olmaksızın gerçekleştirilemez. Altın Hisse sahibi Hazine, bu hisseyi temsilen yönetim kurulunda bir üye bulundurmaktadır.

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla OTAŞ'ın sahip olduğu, toplam Şirket hisselerinin %55'ine tekabül eden 192.500.000.000 adet A Grubu hisse bir kısım kredi sözleşmelerinin alacaklıları adına ve yararına temsilci sıfatıyla hareket eden Citicorp Trustee Company Limited lehine rehnedilmiş bulunmaktadır.

OTAŞ kredi sözleşmeleri, OTAŞ'ın, Şirket'in ve Avea'nın hisselerinin satışına, transferine ve dilüsyonuna kısıtlamalar getirmektedir.

Şirket ana sözleşmesi uyarınca, yönetim kurulu oniki (12) üyeden oluşmaktadır.

Yönetim Kurulu, Hissedarlar tarafından aşağıdaki şekilde aday gösterilecek on iki (12) üyeden oluşur.

- A Grubu Hisse sahibi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere yedi (7) kişiyi aday gösterme hakkına sahiptir;
- Hazine B Grubu Hisse sahibi sıfatıyla;
  - Şirket sermayesinin %30 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan 4 kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır; veya
  - Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasına sahip olması halinde (fakat %30'dan daha az) Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan 2 kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır;
  - Yukarıdaki bentlerde belirtilen Şirket sermayesinin %30'unun ve %15'inin hesaplanmasında, Hazine'nin B Grubu Hisselerden ve D Grubu Hisselerden elinde tuttuğu hisse miktarları birlikte hesaba katılacaktır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

24. Sermaye ve kar yedekleri ile geçmiş yıl karları / (zararları) (devamı)

- (c) Hazine Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe (fakat %30'dan daha az), A Grubu Hisse sahibi Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan 2 kişiyi bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olarak ve "a" bendinde belirtilen 7 kişiyi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere aday gösterme hakkına sahip olacaktır.
- (d) Hazine C Grubu İmtiyazlı Hisse'yi elinde tuttuğu müddetçe Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere ayrıca C Grubu İmtiyazlı Hisse için 1 aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

Yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyeleri arasından A grubu hisse sahiplerinin aday gösterdiği yönetim kurulu üyeleri tarafından aday gösterilecek ve yönetim kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluk kararı ile seçilecek ve görevden alınacaktır.

Yönetim Kurulu'nun toplantı yeter sayısı, en az bir A Grubu Hisse sahiplerince aday gösterilen Yönetim Kurulu üyesinin ve bir B Grubu Hisse sahiplerince aday gösterilen Yönetim Kurulu üyesinin hazır bulunması şartıyla, Yönetim Kurulu üyelerinin yedisinin toplantıda hazır bulunmasıdır. Eğer toplantı nisabı toplantı için belirlenen saatten sonra yarım saat içinde sağlanamazsa veya mevcut toplantı nisabı bozulursa, hazır olan Yönetim Kurulu üyeleri toplantıyı, en az beş iş günü sonra belli bir yerde ve zamanda toplanmak üzere ertelerler. Ertelenen toplantıda toplantı yeter sayısı, bu toplantının üç İş Günü önceden yazılı olarak tüm Yönetim Kurulu üyelerine bildirilmiş olması kaydıyla, Yönetim Kurulu üye sayısının (hangi hissedarın Yönetim Kurulu üyesi oldukları nazara alınmaksızın) yarısından bir fazlasıdır.

Daha üstün çoğunlukla alınması gerekli kararlar dışında yönetim kurulu kararları toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğuyla alınır.

Yönetim kurulu her yıl, makul karşılıkların ve yedeklerin ayrılmasının ardından kanunen mümkün olan azami oranda kar dağıtımını gerçekleştirmeyi önermektedir. Aşağıdaki şartların oluşması halinde ve sermaye piyasası mevzuatına aykırı olmamak kaydıyla net kâr dağıtılabılır:

- a) Kar dağıtımını ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinden herhangi birisi tarafından herhangi bir alacaklıya yapılan taahhütleri ihlal edecekse veya ilgili yönetim kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğunun kanaatine göre takip eden 12 ay içinde böyle bir ihlalin meydana gelme ihtimali varsa, veya
- b) Yönetim kurulu, ilgili yönetim kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğu ile dağıtımın aşağıdaki konularla ilgili olarak ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinden herhangi birisinin menfaatlerine önemli ölçüde zarar vereceğine karar verirse; (i) iş planında veya bütçede yönetim kurulu tarafından onaylanmış bir yatırım programının uygulanması veya (ii) ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinin ticari beklentileri ve Grup şirketlerinin mali durumunu sağlıklı olarak devam ettirmek ihtiyacı varsa.

Türk Ticaret Kanunu'na göre şirketler kar dağıtımından önce yasal yedek ayırmakla yükümlüdür. Yasal yedekler Türk Ticaret Kanunu'na göre ayrılan birinci ve ikinci tertip yasal yedeklerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedekler, (enflasyona göre endekslenmemiş) ödenmiş sermayenin beşte birini buluncaya kadar, geçmiş dönem ticari karından yıllık %5 oranında ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler, birinci tertip yasal yedek ve temettülerden sonra, tüm nakdi temettü dağıtımları üzerinden yıllık %10 oranında ayrılır. Şirket'in 2012 yılı konsolide dönem karı Şirket'in yasal kayıtlarındaki dönem karı ile karşılaştırılmış olup, 2.637.107 TL tutarın kar dağıtımına konu edilebileceği tespit edilmiştir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

24. Sermaye ve kar yedekleri ile geçmiş yıl karları / (zararları) (devamı)

Temettüler:

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle sona eren yıl içinde, 2011 yılı net dağıtılabılır dönem karının birinci ve ikinci tertip yasal akçeler ayrıldıktan sonra kalan bakiyenin tamamı olan toplam 1.896.525 TL'nin nakit temettü olarak dağıtılması (beher hisse için brüt olmak üzere 0,5419 tam kuruş) taahhüt edilmiş ve tamamı ödenmiştir.

31 Aralık 2011 tarihi itibariyle sona eren yıl içinde, 2010 yılı net dağıtılabılır dönem karının birinci ve ikinci tertip yasal akçeler ayrıldıktan sonra kalan bakiyenin tamamı olan toplam 2.243.961 TL'nin nakit temettü olarak dağıtılması (beher hisse için brüt olmak üzere 0,6411 tam kuruş) taahhüt edilmiş ve tamamı ödenmiştir.

Diğer fonlar

Gelir tablosu ile ilişkilendirilmeyerek doğrudan özkaynaklara aktarılan değer artış/azalışların bilanço tarihleri itibariyle bakiyeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Azınlık hisseleri satış opsiyonu değerlendirme fonu (Not 11)	(180.715)	(779.383)
Hisse bazlı ödemeler fonu (Not 25)	9.528	9.528
İştirak alımından kaynaklanan düzeltme farkı	(858.134)	(308.634)
Yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma fonu	(29.648)	(37.976)
Finansal riskten korunma fonu	(28.275)	(13.386)
Emeklilik planlarına ilişkin aktüeryal kayıp fonu (Not 23)	(340.679)	(252.745)
	(1.427.923)	(1.382.596)

İştirak alımından kaynaklanan düzeltme farkı

Şirket'in Avea hisselerini satın alması farklı yıllarda oluşan 4 aşama ile gerçekleşmiştir (%40'ı Şubat 2004'de Avea'nın bağlı ortaklığı olan Aycell ile ve Aria'nın birleşmesinden, Mayıs 2005'de %0,56'lık sermaye artırımından ve %40,56'sı da 15 Eylül 2006 tarihinde yeni hisselerin alınmasından ve %8,87'si 2012 yılında yapılan sermaye artırımından). Bu nedenle, 15 Eylül 2006 tarihinde en son olarak alınan %40,56'lık hissenin satın alınması kayıtlara yansıtılırken, daha önceki alımdan kaynaklanan (%40,56'lık hisse payı) ve 15 Eylül 2006 tarihine kadar özsermaye yöntemi kullanılarak finansal tablolara yansıtılmış olan iştirak bedeli, satın alım bedeli dağılımının UFRS 3'e göre gerçekleştirilebilmesi için 15 Eylül 2006 tarihi itibariyle hesaplanan rayiç bedeline getirilmiştir. Bu durumda özsermaye yöntemi ile hesaplanmış olan iştirak değeri ile rayiç değeri arasında oluşan 294.065 TL tutarındaki fark öz sermaye içerisinde iştiraklerdeki pay oranı değişiminden kaynaklanan düzeltme farkı olarak yansıtılmıştır. Daha sonra, 2009 ve 2012 yılı içerisinde Şirket Avea'da sermaye artışı yolu ile sahiplik oranını %0,19 ve %8,87 oranında arttırmış ve azınlık paylarında oluşan 14.569 TL ve 549.500 TL tutarındaki değişim yine özsermaye içerisinde iştiraklerdeki pay oranı değişiminden kaynaklanan düzeltme farkı hesabına yansıtılmıştır.

Yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma fonu

Şirket, yurtdışında faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarında bulunan net yatırımın finansal riskinden korunması kapsamında ortaya çıkan kur farklarını özsermaye altındaki finansal riskten korunma fonlarında takip etmektedir (Not 17).

Finansal riskten korunma fonu

Grup, faiz oranı değişikliklerinden korunmak amacıyla faiz riski korunma işlemine girmiştir. Bu kapsamda etkin olarak değerlendirilen rayiç değer farkları özsermaye altındaki finansal riskten korunma fonunda takip edilmektedir (Not 17).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

24. Sermaye ve kar yedekleri ile geçmiş yıl karları / (zararları) (devamı)

Hisse başına kazanç

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla %10,01 oranındaki azınlık hakları İş Bankası Grubu'nun Avea'daki hisselerini ifade etmektedir. 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla hesaplanan ana ortaklık dışı paylar, Grup'un azınlık hisseleri satın alma opsiyonu muhasebeleştirilmesi sırasında uyguladığı muhasebe prensibi uyarınca diğer uzun vadeli finansal yükümlülükler hesabına sınıflandırılarak rayiç değerden yansıtılmıştır. Ana ortaklık dışı payların hareketi aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla	-
Azınlık haklarına yapılan geri sınıflandırma	(56.954)
1 Ocak 2011 – 31 Aralık 2011 tarihleri arasında oluşan kardan azınlık payı	(169.150)
Öz sermaye altında gösterilen gerçekleşmeyen türev araç zararından azınlık haklarının payı	5.358
Öz sermaye altında gösterilen emeklilik planlarından aktüeryal kayıp ve kazançlar azınlık payları	(387)
Uzun vadeli diğer yükümlülükler yapılan sınıflandırma (Not 11)	221.133
31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla	-
Azınlık haklarına yapılan geri sınıflandırma	(221.133)
1 Ocak 2012 – 31 Aralık 2012 tarihleri arasında oluşan kardan azınlık payı	(43.977)
Öz sermaye altında gösterilen gerçekleşmeyen türev araç zararından azınlık haklarının payı	1.987
Öz sermaye altında gösterilen emeklilik planlarından aktüeryal kayıp ve kazançlar azınlık payları	(500)
İştirak sahiplik oranında değişimden kaynaklanan düzeltme farkı	550.468
Uzun vadeli diğer yükümlülükler yapılan sınıflandırma (Not 11)	(286.845)
31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla	-

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

24. Sermaye ve kar yedekleri ile geçmiş yıl karları/(zararları) (devamı)

Ana ortaklık dışı paylar (devamı)

Şirket hisselerinin ağırlıklı ortalaması ve birim hisse başına kar hesaplamaları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2012	1 Ocak- 31 Aralık 2011
Yıl boyunca mevcut olan hisselerin ortalama sayısı	350.000.000.000	350.000.000.000
Ana Şirket hissedarlarına ait net dönem karı	2.637.107	2.068.676
Elde edilen hisse başına kar (tam kuruş)	0,7535	0,5911

25. Hisse bazlı ödemeler

26 Aralık 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 12 Aralık 2007 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca 15 Mayıs 2008 tarihinde Şirket'e %45 oranında iştirak eden Hazine'nin Şirket'te sahip olduğu 52.500.000.000 adet hisse senedi (ortaklık payının %15'ine tekabül etmektedir) halka arz yolu ile satılmıştır. Halka arz yolu ile Hazine'nin sahip olduğu hisselerin %15'inin satışı sırasında;12.299.160.300 adet hisse senedi Şirket ve PTT çalışanları ile küçük yatırımcıya, 5.220.503.800 adedi ise alım gücü yüksek yurt içi yatırımcılara ayrılmış ve söz konusu hisseler ödeme vadesi ve başvuru tarihine göre değişkenlik gösteren indirim oranları dikkate alınarak kurumsal yatırımcıya satılan 34.980.335.900 adet hisseye uygulanan fiyattan daha düşük bir fiyata satılmıştır. Şirket'in halka arz sırasında Şirket çalışanlarına sağlanmış olan indirimler karşılığında, mal ve/veya hizmet elde etmesi nedeniyle, bu uygulama UFRS 2'nin kapsamında muhasebeleştirilmiştir. Bu nedenle Şirket, 31 Aralık 2008 konsolide mali tablolarında, Şirket çalışanlarına sağlanan indirimin rayiç değeri olan 9.528 TL'yi giderleştirmiştir ve aynı tutarı özkaynaklar içerisinde hisse bazlı ödemeler fonu'na yansıtmıştır.

Halka arz sırasında oluşan hisse satış fiyatı	:	4,60 TL
Şirket çalışanlarına uygulanan ortalama hisse satış fiyatı	:	4,2937 TL
Şirket çalışanlarına satılan toplam hisse adedi (lot)	:	31.104.948
Çalışanlara sağlanan faydanın toplam tutarı	:	9.528 TL

Şirket yönetimi, Şirket çalışanları haricindeki diğer gruplara (PTT çalışanları, küçük yatırımcı ve alım gücü yüksek yerli yatırımcı) verilen indirimleri;

- Şirket'in söz konusu indirimler karşılığında elde ettiği herhangi bir hizmet veya ürün olmadığı ve
- Hazine'nin söz konusu indirimleri Şirket'in hissedarı olduğu için değil, halka arz yolu ile gerçekleşen tüm diğer özelleştirmelerde olduğu gibi, kamu otoritesi konumunda olduğu için küçük yatırımcıyı teşvik ederek sermayenin tabana yayılmasını gerçekleştirmek amacıyla verilmiş olduğu nedenlerinden yola çıkarak,

UFRS 2 kapsamında değerlendirmemiştir. Diğer gruplara verilen indirimlerin işlemin gerçekleştiği yıl olan 2008 sonu itibariyle rayiç değeri yaklaşık 34.000 TL'dir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler

Grup tarafından alınan ve verilen diğer teminatlar aşağıda sunulmuştur:

		31 Aralık 2012		31 Aralık 2011	
		Orijinal para birimi	TL	Orijinal para birimi	TL
Alınan teminatlar	ABD Doları	276.378	492.671	230.191	434.808
	TL	718.981	718.981	707.501	707.501
	Euro	92.155	216.721	85.316	208.495
	Sterlin	8	23	8	23
		1.428.396		1.350.827	
Verilen teminatlar (*)	ABD Doları	160.402	285.933	153.539	290.020
	TL	171.901	171.901	187.042	187.042
	Euro	121.324	285.318	16.429	40.149
	Diğer	-	-	115	65
		743.152		517.276	

(*) Söz konusu tutarın 151.500 ABD Doları (2011 - 151.500 ABD Doları) Avea'nın İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında BTK'na vermiş olduğu garantiden ve 12.840 Avro'luk kısmı (2011- 12.840 Avro) 3N Lisansı ihalesi için verilmiş garantiden oluşmaktadır.

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle Grup'un teminat, rehin ve ipotek (TRİ) pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

Şirket tarafından verilen TRİ'ler	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
A.Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	2.324.106	2.055.556
B.Konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	1.535.164	1.624.730
C.Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	5.646
D.Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı	18.814	19.550
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	18.814	19.550
iii. C Maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
Toplam	3.878.084	3.705.482

Grup'un vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Grup'un özkaynaklarına oranı 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle %0,29'dur (31 Aralık 2011 tarihi itibariyle %0,34'dir).

Avea, Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş tarafından satın alınarak taahhütlü kampanyalar kapsamında Avea müşterilerine satılacak mobil cihaz alımlarının finansmanı için Mobil İletişim A.Ş.'nin kullanacağı kredi borçlarının 50.000 TL'lik kısmına Borçlar Kanunu'nun 128/1 maddesi uyarınca garantör olmuştur.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

Diğer taahhütler

Grup'un 31 Aralık 2012 itibarıyla sponsorluk ve reklam hizmet alımı ile ilgili 110.183 ABD Doları karşılığı ve 4.250 TL olmak üzere toplam 200.663 TL (31 Aralık 2011 – 202.469 TL) tutarında satın alım taahhüdü bulunmaktadır. Bu taahhütlerle ilgili ödemeler, sözleşmeler uyarınca 9 yıllık döneme yayılmıştır.

Türk Telekom İmtiyaz Sözleşmesi

İmtiyaz Sözleşmesi, Şirket ve BTK arasında 14 Kasım 2005 tarihinde Şirket'in özelleştirilmesi ve özelleştirmenin sonucu olarak Şirket'teki kamu hisselerinin %50'nin altına düşmesini takiben imzalanmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi aşağıdaki konuları kapsamaktadır:

- tüm telekomünikasyon hizmetlerinin sağlanması;
- gerekli telekomünikasyon tesislerinin kurulması ve bu tip tesislerin diğer işletmecilerin kullanımına sunulması
- telekomünikasyon hizmetlerinin pazarlaması ve arzı

İmtiyaz Sözleşmesi, sözleşmenin süresinin dolması, yenilenmemesi veya feshedilmesi durumlarında Şirket'e, telekomünikasyon ağının çalışmasını etkileyen tüm cihazların, bu cihazların kurulmuş oldukları taşınmazlarla birlikte herhangi bir bedel almaksızın ve çalışır durumda BTK'ya devredilmesi yükümlülüğünü getirmektedir.

BTK, Şirket'in iflasına yönelik bir mahkeme kararı olduğunda (veya Şirket tarafından konkordato ilan edilmesi durumunda) veya Şirket'in sözleşme hükümlerini ihlal etmesi durumunda sözleşmeyi feshedebilir. Ancak, Şirket'e herhangi bir ihlali düzeltmek için en az 90 günlük bir mühlet verilmelidir. BTK tarafından verilen bu süre içerisinde, Şirket sözleşmeden doğan yükümlülükleriyle ilgili olarak BTK'ya bir iyileştirme programı sunmalıdır. Ancak, bu programın BTK tarafından kabul edilmemesi durumunda BTK, İmtiyaz Sözleşmesi'ni feshetme hakkına sahiptir.

İmtiyaz Sözleşmesi, telekomünikasyon hizmetlerinin sağlanması ile ilgili olarak Şirket'e hizmet sunumuna ilişkin bir takım yükümlülükler getirmektedir.

Ücretlere ilişkin olarak, İmtiyaz Sözleşmesi Şirket'in uygulanabilecek yasalardan veya Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile yapılan anlaşmalardan tahakkuk eden tüm ödemelerinin yapılmasını gerekli kılar. Bu durum, özellikle, radyo frekanslarının kullanımı için ödenen lisans ve kullanım ücretlerini içerir. Ayrıca, Şirket'in BTK'ya yıllık gelirinin %0,35'ini BTK'nın giderlerine bir katkı olarak ödemesi gerekmektedir.

İmtiyaz Sözleşmesi'ne göre, Şirket herhangi bir ayırım yapmadan diğer operatörlerden gelecek erişim ve/veya arabağlantı taleplerine teknik olarak mümkün olduğu derecede cevap vermelidir. Buna ek olarak, Şirket'in BTK tarafından onaylanan bir referans erişim ve arabağlantı teklifi yayınlaması gerekmektedir. İmtiyaz Sözleşmesi Şirket'e ayrıca, evrensel hizmet yükümlülüğü getirmektedir. Şirket, ilgili mevzuat uyarınca Evrensel Hizmet Fonu için yıllık gelirinin %1'ini ödemelidir.

Şirket tarafından uygulanacak tarifeler BTK tarafınca aksi açıkça belirtilmediği sürece BTK'nın onayına tabidir. Müşteri faturalarının özel içeriği yönetmelikle düzenlenmiştir. Ancak, bir müşteriye sağlanan her bir hizmetin ve müşteri tarafından istendiği takdirde ayrıntılı bir fatura, teknik olarak mümkün olduğu sürece, ücret karşılığında müşteriye gönderilmelidir.

İmtiyaz Sözleşmesi'nin diğer hükümleri iletişimin gizliliğinin sağlanmasına ve müşteri şikâyetlerinin giderilmesi için etkin yöntemler kurulmasına ilişkindir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi, Avea ve BTK arasında 12 Ocak 2005 tarihinde, daha önce Aycell ve Aria ile yapılan GSM 1800 imtiyaz sözleşmelerine karşılık gelmek üzere kararlaştırılmış; 20 Haziran 2008'de BTK tarafından yapılan GSM 900 İlave Frekans Bandı ihalesi sonrasında sözleşme (Avea İmtiyaz Sözleşmesi) yeniden düzenlenmiştir.

Avea İmtiyaz Sözleşmesinin konusu, GSM 1800 standartlarında bir mobil telefon sisteminin kurulması, geliştirilmesi, işletilmesi ve sistemin sözleşme süresi sonunda BTK'ya veya BTK'nın göstereceği kuruluşa çalışır vaziyette devredilmesidir.

Avea İmtiyaz Sözleşmesi ile Avea'ya 1800 MHz bandında 75 kanal ve 900 MHz bandında 12 kanal tahsis edilmiştir. Avea İmtiyaz Sözleşmesi'nin süresi 11 Ocak 2001'den itibaren 25 yıldır.

Avea, Avea İmtiyaz Sözleşmesi'nin süresinin bitiminden 24 ve 6 ay önceki tarihler arasında Kurum'a, lisansın yenilenmesi için belgelerle başvurabilir. Kurum yenileme talebini o tarihteki mer'î mevzuat uyarınca değerlendirerek, işletmecinin lisansını yenileyebilir.

Sözleşme uzatılmadığı takdirde lisans süresinin bitiminde kendiliğinden sonra erer. Bu durumda Avea, GSM 1800 sistemine ait merkezi işletme birimleri olan Şebeke Yönetim Merkezi (Network Management Center), Gateway santralleri ve merkezi abone işleri sistemi (her türlü teknik donanımı dahil) ile sistemin işleyişi etkileyici tüm teçhizatı ve bu teçhizatın kurulu bulunduğu Avea'nın kullanımında olan taşınmazları Kurum'a veya Kurum'un göstereceği kuruluşlara bedelsiz olarak devredecektir.

Avea, işlettiği şebekeleri ve vermekte olduğu hizmetleri teknolojik gelişmelere ve varsa hizmetle ilgili uluslararası anlaşmalara uygun olarak verecek ve yenileyecektir. Şebekesini sözleşme süresinin sonuna kadar, teknolojik olarak yeterli ve çalışır durumda bulunduracaktır.

Lisans ücreti, Avea tarafından İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanması öncesinde ödenmiştir.

Avea, 151.500 ABD Doları tutarında kesin teminat vermiştir. Avea, bu teminata ilave olarak, 20 Haziran 2008'de BTK tarafından yapılan GSM 900 İlave Frekans Bandı ihalesi sonrasında ihale bedelinin %6'sına tekabül eden 760.320 TL miktarında kesin teminat vermiştir. Avea'nın sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmedeğinin saptanması halinde Kurum teminatı irad kaydedecektir.

Avea, BTK'nın onayı ve ilgili Yönetmelikte yer alan hükümler çerçevesinde sözleşme konusu lisansını devredebilir. Ancak, Türkiye'de GSM 900 veya GSM 1800 lisansı bulunan şirketlere, bu şirketlerin ortaklarına veya bu şirketlerin veya ortaklarının doğrudan veya dolaylı bir biçimde hisse sahibi oldukları ya da başka yollarla kontrolleri altında bulundukları şirketlere ve iştiraklerine ve bunların tamamının yöneticileri ile birinci ve ikinci dereceden kan ve sıhri hissimlarına hangi surette olursa olsun devredemez. Böyle bir devir tespit edildiği durumda, kendilerine verilmiş olan GSM 1800 lisansı BTK tarafından iptal edilir.

Hisse devrine mer'î mevzuat hükümleri uygulanacaktır. Kontrol mekanizmasının değişmesi sonucunu doğuracak olan devralmalarda Rekabet Kurumu'nun onayı da alınacaktır.

Hazine'ye ödenecek pay

Avea, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdikleri gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi mali yükümlülükler ve raporlama amacıyla muhasebeleştirdikleri tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15'ini her ay Hazine'ye ödeyecektir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

BTK masraflarına katkı payı

Avea, elde edeceği brüt satışlarının %0,35'ini BTK masraflarına katkı payı olarak, elde ettiği yılı takip eden yılın Nisan ayının son iş gününe kadar BTK'ya ödemektedir.

Kapsama alanı

Avea, 11 Ocak 2001'den itibaren 3 yıl içinde Türkiye nüfusunun en az %50'sini ve 11 Ocak 2001'den itibaren 5 yıl içinde Türkiye nüfusunun en az %90'ını kapsama alanı içine (bina dışında 2 Watt'a kadar) alacaktır. Nüfusu 10.000'den az olan yerleşim birimleri hesaplamaya alınmaz. Bu alanlar Avea'nın tek başına kapsaması gereken alanlar olup sözleşmede tanımlanan roaming ile sağlanmayacaktır. BTK'nın istemi üzerine yılda en çok iki adet yerleşim yeri Avea tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır.

31 Aralık 2004 tarihi itibariyle Avea kapsama alanı ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmiştir.

Verilecek hizmetler

Avea, GSM Association tarafından uygulanan GSM MoU (kullanılan dakika) çerçevesinde öngörülen hizmetleri, GSM lisans anlaşmasında sayılanlarla (temel GSM hizmetleri, telefon, abonelerin acil yardım çağrıları için ücretsiz hizmet gibi) sınırlı olmamak üzere verecektir.

Hizmet kalitesi

Avea, GSM 1800 uluslararası standartlarında ITU-T (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği – Telekomünikasyon Standartlaştırma Birimi)'nin önerilerinde belirtilen telefon hizmeti ile ilgili kalite standartlarına uyacaktır. Kapsama alanı içindeki alanlarda lisanslı şebeke içi arama blokaj oranı %5'ten, arama başarısızlık oranı ise %2'den fazla olmayacaktır.

Tarifeler

Avea, BTK düzenlemelerine aykırı olmamak koşuluyla kendi tarifelerini serbestçe belirleyebilir.

Acil durumlar

Avea, acil durumlarda abone ve kullanıcıların ihtiyaçlarını giderecek gereken önlemleri alacak ve bu durumlara öncelik verecektir. Ancak, sağlık, yangın, afet ve güvenlik gibi olayların gerektirdiği hallerde kamu kurum ve kuruluşlarına öncelik tanıyacaktır. Avea, acil durumlarda Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın istemi üzerine kullanılmak üzere, en az 2 adet mobil baz istasyonu bulunduracaktır.

Yatırım planları

İlgili yönetmelik uyarınca, Avea her yıl Eylül ayının ilk günü, takip eden takvim yılları için yatırım planını BTK'ya sunacaktır. Bu planlar 3 yıllık olarak hazırlanacak ve dinamik talep tahminleri ile birlikte kurulacak santral, baz istasyonları ve baz kontrol istasyonlarının sayısı ve yerleri ve çalışma süresi, yatırım bedelleri hakkında bilgi içerecektir. Yatırım planının alınmasından itibaren 120 gün içinde BTK, planların Sözleşmenin 6'ncı maddesine uygunluğunu onaylayacaktır. Sözleşmenin 6'ncı maddesindeki yükümlülüklerin karşılanmasını müteakip yatırım planları bilgilendirme amacıyla BTK'ya sunulacaktır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Ulusal dolaşım

Avea, ulusal roaming yapabilmek amacıyla, Türkiye'deki diğer lisanslı GSM şebekeleri ile sözleşmeyapabilir. Roaming anlaşması ve bununla ilgili ekonomik koşullar, imzadan önce görüşü alınmak üzere BTK'ya sunulacaktır.

İşletmenin askıya alınması

BTK, savaş, genel seferberlik vb. durumlarda, kamu güvenliği ve ulusal savunma için gerekli gördüğü takdirde, sınırlı veya sınırsız bir süreyle Avea'nın faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını askıya alabilir ve doğrudan doğruya şebekeyi işletebilir. Bu durumda geçecek süre, lisans süresine eklenir ve bu dönemde elde edilen gelir Avea'ya ait olur.

BTK tarafından sözleşmenin feshi

BTK aşağıdaki nedenlerden dolayı Lisans'ı iptal ve lisans sözleşmesini feshedebilir:

- i) Avea hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- ii) Avea'nın sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin ve verilen süre zarfında durumu düzeltmediğinin saptanması,
- iii) Avea'nın kendisine tahsis edilen frekanslar veya GSM 1800 sisteminde kullanılması için BTK'nın Avea'ya tahsis edeceği diğer frekanslar dışında faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, verilen süre içinde bu faaliyetine son vermemesi,
- iv) Avea'nın lisans ücretini ödememesi.

Ancak yukarıdaki nedenlerden (iv) bendi hariç olmak üzere, Avea'ya, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınacaktır. Bu süre zarfında, Avea, sözleşmedeki yükümlülüklerine ait düzeltici bir programı BTK'ya sunar. Eğer bu program BTK tarafından kabul edilirse, verilen programın sonunda anlaşmazlık hususları yeniden incelenir. Programın kabul edilmediği durumda BTK, Avea'ya verilen sürenin sonunda Sözleşme'yi fesh edebilir.

Sözleşmenin feshi halinde, Avea, GSM1800 sistemini oluşturan teçhizatın tümünü bedelsiz olarak BTK'ya devredebilir.

Sigorta

Avea, kurduğu ve işlettiği telekomünikasyon tesis ve hizmetleri için lisans süresi boyunca tüm risklere karşı sigorta yaptıracaktır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği

Avea, kendisine yapılan numara ve frekans tahsislerinden doğan kullanım hakkı ücretlerini (Katma Değer Vergisi dahil olmak üzere) her yılın Ocak ayı sonuna kadar Hazineye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimine yatırmakla ve dekontu BTK'ya göndermekle yükümlüdür.

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi

Avea, 30 Nisan 2009 tarihinde BTK ile İmtiyaz Sözleşmesini imzalayarak KDV hariç 214 milyon Avro değerindeki 3N lisansını almıştır. Lisans süresi, sözleşmenin taraflarca imzalandığı tarihten itibaren 20 yıl olup; 3N hizmetleri, 30 Temmuz 2009 tarihi itibarıyla sunulmaya başlanmıştır.

Sözleşmeye göre;

- Avea, abone ve kullanıcıların kamu güvenlik kuruluşları ve diğer kamu kurumlarına yönelik 112 ve diğer acil durum hizmetlerine ilişkin çağrılarını ve aranan kurumlar tarafından bu çağrıların başka birime yönlendirilmesimaliyetine katlanmak suretiyle ücretsiz olarak sağlamakla yükümlüdür.
- Avea, acil durumlarda Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın istemi üzerine kullanılmak üzere, en az 2 adet IMT-2000/UMTS mobil baz istasyonu bulunduracaktır.
- Avea, Sözleşmenin imza tarihinden itibaren ilk 5 yıl içinde, Avea hisselerinin mevcut hissedarlar ve hissedarların iştirakleri dışındaki kişi ve kurumlara %10'u aşan her devrinde BTK'nın onayını alacaktır. Kontrol unsurunun el değiştirmesine yol açan her nevi hisse devri BTK onayına tabidir.
- Avea, lisans ücretinin %6'sı oranındaki 12.840 Avro tutarındaki banka teminat mektubunu kesin teminat olarak vermiştir. Avea'nın sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin saptanması halinde BTK, teminatı irat kaydedecektir. İşletmeci, teminatın irat kaydedilmesi durumunda 30 gün içinde yeni kesin teminat verecektir. Söz konusu sürede kesin teminatın getirilmemesi durumunda Sözleşme BTK tarafından feshedilebilecektir.
- Avea, Yönetmelik uyarınca her yıl 1 Kasım gününe kadar, takip eden takvim yılına ilişkin yatırım planını Sözleşmenin imzalanmasını müteakip Sözleşme süresince BTK'ya sunacaktır. Bu plan, üç yıllık olarak hazırlanacak ve kurulacak santral, baz istasyonları ve kontrol istasyonlarının sayısını, yerlerini, kapsama alanı bilgilerini, yatırım bedellerini ve bir önceki yatırım planının gerçekleştirme oranları ile varsa sapma nedenleri vb. hususları içerecektir.
- Avea, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdiği gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi mali yükümlülükler ve raporlama amacıyla muhasebeleştirdiği tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15'ini Hazine payı olarak öder.
- Avea, elde edeceği brüt satışlarının %0,35'ini BTK masraflarına katkı payı olarak, elde ettiği yılı takip eden yılın Nisan ayının son iş gününe kadar BTK'ya ödemektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Kapsama alanı yükümlülüğü:

Avea, İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanmasını takiben;

- 3 yıl içerisinde büyükşehir belediyeleri sınırları içinde kalan nüfusu,
- 6 yıl içinde tüm il ve ilçe belediye sınırları içinde kalan nüfusu,
- 8 yıl içinde nüfusu 5000'in üzerinde olan tüm yerleşim alanları içinde kalan nüfusu,
- 10 yıl içinde nüfusu 1000'in üzerinde olan tüm yerleşim alanları içinde kalan nüfusu,

kapsama alanı içine alacaktır.

Bu alanlar Avea'nın tek başına kapsaması gereken alanlar olup dolaşım ile sağlanmayacaktır.

Avea, kapsama alanında BTK düzenlemelerine, ETSI (Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü) standartlarına ve ITU (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği) standart, karar ve tavsiye kararlarına uygun hizmet kalitesini sağlamakla yükümlüdür.

BTK'nın istemi üzerine yılda en fazla iki adet alan (yerleşim yeri) Avea tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır.

Mücbir sebepler dışında kapsama alanı yükümlülüğünün yerine getirilmesinin geciktirilmesi halinde; ilgili Mevzuat çerçevesinde idari para cezası uygulanacaktır. Kapsama yükümlülüğünün yerine getirilmesinin iki yıldan fazla geciktirilmesi halinde sözleşme BTK tarafından feshedilebilecektir.

Elektronik haberleşme şebekesinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar:

Avea, her yıl, yer kiralama, kule, direk, boru, konteynır, kanal, enerji nakil hatları vb. altyapı niteliğindeki tesislere yaptığı yatırımlar hariç olmak üzere elektronik haberleşme şebekesine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi);

a) En az %40'ını Sözleşmenin imzalanmasından itibaren birinci yıl en az 200, ikinci yıl en az 300, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 500 mühendisin çalıştığı, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden veya Sözleşmenin imzalanmasından itibaren birinci yıl en az 150, ikinci yıl en az 250, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 350 mühendisin çalıştığı bu Ar-Ge merkezi ile birlikte birinci yıl en az 50, ikinci yıl en az 100, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden sağlayacaktır.

Bir tedarikçi şirket, Ar-Ge ve Teknik Destek Merkezlerini başka bir tedarikçi şirketle birlikte kuramaz; ancak Türkiye'de yerleşik bir şirket, kurum veya kuruluşla kurabilir. Tedarikçi şirketin bu merkezlerde en az %50 (yüzde elli) ortaklığı bulunmalıdır. Türkiye'de yerleşik söz konusu şirket, kurum veya kuruluşların başka bir tedarikçi şirket ile birlikte kurdukları bilgi ve iletişim teknolojileri alanında faaliyet gösteren Ar-Ge ve Teknik Destek Merkezleri bulunmamalıdır.

Tedarikçi şirket tarafından çalıştırılacak mühendisler içerisinde mevzuat çerçevesinde kısmi zamanlı çalışacak üniversite öğretim elemanları da yer alabilir. Öğretim elemanları sayısı, yukarıda belirtilen toplam çalışan mühendis sayısının %5'inden fazla olamaz.

Avea, elektronik haberleşme şebekesine ilişkin yatırımlarını tedarikçi şirketlerin yukarıda ifade edilen şartları sağlayıp sağlamadıklarını kontrol ve tespit ederek gerçekleştirmekle yükümlüdür.

b) En az %10'unu Türkiye'de ürün veya sistem geliştirmek üzere kurulmuş olan KOBİ niteliğindeki tedarikçilerden sağlayacaktır.

Avea'nın şebekesinde kullanacağı tüm bağımsız yazılım ve donanım birimleri, birbirleri ile açık arayüzler ile bağlantılı olacaktır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

BTK, bu maddenin uygulanmasına yönelik, gerekli gördüğünde denetim yapabilir veya uygun gördüğü kurum veya kuruluşa denetim yaptırabilir. Denetimin masrafları Avea tarafından karşılanır.

Avea'nın, yukarıda yer alan hükümlere aykırı olarak mal ve hizmet tedarik ettiğinin tespit edilmesi durumunda; Avea'ya bir önceki takvim yılındaki cirosunun %1'ine kadar para cezası uygulanır.

Avea'nın söz konusu yükümlülükleri yerine getirmemesi durumunda, her yıl için ayrı ayrı değerlendirilmek üzere Avea'ya, yer kiralama, kule, direk, boru, konteynır, kanal, enerji nakil hatları vb. altyapı niteliğindeki tesislere yaptığı yatırımlar hariç olmak üzere şebekeye ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi.) toplam tutarının %40'ı oranında ceza ayrıca tahakkuk ettirilir. Bu hüküm İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanmasını takiben ilk üç yıl için geçerlidir.

Sözleşmenin BTK tarafından feshi:

BTK aşağıdaki sebeplerle Sözleşmeyi feshedebilir;

- Avea hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- Avea'nın Sözleşmedeki yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmediğinin ve verilen süre içinde durumu düzeltmediğinin saptanması,
- Avea'nın kendisine tahsisli frekanslar dışında faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, verilen süre içerisinde bu faaliyetlerine son vermemesi
- Avea'nın BTK tarafından belirlenen şartlarda ulusal dolaşım yükümlülüğüne uymaması,
- Avea'nın daha önce imzalamış olduğu imtiyaz sözleşmesinin feshedilmesi

Bu hallerde Avea'ya, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınacaktır. Avea'nın, verilen süre içinde yükümlülüklerinin tamamını yerine getirmemesi durumunda Sözleşme BTK tarafından feshedilecektir. Sözleşmenin herhangi bir şekilde feshi halinde lisans ücreti dahil Avea tarafından herhangi bir ücret talep edilemez. Sözleşmenin BTK tarafından feshi halinde Avea, sistemi oluşturan ve sistemin işleyişini etkileyen her türlü yazılımı, teçhizatı (kule, direk, boru, konteynır, kanal, enerji nakil hatları, anten vs dahil), bu teçhizatın kurulu bulunduğu Avea'nın kullanımında olan her türlü bilgi ve belgeyi BTK ya da BTK'nın göstereceği kuruluşa, her türlü rehin, ipotek, haciz ve benzeri hukuki takyidattan arı, bedelsiz ve bütün fonksiyonları ile çalışır durumda devredecektir.

Türk Telekom ile ilgili kanuni takibatlar

Grup faaliyetleri ile ilgili olan olağan iddialara taraf olmuştur ve gelecekte de taraf olmaya devam etmeyi beklemektedir.

Türk Telekom ile Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.("Turkcell") arasında olan ihtilaflar

Arabağlantı tarifeleri ve kiralık devre ile ilgili ihtilaflar

Şirket ile Turkcell arasında Şirket tarafından uygulanan uluslararası arabağlantı ve kiralık hat tarifeleri hakkında ihtilaf bulunmaktadır. Şirket, 31 Aralık 2012 tarihli konsolide finansal tablolarda ana para ve faiz karşılığı olarak 103.400 TL tutarında karşılık ayırmıştır (2011 – 49.671 TL).

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

Türk Telekom ile ilgili kanuni takibatlar (devamı)

Turkcell'in Milleni.com üzerinden hukuka aykırı ses trafiği taşımasından kaynaklanan dava

Turkcell'in Şirket ile imzaladığı Şebekelerarası İrtibat ve İşbirliği Sözleşmesine aykırı olarak, uluslararası ses trafiğini Almanya'da yerleşik Milleni.com GmbH Firması üzerinden taşıyarak Şirket'i toplam 450.931 TL zarara uğrattığı gerekçesiyle Turkcell'e karşı açılan dava, 5 Kasım 2009 tarihinde yapılan duruşmada Ankara Asliye 7. Ticaret Mahkemesi tarafından Şirket lehine oybirliği ile karara bağlanmış ve Şirket'in davadaki talebinin kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Bu çerçevede, Turkcell tarafından 137.733 TL anapara, 141.494 TL gecikme bedeli olmak üzere toplam 279.227 TL'nin Şirket'e ödenmesi karara bağlanmıştır. Ayrıca, dava tarihi olan 5 Ağustos 2005 tarihinden itibaren yukarıda belirtilen ana paraya; Şirket ile Turkcell arasında imzalanmış bulunan Şebekelerarası İrtibat ve İşbirliği Sözleşmesinin 20 Eylül 2003 tarihli Ek Protokolün IX. Maddesi ile değişik 12.3. maddesine göre TCMB ticari avans faiz oranı esas alınarak hesaplanacak gecikme faizinin yanı sıra ayrıca %10 oranında gecikme cezası eklenecektir.

Söz konusu karar karşılıklı olarak temyiz edilmiştir. Yapılan temyiz incelemesi sonucunda verilen Yargıtay 19'uncu Hukuk Dairesinin 11 Nisan 2011 tarih ve E.2010/11229, K.2011/4716 sayılı Kararı ile Turkcell'in Şirket'in tekel hakkını ihlal ettiği, bunun Kanuna ve Turkcell'in Şirket ile imzaladığı Şebekeler arası İrtibat ve İşbirliği Sözleşmesine aykırı olduğu ve Şirket'in zararına neden olduğu belirtilerek, söz konusu uyuşmazlığa ilişkin açmış olduğu davada Şirket'in haklı olduğu onaylanmıştır.

Bununla birlikte Yargıtay kararında her iki tarafça tazminat miktarının hesaplanmasına ilişkin ilgili Bilirkişi Raporlarına ve mahkemeye yapılan itirazların tam olarak karşılanmadığı belirtilerek, bu hususun gözetilmesi ve bilirkişilerce Yargıtay denetimine uygun hesaplama yapılması için dosyanın ilk derece mahkemesine geri gönderilmesine karar verilmiştir. Şirket 25 Mart 2011 tarihinde, Turkcell de 11 Mart 2011 tarihinde anılan Yargıtay kararına karşı karşılıklı olarak karar düzeltme yoluna gitmişlerdir. Yargıtay 19'uncu Hukuk Dairesinin 3 Ekim 2011 tarih ve E.2011/8668, K.2011/11802 sayılı Kararı ile her iki tarafın da karar düzeltme istemi reddedilmiştir. Yargıtay 19'uncu Hukuk Dairesi Karar Düzeltmeye ilişkin kararında davanın esası hakkında Türk Telekom'un haklı olduğunu kesin olarak karara bağlamış sadece tazminat miktarının hesaplanması konusunda ilk derece mahkemesinin yeniden bir hesaplama yaptırarak karar vermesi gerektiğine işaret etmiştir. Böylece dosya yeniden Ankara 7'inci Ticaret Mahkemesine dönmüştür. Anılan Mahkemenin E.2011/644 sayılı Dosyasına kaydolan davanın yeni duruşması, 13 Mart 2013 tarihindedir.

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle dava sürecinin halen devam etmesinden dolayı, Grup, ihtiyatlılık gereği konsolide mali tablolarında gelir tahakkuku ayırmamıştır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile olan ihtilaflar

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından, çeşitli dönemlere ait altyapı yatırım fonu ve belediye payı bedeli olarak belirlenen tutarın ödenmesi talebi ile Şirket aleyhine açılan davaların anapara toplam tutarı 26.855 TL'dir. Söz konusu davalar için anapara artı faizi ile ilgili olarak toplam 49.739 TL (2011 - 69.518 TL) karşılık konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

26. Taahhütler ve yükümlülükler (devamı)

Türk Telekom ile ilgili kanuni takibatlar (devamı)

Türk Telekom'un eski personeli ile olan ihtilafları

Personel organizasyonunun yeniden yapılması kapsamında devam eden çalışmalar nedeniyle, belirlenen norm kadro sayısına ulaşmak için Şirket Yönetim Kurulu'nun kararı uyarınca emekliliğini hak etmiş, hizmetine ihtiyaç duyulmayanların iş sözleşmeleri feshedilmiştir. Bu bağlamda, ayrılan personelin bir kısmı tarafından Şirket aleyhine işe iade davaları açılmıştır. Bu davalardan bir kısmı Şirket aleyhine sonuçlanmış olup, bir kısmı ise halen devam etmektedir. Şirket bu ihtilaflar için açılan davalara ilişkin konsolide finansal tablolarda 6.766 TL (2011–20.327 TL) tutarında karşılık ayırmıştır.

Avea ile ilgili kanuni takibatlar

Maliye Bakanlığı tarafından Avea'ya kesilen cezalar ve ayrılan karşılık

İskontolar üzerinden ÖV tarhiyatı ile ilgili olarak Avea, Büyük Mükellefler Vergi Dairesi ("BMVD") Başkanlığı ile 2006- Aralık 2009 dönemine ilişkin uzlaşmaya gitmiş ve uzlaşma sonucunda 19.296 TL ödenmesine karar verilmiştir. 31 Aralık 2012 itibarıyla uzlaşılan tutar üzerinden ödemeler yapıldığı için 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla bilançoda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır (31 Aralık 2011- 3.915).

Uluslararası roaming hizmetleri üzerinden KDV, ÖV ve sorumlu sıfatıyla KDV ile iskontolar üzerinden OIV tarhiyatı ile ilgili olarak devam eden davalara ve inceleme dışında kalan yıllara ilişkin olarak mali tablolarda 935 TL (2011- 4.717 TL) karşılık ayrılmıştır.

Grup'un BTK ile arasında olan ihtilaflar

Şirket'in BTK'ya karşı açmış olduğu çeşitli davalar bulunmaktadır. Bu davalar genel olarak sektörel ve tarife düzenlemeleri ve sektördeki diğer operatörlere ilişkin açıklanan düzenlemelere ilişkindir. Sektörel ihtilaflar genellikle BTK'nın arabağlantı, telekomünikasyon hizmetleri ve altyapı ile ilgili aldığı karar ve hükümlere itiraz suretiyle oluşmaktadır. 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla BTK cezaları için 8.713 TL karşılık ayrılmıştır. (2011: Yoktur)

Diğer konular

Grup avukatlarının olumsuz bir karar çıkmasını muhtemel gördükleri davalar için konsolide finansal tablolarda karşılık ayrılmıştır. 40.176 TL tutarlı bu tür davalar için ayrılan karşılık tutarı 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla 19.654 TL'dir (2011- 42.587 TL) (Not 22). Kalan diğer davalar için Grup avukatları, iddiaların gerekçelerinin olmadığını veya davalara itiraz edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Dolayısıyla, bu tip davalarla ilgili olarak konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

27. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Yoktur.

28. Faaliyet giderleri (satışların maliyeti dahil)

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Satışların maliyeti (-)	(6.102.075)	(5.279.179)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	(1.864.926)	(1.906.793)
Genel yönetim giderleri (-)	(1.466.258)	(1.343.036)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(31.177)	(27.054)
	(9.464.436)	(8.556.062)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

29. Niteliklerine göre giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Personel giderleri	(2.098.885)	(2.068.258)
Yurtiçi bağlantı giderleri	(838.717)	(617.956)
Vergiler	(832.647)	(792.822)
UFRYK 12 kapsamında giderleşen sabit kıymet alımları ve yatırım karşılık gideri	(503.436)	(126.346)
Komisyon giderleri	(487.866)	(486.718)
Tamir ve bakım giderleri	(433.574)	(404.228)
İlan ve reklam giderleri	(419.021)	(488.439)
Kira giderleri	(376.221)	(347.618)
Elektrik, su ve gaz giderleri	(328.181)	(272.682)
Yurtdışı bağlantı giderleri	(328.178)	(300.692)
Müşteri elde tutma, kazanım ve promosyon giderleri	(234.682)	(225.200)
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	(193.846)	(174.802)
Fatura gönderim ve kargo giderleri	(140.056)	(158.040)
İçerik maliyetleri	(61.910)	(52.083)
Mahkeme bilirkişi giderleri	(56.723)	(42.920)
Gelir paylaşımli proje maliyetleri	(45.235)	(43.953)
Araç giderleri	(40.115)	(33.382)
Müşavirlik gideri	(36.319)	(39.276)
Teknoloji şirketi satış maliyeti	(33.363)	(36.017)
Yönetim giderleri	(19.968)	(14.758)
Şüpheli alacak karşılık giderleri	(18.541)	(4.805)
Diğer giderler	(240.300)	(248.537)
Toplam faaliyet giderleri (amortisman ve itfa payları hariç)	(7.767.784)	(6.979.532)
Amortisman gideri ve itfa payları ve değer düşüş karşılığı	(1.696.652)	(1.576.530)
Giderler toplamı	(9.464.436)	(8.556.062)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

30. Diğer faaliyetlerden gelirler/giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Hurda ve kırpıntı satış karları	129.955	35.967
Sabit kıymet satış geliri	54.430	28.410
Dava gelirleri	32.195	26.660
Tazminat gelirleri	27.954	40.704
Komisyon gelirleri	10.418	6.413
Şüpheli alacak karşılığının ters çevrilmesi	4.369	8.477
Kısıntılar ve tasfiye kazancı	349	-
Kira gelirleri	4.576	3.017
Diğer	52.773	92.428
Diğer faaliyetlerden gelirler	317.019	242.076
Dava karşılık giderleri	(68.602)	(57.025)
Sabit kıymet satış zararı	(12.133)	(22.719)
Özel tüketim vergisi ve diğer giderler	(8.804)	(3.176)
Diğer	(69.455)	(43.142)
Diğer faaliyetlerden giderler (-)	(158.994)	(126.062)

31. Finansal gelirler / (giderler)

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Kur farkı zararları	(444.253)	(871.351)
Faiz giderleri	(311.948)	(237.609)
Vadeli piyasa işlem zararları	(30.085)	(68.035)
Diğer	(119.523)	(110.134)
Finansal giderler	(905.809)	(1.287.129)
Kur farkı gelirleri	647.409	142.701
Mevduat faiz geliri ve gecikme faizi geliri	204.159	208.801
Vadeli piyasa işlem karları	18.265	11.882
Diğer	2.647	32.337
Finansal gelirler	872.480	395.721
Finansal (gider) net	(33.329)	(891.408)

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

32. Vergiler

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Ödenecek kurumlar vergisi:		
Kurumlar vergisi karşılığı	757.070	718.629
Peşin ödenmiş vergi ve fonlar (-)	(631.665)	(547.754)
Ödenecek vergiler	125.405	170.875
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Vergi gideri:		
Kurumlar vergisi gideri		
Cari kurumlar vergisi gideri	(754.988)	(728.123)
Önceki dönem vergileri ile ilgili olarak yapılan düzeltmeler	(6.249)	(6.343)
Ertelenmiş vergi geliri/ (gideri) (Not 14)		
Ertelenmiş vergi varlıklarının silinmesinden doğan ertelenmiş vergi gideri	(6.500)	(1.503)
Geçmiş yıl zararlarından yaratılan ertelenmiş vergi geliri	284	2.249
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	(5.819)	24.147
	(773.272)	(709.573)

31 Aralık 2012 itibariyle özkaynağa doğrudan borç/alacak olarak kaydedilen işlemlere ilişkin dönem vergisi ve ertelenmiş verginin toplam tutarı 87.932 TL (2011 - 58.377 TL) TL'dir.

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolarda 27.457 TL (2011- 21.787 TL) tutarında ertelenmiş vergi ve 2.082 tutarında cari vergi diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiştir.

Şirket ve Türkiye'de yerleşik bağlı ortaklıkları, Türkiye'de yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir. Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı %20'dir (2011 - %20). Kurumlar vergisi, ilgili olduğu hesap döneminin sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir. Vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibariyle oluşan kazançlar üzerinden %20 (2011 - %20) oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.

Türkiye'de vergi mevzuatı, Şirket ve bağlı ortaklıklarının konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden mali tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirket bazında ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

32. Vergiler (devamı)

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştiraktan elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır. Ayrıca kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisselerinin, gayrimenkullerinin, rüçhan hakkı, kurucu senedi ve intifa senetleri satışından doğan kazançlarının %75'i kurumlar vergisinden istisnadır. İstisnadan yararlanmak için söz konusu kazancın pasifte bir fon hesabında tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Satış bedelinin satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılı sonuna kadar tahsil edilmesi gerekir.

Vergi gideri ile vergi öncesi kar'ın vergi oranı ile çarpılması sonucu çıkan vergi giderinin mutabakatı aşağıda belirtilmiştir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2012	1 Ocak- 31 Aralık 2011
Vergi öncesi kar	3.366.402	2.609.099
Hesaplanan vergi gideri 20%	673.280	521.820
Vergi etkisi:		
- Kanunen kabul edilmeyen giderlerin etkisi	50.435	36.557
- Bağlı ortaklıkların vergi oranı farklarının etkisi	2.825	(1.639)
- Bağlı ortaklıkların mali zararlarından kaynaklanan ertelenmiş vergi aktifinin kayıtlara alınması	6.216	(746)
- Bağlı ortaklıkların yasal vergi veya ertelenmiş vergiye konu edilmeyen vergi zararı ve düzeltme kayıtlarının etkisi	40.516	153.580
Vergi gideri	773.272	709.572

Grup'un 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla bağlı ortaklıklar ile ilgili henüz ertelenmiş vergi aktifi muhasebeleştirilmemiş geçici farkların toplam tutarı 1.793.139 TL'dir (2011- 1.928.583 TL).

Yatırım İndirimi

Avea, ilgili devlet kurumlarından önemli yatırım harcamalarına ilişkin aşağıdaki kapsamlarda yatırım indirimi teşviği almıştır:

- a- Makine ve ekipman ithalatlarında 100% muafiyet,
- b- Onaylanan yatırım harcamalarında 100% yatırım indirimi.

(b) maddesinde bahsi geçen yatırım indirimi cari yıl ve gelecekte oluşabilecek kurumlar vergisine tabi kardan indirilebilir olmakla beraber söz konusu yatırım indirimi stopaj vergisine konu olacaktır. 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla, Avea'nın kullanılabilir yatırım indirimi 5.275.362 TL'dir (2011 - 4.924.722 TL) ve bu kapsamda kayda alınmamış ertelenmiş vergi alacağı 137.524 TL 'dir.

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri; 24 Nisan 2003 tarihinden önce yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında olan ve düzeltilen Gelirler Vergisi Kanunu'nun (4842 no'lu Kanun ile düzeltilen) 19'uncu madde kapsamında 31 Aralık 2005 tarihinden önce başlanan yatırımlarını, sadece 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait kazançlarından indirebilmekteydiler.

15 Ekim 2009 tarihinde, Anayasa Mahkemesi yatırım indirimlerinin 2008 yılından sonra kullanılmayacağı ve yatırım indirimi teşvikini 2006, 2007 ve 2008 yılları ile sınırlayan ifadeleri iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin verdiği iptal kararı 8 Ocak 2010 tarihinde yayınlanan 27456 no'lu Resmi Gazete tarihinden itibaren geçerlidir. Buna göre Grup kullanılmamış yatırım teşviklerini ileriki dönemlerde kullanma hakkına sahiptir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

33. Finansal risk yönetimi ve politikaları

Grubun finansal risk politikaları merkezi olarak yönetilmektedir ve Şirket Yönetimine bu konuda bir komite destek olmaktadır. Tüm Grup şirketleri, Yönetim Kurul'larında onaylanan iş planlarındaki nakit ihtiyaçlarını, merkezi yönetimin yönlendirmesi ile kredi kullanımı veya sermaye artırımıyla karşılar. Grup finansman ihtiyaçlarına ve piyasa öngörülerine göre uzun veya kısa vadeli borçlanabilmektedir.

Şirket'in risk yönetim politikaları, Şirket'in karşılaştığı riskleri tespit ve analiz etmek, uygun risk limitleri ve kontrolleri belirleyerek bu limitlere bağlılığını gözlemlemek üzere kurulmuştur. Risk yönetim politika ve sistemleri, Şirket'in faaliyetleri ve piyasa koşullarındaki değişimleri yansıtacak şekilde sürekli gözden geçirilmektedir.

Finansal risk faktörleri

Grup'un başlıca finansal enstrümanları, vadeli piyasa işlemleri, banka kredileri, nakit ve kısa vadeli mevduatlardan oluşmaktadır. Finansal enstrümanların asıl kullanım amacı Grup operasyonları için fon artırımını sağlamak ve faiz oranı riskinden korunmaktır. Grup, operasyonlarından direkt olarak kaynaklanan ticari alacaklar ve borçlar gibi çeşitli diğer finansal varlıklara ve yükümlülüklerle sahiptir. Grup'un finansal enstrümanlarından kaynaklanan ana riskleri, likidite riski, yabancı para riski, faiz oranı riski ve kredi riskidir. Yönetim kurulu aşağıda özetlendiği şekilde bu riskleri izlemek ve yönetmek için gerekli prosedürlerden sorumludur.

Kredi riski

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla	Alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Diğer
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar				
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	5.773	2.151.228	-	166.466	959.926	3.226	502.891
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	45.664	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	5.773	1.159.075	-	166.466	959.926	3.226	502.891
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	992.153	-	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.315.324	-	33.872	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(1.315.324)	-	(33.872)	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla	Alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Diğer
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar				
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	14.880	2.061.891	-	109.831	975.051	536	404.309
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	21.070	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	14.880	1.243.108	-	109.831	975.051	536	404.309
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	818.783	-	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.312.949	-	22.498	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(1.312.949)	-	(22.498)	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

33. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Kredi riski (devamı)

Bir müşterinin ya da karşı tarafın finansal varlıklarla ilgili sözleşmenin şartlarını yerine getirememesi sonucu Grup'un alacakları ve finansal varlıklarında oluşabilecek finansal zararlar kredi riskini oluşturmaktadır

Bilanço tarihi itibarıyla maruz kalınan kredi riski tutarının belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların yaşlarına ilişkin açıklamaya Not 8'de yer verilmiştir.

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla, Şirket'in belirli bir taraftan önemli bir kredi riski bulunmamaktadır. Şirket'in maruz kaldığı azami kredi riski, finansal varlıkların tümünün bilançoda kayıtlı değerleriyle gösterilmesiyle yansıtılmıştır.

Likidite riski

Likidite riski Grup'un ileri tarihlerdeki finansal yükümlülüklerini karşılayamaması riskidir.

Grup'un amacı ödeme planlarını yakından takip ederek ve nakit projeksiyonlarıyla dönen varlıklar ve cari borçlar arasında denge sağlamaktır.

Grup'un mevcut ve ileriye yönelik finansman ihtiyaçları uygun fon kaynakları, öncelikli olarak hissedarlardan olmak üzere, bankalar, finans kuruluşları ve tedarikçilerle yapılan kredi sözleşmeleri doğrultusunda sağlanmaktadır. Borçlanma kaynakları, bütçelenen ve gerçekleşen nakit akımlarının devamlı gözlemlenmesi ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vade profilleri eşleştirilmesi yöntemleriyle yönetilmektedir.

Aşağıda sunulan tablo Grup'un 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibarıyla finansal yükümlülüklerinin sözleşmeye dayalı iskonto edilmemiş ödemelerin (tahakkuk eden faizler dahil) vadelerine göre durumunu göstermektedir.

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla sözleşme uyarınca vadeler	DeFTER değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	6.010.044	6.564.831	602.035	859.975	4.260.104	842.717
Finansal kiralama yükümlülükleri	27.750	30.551	1.542	6.872	22.137	-
Ticari borçlar	1.267.099	1.270.554	1.185.861	66.605	18.088	-
Diğer borçlar	495.139	495.139	495.139	-	-	-
İlişkili kuruluşlar	7.389	7.389	7.389	-	-	-
Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü	467.561	586.508	-	-	586.508	-
Türev finansal yükümlülükler (net)	38.931	37.056	4.082	2.025	38.158	(7.209)
31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla sözleşme uyarınca vadeler						
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	5.310.362	5.620.763	1.261.381	1.154.186	2.649.252	555.944
Finansal kiralama yükümlülükleri	35.798	40.870	1.564	7.393	31.913	-
Ticari borçlar	1.997.082	2.008.975	1.808.843	92.040	108.092	-
Diğer borçlar	530.896	530.896	530.896	-	-	-
İlişkili kuruluşlar	5.602	5.602	5.602	-	-	-
Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü	558.251	815.375	-	-	815.375	-
Türev finansal yükümlülükler (net)	35.118	33.557	17.451	10.923	4.072	1.111

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

33. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Yabancı para riski

Grup'un başlıca yabancı para pozisyonu banka borçlanmalarından ve ticari borçlarından oluşmaktadır. Yabancı para cinsinden borçlanmalar Not 7'de belirtilmiştir.

Aşağıda sunulan tabloda Grup'un vergi öncesi karının, diğer tüm değişkenler sabit tutulduğunda, (parasal varlıklar ve yükümlülüklerdeki değişiklikler nedeniyle) ABD Dolar ve Avro kurundaki değişime hassasiyet tablosu sunulmuştur:

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla	Kar/Zarar		Kapsamlı Gelir	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 1 değerlenmesi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(29.617)	29.617	(33)	33
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD doları net etki (1+2)	(29.617)	29.617	(33)	33
Avro'nun TL karşısında % 1 değerlenmesi halinde:				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(28.047)	28.047	(2.338)	2.338
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(28.047)	28.047	(2.338)	2.338
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %1 değerlenmesi halinde:				
7- Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	(1.032)	1.032	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(1.032)	1.032	-	-
Toplam (3+6+9)	(58.696)	58.696	(2.371)	2.371
31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla				
	Kar/Zarar		Kapsamlı Gelir	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 1 değerlenmesi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(24.783)	24.783	(48)	48
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD doları net etki (1+2)	(24.783)	24.783	(48)	48
Avro'nun TL karşısında % 1 değerlenmesi halinde:				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(26.663)	26.663	(45.783)	45.783
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(26.663)	26.663	(45.783)	45.783
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %1 değerlenmesi halinde:				
7- Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	(61)	61	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(61)	61	-	-
Toplam (3+6+9)	(51.507)	51.507	(45.831)	45.831

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

33. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Yabancı para riski (devamı)

	31 Aralık 2012						31 Aralık 2011					
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	Japon Yeni	İngiliz Sterlini	Diğer	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	İngiliz Sterlini	Diğer	
1. Ticari alacaklar	180.368	42.128	44.436	-	-	1.612	183.181	41.827	42.294	-	1.612	
2a. Parasal finansal varlıklar (Kasa, banka hesapları dahil)	306.121	141.317	22.491	-	459	-	360.911	164.763	20.321	10	-	
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Diğer	20.934	3.152	6.499	-	11	-	15.966	4.669	2.920	0	21	
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	507.423	186.597	73.426	-	470	1.612	560.058	211.259	65.535	10	1.633	
5. Ticari alacaklar	-	-	436	-	-	-	2.763	1.399	3	-	222	
6a. Parasal finansal varlıklar	205	-	87	-	-	-	-	-	-	-	-	
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. Diğer	529	71	171	-	-	-	13	2	5	-	-	
8. Duran varlıklar (5+6+7)	734	71	694	-	-	-	2.776	1.401	8	-	222	
9. Toplam varlıklar (4+8)	508.157	186.668	74.120	-	470	1.612	562.834	212.660	65.543	10	1.855	
10. Ticari borçlar	573.803	201.188	91.407	-	57	(2)	765.914	230.341	135.014	180	597	
11. Finansal yükümlülükler	1.049.724	366.408	168.302	37.201	-	-	1.577.071	470.317	280.221	1.332	-	
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	45.504	8.151	13.171	-	-	-	165.081	34.885	39.806	655	852	
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	1.669.031	575.747	272.880	37.201	57	(2)	2.508.066	735.543	455.041	2.167	1.449	
14. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-	3.392	3.373	19.934	-	-	
15. Finansal yükümlülükler	4.602.215	1.268.821	951.708	4.951.728	-	-	3.047.958	781.096	643.484	-	-	
16 a. Parasal olan diğer yükümlülükler	84.012	314	35.485	-	-	-	86.060	-	35.216	-	-	
16 b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	4.686.227	1.269.135	987.193	4.951.728	-	-	3.137.410	784.469	698.634	-	-	
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	6.355.258	1.844.882	1.260.073	4.988.929	57	(2)	5.645.476	1.520.012	1.153.675	2.167	1.449	
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
20. Net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (9-18+19)	(5.847.100)	(1.658.214)	(1.185.953)	(4.988.929)	413	1.614	(5.082.642)	(1.307.352)	(1.088.132)	(2.157)	406	
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (UFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(5.868.563)	(1.661.436)	(1.192.625)	(4.988.929)	402	1.614	(5.098.621)	(1.312.023)	(1.091.057)	(2.157)	385	
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

33. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Faiz oranı riski

Piyasadaki fiyatların değişmesiyle finansal araçların değerlerinde dalgalanmalar oluşabilir. Söz konusu dalgalanmalar, menkul kıymetlerdeki fiyat değişikliğinden veya bu menkul kıymeti çıkaran tarafa özgü veya tüm piyasayı etkileyen faktörlerden kaynaklanabilir. Grup'un faiz oranı riski başlıca banka kredilerine bağlıdır.

Faiz taşıyan finansal borçların faiz oranı değişiklik göstermesine karşın, faiz taşıyan finansal varlıkların sabit faiz oranı bulunmaktadır ve gelecek yıllardaki nakit akışı bu varlıkların büyüklüğü ile değişim göstermemektedir. Grup'un piyasa faiz oranlarının değişmesine karşı olan risk açıklığı, her şeyden önce Grup'un değişken faiz oranlı borç yükümlülüklerine bağlıdır. Grup'un bu konudaki politikası ise faiz maliyetini, sabit ve değişken faizli borçlar kullanarak yönetmektir. Banka kredilerinin faiz oranı riskini bertaraf etmek için Grup, ayrıca faiz takas anlaşmaları yapmıştır (Not 17).

Faiz pozisyonu tablosu aşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal yükümlülükler	1.041.239	1.520.419
Değişken faizli finansal araçlar		
Finansal yükümlülükler	4.968.814	3.789.943

Değişken faizli finansal araçlar için 31 Aralık 2012 tarihinde faiz %0,25 baz puan yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 12.401 TL (2011 - 9.475 TL) daha düşük/yüksek olacaktı.

Diğer taraftan, finansal riskten koruma nedeniyle, faiz %0,25 baz puan yüksek/düşük olsaydı özsermaye 15.554 TL (31 Aralık 2011 - 785 TL) daha yüksek/düşük olacaktı.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

33. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Finansal varlık ve yükümlülüklerin rayiç değeri ile gösterilmesine ilişkin açıklamalar

Aşağıdaki tablo, Grup'un konsolide finansal tablolarında rayiç değeri ile gösterilmeyen finansal varlık ve yükümlülüklerin defter değeri ile rayiç değerini göstermektedir.

Nakit ve benzeri varlıklar ile ticari ve diğer alacakların rayiç değeri kısa vadeli olmalarından dolayı defter değerini ifade etmektedir. Sabit faizli finansal borçların rayiç değeri, raporlama tarihi itibariyle geçerli olan piyasa faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş nakit akımlarının bulunmasıyla hesaplanmıştır. Yabancı para değişken faizli finansal borçların rayiç değeri ise ilerideki nakit akışlarının tahmin edilen piyasa faiz oranları ile iskonto edilmesiyile hesaplanmıştır.

	Defter değeri		Rayiç değer	
	Cari dönem	Önceki dönem	Cari dönem	Önceki dönem
Finansal varlıklar				
Nakit ve nakit benzeri	960.788	978.676	960.788	978.676
Ticari ve diğer alacaklar (ilişkili kuruluşlar dahil)	2.323.466	2.323.466	2.323.466	2.186.602
Diğer dönen ve duran varlıklar	504.238	405.565	504.238	405.565
Diğer finansal yatırımlar	11.840	11.840	(*)	(*)
Finansal yükümlülükler				
Banka kredileri	6.010.044	5.310.362	6.012.371	5.307.258
Finansal kiralama yükümlülükleri	27.750	35.798	27.750	35.798
Ticari ve diğer borçlar	1.608.084	2.012.452	1.608.084	2.012.452
Diğer kısa ve uzun vadeli yükümlülükler	1.160.836	608.185	1.160.836	608.185

(*) Grup'un Cetel'deki payı maliyet değerinden taşınmaktadır. Cetel'deki payın rayiç değer bilgisi mevcut değildir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle

konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL), diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden belirtilmiştir)

33. Finansal risk yönetimi ve politikaları (devamı)

Rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosu

Grup, finansal tablolarda gerçeğe uygun değer ile yansıtılan finansal araçların rayiç değer ölçümlerini her finansal araç sınıfının girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Seviye 1: Belirlenen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerlendirme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerlendirme teknikleri

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerlendirme teknikleri

Rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2012 itibariyle aşağıdaki gibidir.

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Takas işlemleri	-	3.226	-
Vadeli piyasa işlemleri	-	-	-

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal yükümlülükler

Takas işlemleri	-	38.931	-
Vadeli piyasa işlemleri	-	-	-
Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü (Not 11)	-	-	467.561

Rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2011 itibariyle aşağıdaki gibidir.

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Takas işlemleri	-	535	-
Vadeli piyasa işlemleri	-	-	-

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal yükümlülükler

Takas işlemleri	-	35.118	-
Vadeli piyasa işlemleri	-	-	-
Azınlık hisseleri satış opsiyon yükümlülüğü (Not 11)	-	-	558.251

Sermaye yönetimi politikası

Grup'un sermaye yönetiminin birincil amacı, hisse değerlerini maksimize etmek ve işletmelerini desteklemek adına, güçlü kredi derecesini ve sağlıklı sermaye oranlarının devamlılığını sağlamaktır.

Grup, ekonomik koşulların değişimi ışığında, sermaye yapısını yönetmekte ve düzeltmeler yapmaktadır. Bu hususta Grup, 2009 yılında kısa vadeli kredi sözleşmelerini yenilemiş ve kısa vadeli kredilerini uzun vadeli krediler ile değiştirerek, borç yapısını yeniden yapılandırmıştır.

Grup, sermaye yapısını düzenlemek ve korumak için hissedarlara yapılan kar payı ödemelerini düzenleyebilir ya da sermayeyi hissedarlara geri verebilir. 2012 ve 2011 yıllarında herhangi bir hedef, politika ya da süreç değişikliği yapılmamıştır.